امریکایي چوڼۍ

او

استعماري نخښي

لیکنه او څېړنه :

محمد هارون خپل شعشعي

امريکايي چوڼۍ

او

استعماري نخښې

د

محمد هارون خپل شعشعي

ليکنه او څېړنه

لندن، ۲۰۱۱ع کال

The Imperialistic Aims of US Military Bases In Afghanistan

By: M. H. Khpal

London, 2011

د چاپ ټول حقوق خوندي دي.

د کتاب پېژندنه

دکتاب نوم:	امريکايي چوڼې او استعماري نخشې
ليکنه او څېړنه:	محمد هارون خپل
کمپوز:	په خپله ليکوال
د پښتنې طرحه او انلاين چاري:	مختار احمد احسان –لراوبر کتابتون

www.Larawbar.com

LARAWBAR

اين كتاب به لسان درى در سايت لراوبر دات كام قابل دريافت است .

اهداء

دا کتابګوټی هغو زړورو، خپلواکو او سرلوړو هيوادوالو ته اهداء کوم، چي د هر ډول پردو اشغالګرو په وړاندي د ګران افغانستان د خپلواکۍ، پت او ناموس دفاع کيي.

محمد هارون خپل شعشعي

لندن، ۲۰۱۱ع کال

فهرست

په افغانستان کې د امریکايي چوڼیو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه
امریکايي چوڼۍ او د افغانستان د تجزیې کرغېړنه نخشه
په افغانستان کې د امریکا د دایمي چوڼیو مخالفین او پلویان
د امریکايي چوڼیو نني پلویان: د امریکايي یرغل پروني مخکښان او ستایونکي
امریکايي چوڼۍ او د سولې بې ځایه هیله
امریکايي چوڼۍ او په افغانستان کې د تنظیمي جګړو د تکرار اندېښنه
د امریکايي چوڼیو نن او سبا
امریکايي چوڼۍ او د سیمې د اټومي ځواکو زیاتېدونکې خطر
زموږ په ملي تاریخ کې د خاورې او ناموس ساتنې ویاړلې دودونه
امریکايي چوڼۍ او په هیواد کې د سیاسي - اقتصادي ثبات مسأله
د امریکايي چوڼیو د اقتصادي ګټو افسانه
امریکايي چوڼۍ او نمایشي لویه جرګه
په افغانستان کې د جرګو تاریخي دود ته یوه کتنه
قانوني لویه جرګه، که عنعنه يي لویه جرګه، که یوه هم نه؟
له امریکايي چوڼیو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورنې لار
انګرېزي «بېس» ته په پښتو او دري کې څه وایو؟
ماخذونه او سرچینې

امريکايي چونۍ او استعماري نخشې

امريکايي پوځ د ۲۰۰۱ عيسوي کال د اکتوبر پر اوومه، زموږ پر وياړلي هيواد (افغانستان) وسله وال يرغل وکړ. د دې يرغل پلمه ظاهراً د القاعدې او طالب واکمنۍ نسکورول وه، خو وينبو او دراکو افغانانو له همغي لومړۍ ورځي څخه د دې ظالمانه بريد تر شا د داسي تورو او کرغېړنو لوبو نخشې ليدلې، چې خداى مکړه يوه ورځ به زموږ د پلرو او نيکو دا تاريخي مېنه له لويو خطرو سره مخامخ کړي. دا پوښتنه چې آيا امريکايي استعمارګران او د هغو نور سياسي - پوځي متحدين به په افغانستان او شاوخوا سيمه کي د خپلو ناروا هدفو په عملي کولو بريالي کيږي که يا ، دمګړۍ څه روښانه جواب نه لري؛ ځکه تر اوسه لا ډېري لوبي صحنې ته نه دي راغلي ؛ مګر په دې ځلانده حقيقت د هر چا سد رسيږي، چي زموږ په سرلوړي او خپلواک هيواد کي د امريکا د دايمي چونيبو يا لښکرکوټو جوړول، د دغه راز استعماري نخشو د تحقق په لار کي، تر ټولو لومړى او اساسي ګام دئ.

څو مياشتي مخکي مي په افغاني او بهرنيبو مطبوعاتو کي، د امريکايي چونيبو د خواشينوونکي خبر له اروېدو سره جوخت، په هغه لنډه مقاله کي خپله ژوره انديښنه ښکاره کړه، چي د« پايگاه هاى نظامى امريکا: عامل تشنج و بى ثباتى» تر سرليک لاندي د «لر او بر»، « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» او ځينو نورو معتبرو افغاني ويبپاڼو له لاري خپره سوه.

او سنۍ پښتو ليکنه، له نسبتاً پراخو جزيياتو او مدارکو سره په څو برخوکي وړاندي کيږي. په پيل کي د امريکايي چونيبو د جوړېدو پر اساسي علتو او عواملو رڼاچېږو؛ بيا د امريکايي لښکرکوټو تر منحوس سيوري لاندي د هغو نتيجو او عواقبو پر ځينو اړخو خبري کوو، چي زموږ تاريخي ټاټوبى به يوه ورځ د ډيورنډ د لعنتي کرښي په شان د تجزيې او حتا نابودۍ له خطر سره مخامخ کړي؛ په يوه بله برخه کي د امريکايي عسکرو د دايمي حضور د مخالفينو او پلويانو ببلابېلي ډلي درپېژنو ؛ او د امريکايي عسکري اډو د پلويانو پر مختلفو دلايلو او انديښنو جلا جلا بحثونه کوو؛ ور پسې زموږ په لرغوني هيواد کي د جرګو تاريخي دود او دستور ته په لنډي اشارې سره، پر دې مهمه او اساسي مسأله غورکوو، چي ايا د حامدکرزي د تېل سوي حکومت په لاس جوړه سوې « لويه جرګه» په افغانستان کي د امريکايي عسکرو دايمي اډو ته « رسميت» او « مشروعيت» ورکولاى سي که څنګه؟ دې پوښتني ته تر جواب ويلو وروسته، د پردو لښکرو د همېشني حضور پر ځاى، د يوه معقول سوله ييز بديل په توګه د حل ملي او افغاني لار بيانوو؛ او په پاى کي د ايتيمولوژۍ او ليکسيکالوژۍ په رڼا کي د ځينو لښکري يا عسکري ټکو(اډه، پوځي اډه، پايګاه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، چونى/ چونۍ، چهاونى/ چهاونۍ) په اړه لنډه شرحه کاږو. هېره دي نه يي (وي) ، چي د هري لانجمني او جنجالي مسألې د روښانولو يا زبادولو دپاره مو پر خپلو دلايلو سربېره، پراخ ماخذونه اوسندونه هم وړاندي کړي دي، چي کولاى سي د موضوعاتو په لا زياته څېړنه او سپړنه کي له حقيقت موندونکو لوستونکو سره هر اړخيزه مرسته وکي.

په افغانستان کي د امریکایي چوڼییود جوړېدو او تداوم اساسي سببونه

په افغانستان کي د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم د اساسي علت د شنني او سپړني دپاره بايد تر هر څه مخکي، د جيمي کارټر د جمهوري رياست په زمانه کي د سپيني ماڼۍ د امنيتي سلاکار او د پينټاګان او سي. آی .اي. د لوی لاربنود - پروفيسر ډاکتر ز. برژينسکي هغه نظر ته مراجعه وکو، چي په خپل نامتو اثر (د سطرنج لو تخته) کي يې بيان کړی دئ. دی د خپل کتاب په دېرشم او يو دېرشم مخ کي کاږي، چي د نړۍ په او سنيبو شرايطو کي د يوريشا د سيمي کنټرول د امريکا د متحدو ايالاتو له خورا مهمو ستراتيژيکو لومړيتوبو څخه ګڼل کيږي. ډاکټر برژينسکي ټينګار کيي، چي په سيمه کي د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ تر ختمېدو وروسته، اوس د امريکا د متحدو ايالاتو د پاره تر ټولو لوی او مهم کار دا دئ، چي په يوريشا کي د لوی مخالف ځواک د را ټوکېدو مخه ونيسي. چين، روسيه او ايران په دې ارزښتناکه سيمه کي دري احتمالي مخالف ځواکونه بلل کيږي. د برژينسکي د څېړني له مخي په دې سيمه کي د نړۍ په سلو کي پينځه اويا وګړي ژوند کيي؛ او د ګرده نړۍ د انرژۍ او نورو طبيعي شتمنيو دري پر څلور برخي هم د دې سيمي ترخاورو لاندي پرتي دي.

د پروفيسر برژينسکي له ستراتيژيکي سپړني څخه په څرګنده دا نتيجه اخيستله کيږي، چي د يوريشا د پراخي او شتمني سيمي د ټولو امکاناتو او ظرفيتو په لاس کي نيول، د امريکايي لښکرو د رواني لس کلني جګړې او عسکري اډو له اصلي او اساسي مقصدو څخه شمېرل کيږي.

که څوک د استعمار تاريخ ته يوه ځغلنده کتنه وکي، له ورايه ګوري، چي د هر يرغلګر جنګ او هر استعماري تيري تر شا اصلاً اقتصادي ګټي پرتي دي. په حقيقت کي همدا اقتصادي ګټي دي، چي د لاس ته راوړلو يا ساتني دپاره يې تل د سيالو اړخو تر منځ رنګارنګ شخړي او جنګونه کيږي. زموږ خلګ بې ځايه نه وايي: جنګ پر غله دئ. دا خبره له ورايه روښانه ده، چي د ګټي خبره نه يې، هيڅ هيواد لښکرکښۍ، جګړې او بربادۍ ته لاس نه اچيي. ښکاره خبره ده، چي افغانستان د يوريشا د ټولي سيمي د انرژۍ او نورو طبيعي زېرمو د لېږدولو په چاروکي د خورا مهم ارتباطي رول په لرلو سره امريکايي ستراتيژيستانو ته ډېر لوی ارزښت لري؛ خود پروفيسر برژينسکي د غولوونکي استدلال پر خلاف، په افغانستان کي يوازي اقتصادي ګټو د امريکا د سياسي او لښکري ستراتيژيستانو سترګي نه دي وړي. دلته د يوځي حضور او دايمي چوڼيو تر پردې شاته پر پراخو اقتصادي ګټو سربېره، ډېر نور خطرناک سياسي او عسکري پلانونه هم پراته دي، چي د سي. آی. اې او پينټاګان مکار استاد يې په ډاګه يادونه نه کيي (کوي).

د یوریشا د جغرافیایي - سیاسي، جغرافیایي - اقتصادي او جغرافیایي - ستراتېژیکي سیمې د واکمنۍ تر لاسه کول د انرژۍ د پراخو زېرمو، بې سارو طبیعي شتمنیو او لویو انساني ظرفیتو تر څنګ، متحدو ایالاتو او د هغو نورو سیاسي - عسکري متحدینو ته د دغو نخشو او هدفو د تحقق واک ورکیي:

- د بېلابېلو ستونزو او کړکېچونو په را منځ ته کولو سره د نړۍ د راتلونکي سترځواک (چین) د اریانوونکو اقتصادي او نظامي پرمختګو مخنیوی؛ ځکه پوهېږو، چې د ۲۰۱۰ ع کال په وروستیو درو میاشتو کې د متحدو ایالاتو اقتصادي وده په سلو کې ګرسره درې اعشاریه یو (۳،۱) تاکل سوې وه؛ په داسې حال کې چې د چین اقتصاد له اوږدو کلو راهیسې، په منځنۍ ډول، په سلو کې لس (۱۰) وده لرل. د امریکا سیاسي، عسکري او اقتصادي طراحان دا وضعه ترډېره نسې زغملائ.
- په سیمه کې د روسي فدراسیون د بیا واکمنۍ او نفوذ لار تړل.
- د سیمې ملي، اسلامي او ازدای بخښوونکو غورځنګو ته د نابودې تر پولې د کړاوونو او پېچومو جوړول.
- پر سیاسي لاسوهنو او اقتصادي بندیزو سربېره، داټومي وسلو په ترلاسه کولو کې د ایران اخوندي رژیم ته بېلابېل خنډونه پیدا کول.
- د پاکستان بې ثباته سیاسي او امنیتي حالاتو ته په پام سره له یوې خوا د خپلو وفادارو ملګرو او متحدینو په لاس کې د هغه هیواد د اټومي وسلو خوندي ساتل؛ او له بلې خوا د دغه هیواد په سیاسي، عسکري او اقتصادي نظام کې دچین د زیاتېدونکي نفوذ مخنیوی.
- د پخواني شوروي اتحاد د مرکزي آسیا په نوو خپلواکو هیوادو کې د ډیموکراسۍ، بشري حقوقو، آزادو مطبوعاتو اوتخنیکي - اقتصادي پرمختګو تر پردې لاندې سیاسي اقتدار ته د خپلو مزدورو سیاسي ګوندو او سازمانو رسول.
- د افغانستان د شمالي سیمو د بشپړ یا نیمه خپلواک کولو له لارې، په سیمه کې د استعماري لومو خپرول.
- په سیمه کې د خپلي فرهنګي او مذهبي اغېزې پراخول او پیاوړي کول...

دا ټول سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیک هدفونه په ګډه، زموږ په پراخه او غني سیمه کې د متحدو ایالاتو د هر اړخیز برلاسي په مقصد لوی او حیاتي ارزښت لري. له همدې کبله دا خبره ناڅاپي نه ده، چې د سیمې هر هیواد د دغه راز خطرو په لیدو سره د امریکایي پوځو له موقتي او دایمي حضور سره کلک مخالفت لري. په سیمه کې د امریکایانو دې استعمارګر ضربتي ځواک ته د هر ممکن زیان رسولو په خاطر له تېرو لسو کالو راهیسي زموږ په وران او ویرژلي هیواد کې د افغان وژني بې رحمانه جګړه روانه ده. د پردو دولتو دا ناروا او ظالمانه جګړه یا پروکسي وار (proxy war) په بېله شکه تر هغه مهاله ادامه لري، چې ایتلافي پوځونه په خپل موقتي یا دایمي حضور سره د سیمې د هیوادو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټوته ګوابښ پېښیي.

ځيني امريکا مشربه افغان ليکوال او شننونکي، چې بې ګومانه له امريکايي استعمارګرانو سره په يوه کاشين کې ډوډۍ خوري ، د دې خبرې له حقانيت څخه سترګې نه پټيي، چې امريکايي پوځونه په افغانستان او مرکزي آسيا کې اصلاً د انرژۍ او نورو طبيعي زېرمو د لوټولو دپاره زموږ په هيواد کې د خپلو استعماري چوڼيو زيندی کوونکی جال خپريي؛ مګر سره له هغه هم په بې شرمۍ سره استدلال کيي، چې د نورو اولسو د ملي شتمنيو چور او چپاو افغانانو ته هيڅ تاوان نه لري. د دوی د ادعا له مخې کېدای سي، په دغه راز لوټمارکي پر افغانانو هم څه وڅڅيږي. د دې خبرې مانا دا ده، چې افغانان بايد د جوال په نيولو سره د امريکايانو د غلا او غارت په کار کې، له هغو سره مرسته وکړي.

شرمونکې خو لا دا ده، چې دا راز خاينانه بيانونه، د هغو کسانو تر خولې هم راوزي، چې پرون يې د روسانو په نوکرۍ کې د امريکايي امپرياليزم د مرګ او نابودۍ شعارونه ورکول. ايا دا د انسانيت، شرافت او افغانيت خبره ده، چې څوک د نورو ملتو د ملي شتمنيو په چور او غارت کې کومک او همکاري، خپله ملي ګټه وبولي؟ که د استعمارګرانو په دغه راز چور او چپاوکې برخي اخيستني ته دخپلو ملي ګټو نوم ورکوو ، بيا نو د پنجابي جنرالانو او ايراني اخوندانو سياستونه ولي په خپلو کورنيو چاروکې، د هغو د ناروا او ظالمانه لاسوهنو په توګه يادوو؟ !

لکه څنګه چې د پاکستاني او ايراني حکمرانانو مداخلو ته د کرکې او نفرت په سترګه ګورو ، همداسې بايد د نورو ملتو په کورنيو چاروکې لاسوهنو ته هم د ناروا او انساني ضد عمل په سترګه وګورو. په دې خبره کې هيڅ ستونزه او پېچلتيا نسته. هغه څه چې ځان ته نه خوښوو ، بايد نورو ته يې هم خوښ نه کو. که امريکايان د خپل وحشيانه ښکار يوه برخه موږ ته هم د محصول، تاجايي يا اقتصادي کومک په نامه را کيي، دا خو څه حلاله او مشروع ګټه نه ده.

مالوميږي چې دا بېچاره ليکوال، څېړونکي او شننونکي د افغانستان د ملي ګټو په پېژندنه کې جدي مشکلات لري. هغه ګټې هيڅکله ملي ګټې او مصلحتونه نسي ګڼل کېدای، چې د نړۍ د نورو ملتو د ملي ثروتو د لوټولو له لاري تر لاسه کيږي. د خپلو په اصطلاح ملي ګټو دپاره د نورو ملتو مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي استقلال، ملي واکمنۍ او ملي شتمنيو ته زيان اړول، په ځرګنده فاشيستي او استعماري سياست دئ. دا بشري ضد سياست نه يوازي له افغاني او اسلامي دودو سره هيڅ ډول سمون نه لري؛ بلکې طرحه کول يې لا د روښانفکرۍ او انسان دوستۍ د اصولو له مخې، لويه بې ننګي او نامردي بلل کيږي. زه نه پوهيږم ځيني کسان څنګه له يوې خوا د روښانفکرۍ، ملي ويښتوب او بشري سوکالۍ باټې ولي؛خو له بلې خوا د نورو اولسو د ملي زېرمو په چور او تاراج کې، له امريکايي غاصبانو سره جوال نيول، ځانو ته شرم او پېغور نه ګڼي؟

هو ! په دې کې هيڅ شک او شبهه نسته، چې موږ ته د ګاونډيو او نورو سيمه ييزو قدرتو تر اندېښنو خپلې ملي ګټې او ملي مصلحتونه ډېر ارزښت لري. له همدې سَوَبه (سببه) بايد زموږ ملي سياستونه تل د دې هيواد له ملي ګټو او ملي مصلحتو سره نه شليدونکې اړيکې ولري. په بله وينا ، موږ به د خپلو ملي ګټو د ډاډمنې ساتنې د پاره له هرې انساني او مشروع لارې کار اخلو. که څه هم ناپېيلتوب يا په سياسي- عسکري تړونو کې برخه نه اخيستنه د يوه کُلي او عمومي اصل په توګه د افغانستان د مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ساتنې تر ټولو ښه او ډاډمنه لار ده؛ خو سره له هغه هم په ځينو اضطراري او استثنايي حالاتو کې کېداى سي د هيواد د ملي ګټو د ښه تضمين د پاره د ځينو سياسي او پوځي سازمانو غړيتوب هم له پامه و نه غورځول سي. په پېيلتوب (انسلاک) او ناپېيلتوب (عدم انسلاک) دواړو حالاتو کې بايد د افغانستان لوړې ملي ګټې او ټولو افغانانو خوښې، لومړنی ځاى ولري. تاريخ شاهد دئ، چې حکومتونه زياتره د خپلو ګروهي، ګوندي او سياسي ګټو د دوام او تضمين په خاطر په سياسي - پوځي تړونو کې د خپلو ملتود ښکېلولو هڅې کيي. له دې جهته بايد په دغه راز سترو او ارزښتناکو ملي مسألو کې د خلګو له نظر پوښتني يا د هغو د واقعاً ريښتينو استازو له هوکړې پرته، هيڅ پرېکړه ونسي.

يو پلا بيا بايد په ټينګار سره و وايو ، چې زموږ ملي ګټې او مصلحتونه هيڅکله د ګاونډيانو په ګواښلو او لمسولو کې نه تأمينيږي. که غواړو ، چې ښوک زموږ په کورنيو چارو کې لاسوهنونه ونه کړي، تر هر څه مخکې بايد د هغو په کورنيو چارو کې له لاسوهني او لمسوني لاس واخلو. البته، افغان دولتو يا افغان ملت هيڅکله په خپله خوښه يا خپله اراده د چا په کورنيو چارو کې لاسوهنه نه ده کړې؛ خو د پردو لښکرو په دايمي حضور کې هيڅوک د داسي لاسوهنو ، ګواښو او لمسوونو مخه نسي نيولاى. موږ افغانان بايد دا واقعيت د سر پر سترګو ومنو ، چې نه د سره پوځ په واکمنۍ ، نه د امريکايانو په مشرۍ د نړۍ د ستر ايتلافي ځواک په فرعوني واکدارۍ او نه د دې دوو يرغلګرو پوځو د واکمنۍ تر منځ کلونو کې د دې خاوري واک او اختيار د افغانانو په لاس کې ؤ. له تېرو دو دېرشو کالو راهيسي ږيره زموږ، خو واک يې د نورو په لاس کې دئ.

بيرته را ګرځو د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم اساسي سببو ته. زموږ ويښ او بيدار هيوادوال خبر دي، چې د امريکا متحده ايالات او سياسي - نظامي متحدين يې په تېرو څه کم لسو کالو کې د خپلو اوږد مهاله سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو هدفو د تحقق د پاره له يونيم لک رسمي او لسګونو زره غير رسمي پوځ (په ملکي کالو کي استخباراتي، امنيتي او اکمالاتي کارکوونکو) څخه کار اخلي. د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د امريکايي يرغل له پيل څخه د دې مقالې تر ليکلو پورې د ايتلافي دولتو دوه زره څلور سوه نه څلوېښت (۲،۴۴۹) پوځيان وژل سوي دي، چې له هغو څخه يو زر و پينځه سوه يو اويا (۱،۵۷۱)کسه امريکايان دي. د ټپي سوو پوځيانو شمېر

تر دې هم څو واره زيات دئ. بېله شکه، دا د رواني ظالمانه جګړې ګرده انساني تلفات نه دي. ټولو ته مالومه ده، چې د جګړې د انساني تلفاتو ګڼه د هري ورځې په تېرېدو سره مخ پر ډېرېدو روانه ده. د بېلابېلو ايتلافي قواوو د وژل سوو کسانو د شمېر او نورو ځانګړتياوو دپاره دا لينک وګورئ:

http://icasualties.org/oef/

په خواشيني سره زموږ زرګونو بې ګونا وژل سوو، معيوبو او معلولو افغانانو خو نه دقيق شمېر چا ته مالوم دئ؛ او نه هم څوک د يوې خاشې په اندازه، چورت په خرابيي...

د دغه ناروا تېري پر زياتېدونکو انساني تلفاتو سربېره، ټولو ايتلافي هېوادو، په تېره بيا امريکا او انګلستان ته، خورا درانه او ملا ماتونکي مالي زيانونه هم رسېدلي دي. د يوه رپوټ له مخې، يوازې متحدو ايالاتو ته تر اوسه څه کم څلورسوه ميليارډه (۰۰۰،۰۰۰، ۰۰۰، ۴۰۰) ډالره تاوان رسېدلئ دئ. د امريکا د جنګي لګښتو د دقيقو شمېرو دپاره دا وېبپاڼې وګورئ:

http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf

په بلومبرګ خبرو کې د پياوړي خبريال - ډېويډ ج. لينچ د شمېرو له مخې، امريکا په تېرو څه کم لسو کالو کې له القاعدې او بن لادن سره په څو اړخيزو جګړو کې ټوله دوه ټريليونه يا دوه زره ميليارډ (۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰،۰۰۰، ۲) ډالره لګولي دي، چې دا پيسې د هغه هېواد د نه اعشاريه اته شپېته (۹،۶۸) ټريليونه دولتي پور، په سلو کې شلمه برخه ده. د نورو مالوماتو دپاره د بلومبرګ ډاټ کام په لاندې لينک کې د ډ. ج. لينچ د علمي مقالې بشپړ تفصيل ولولئ:

http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html

پخوا د امريکايي پوځ د يوې مياشتې خرڅ درې اعشاريه شپږ (۳،۶) ميليارډه ډالره او د يوه امريکايي عسکر کلنی لګښت يو ميليون ډالره ګڼل کېده؛ خو په يو. ايس. ټو ډې (US TODAY) کې د ريچرډ وولف د رپوټ له مخې، په ۲۰۱۱ ع کال کې د امريکا عسکري خرڅونه يو سل و اوولس (۱۱۷) ميليارډه ډالره اټکل سوي دي، چې د مياشتې نيژدې لس (۱۰) ميليارډه ډالره بنيي. نور تفصيل د دوی په وېبپاڼه کې کتلای سئ:

http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm

په عراق او افغانستان کې هره ورځ زیاتېدونکو پوځي خرڅونو د ایتلافي هیوادو ، په تېره بیا امریکا او انګلستان اقتصاد له داسې لوی او بې ساري بحران سره مخامخ کړی دئ، چې اوس د خپلو بودجو د کسر (کمښت) پوره کولو دپاره، لکونه دولتي مأمورین او کارکوونکي په بې رحمۍ سره له دولتي کارو شړي؛ د ښوونځیو ، روغتونو ، کتابتونو او نورو عام المنفعه مؤسسو دروازې تړي؛ د پوهنتونو د محصلانو فیسونه لوړیږي (په انګلستان کې یې له پراخو او خونړیو احتجاجو سره سره، د بېوزلو محصلینو کلني فیسونه ترنهو زرو پونډو یانې تقریباً درې چنده پورې لوړ کړه) ؛ د خلګو انساني او مدني حقوق محدودیږي ؛ او په لسګونو داسې ناوړه او استبدادي سیاستونه پرمخ بیایي، چې تر ټولو لوی او اساسي علت یې همدا تیري کوونکي جنګونه دي. دا لوی اقتصادي بحران په ډاګه ښیي، چې لوېدیځه نړۍ، په تېره بیا د امریکا متحده ایالات د ډېوالیتوب خوا ته رهي دي.

د دې ستر اقتصادي کړکیچ ناوړه اغېزې نه یوازې د جنګ ځپلو هیوادو د بېوزلو اولسو ، بلکې د پانګه والو هیوادو په ګډون د نړۍ د نورو ملتو او خلګو په ژوندانه کې هم په اسانۍ سره لیدلای سو. په بله وینا ، د نړۍ ګرده بېوزلي اولسونه په دې دردونکي او ویرجن مُقدرکي یو د بل ملګري دي.

لکه څنګه چې ګورو ، د نړۍ جګړه ماري او لوټماري کړۍ د یرغلګرو جګړو او نورو انساني ضد سیاستو په پیل کولو سره، د اولسو په اقتصادي زېرمو او ظرفیتو لیونۍ لوبې کیي؛ خو د هغو ملاماتوونکي او ربړوونکي پېټي د ډول ډول مالیو او محصولو په بڼه، د ببلابېلو هیوادو د مظلومو او بېوزلو خلګو پر اوږو باریږي.

خیر، د افغانستان او عراق د تیري کوونکو جګړو انساني تلفاتو او د نړۍ ژور اقتصادي بحران، چې لوی سَوَب او عامل یې بیا هم د همدغو جنګو اسمان ته ختونکي اقتصادي لګښتونه دي، په پانګه واله نړۍ کې ډېره ناوړه حالت منځ ته را وړئ دئ. له همدې امله، په ټولو ایتلافي هیوادو ، په تېره بیا متحدو ایالاتو او انګلستان کې د جنګ غوښتونکو سیاستو او د هغو د ناوړو نتیجو پر خلاف د عامو خلګو مخالفتونه، ورځ په ورځ پراخیږي.

د استعماري جګړو پر انساني تلفاتو او لوی اقتصادي بحران سربېره، په ټولو ایتلافي دولتو ، په تېره بیا امریکا او انګلستان کې د هري ورځي په تېرېدو له جنګ او وژنو سره د عامو خلګو مخالفتونه مخ پر ډېرېدو دي. په امریکا او انګلستان کې واکمنه طبقه د عامو خلګو دې زیاتېدونکو مخالفتو ته لاس تر زني نسې کښېنستلائ. د امریکا د جمهوري ریاست راتلونکي انتخابات تر سترګو نیهام دي. له دې کبله د اوباما اداره تر هر بل هیواد د خلګو د نظر اړولو دپاره په خپلې پوځي او سیاسي ستراتیژۍ کې تغییر او بدلون ته اړتیا لري. د بن لادن د وژنې اریانوونکې ډرامه هم د همدې ستراتیژۍ یوه مهمه برخه ګڼل کېدای سي. د پاکستان د ایبټ آباد د عسکري

ښارګوټي په یوه لویه او مزبوته درې پوړیزه ودانۍ کې د بن لادن د استوګني ادعا ، له ورایه دا ښیي، چې هغه د امریکایانو او پاکستاني جنرالانو په سلا مشوره همدې ورځو ته ساتل سوی و.

د بن لادن د وژلو خبر به موقتاً ټولي لوېديځي نړۍ، په تېره بیا امریکا په عامه افکارو کې د اوباما د ادارې د جنګي، سیاسي او اقتصادي ناکامیيو پر مخ پرده وغوړيي؛ او هغه ته به د جمهوري ریاست په راتلونکو انتخاباتو کې د یوه بل بري امکانات برابر کړي؛ ځکه اوباما او له ده سره ملګري پوځي - استخباراتي کړۍ به په ویاړ او غرور سره ادعا وکړي، چې تر زیاتو کوښښو وروسته بالاخره د امریکایانو د هغه لوی او پیاوړي دوښمن په وژلو بريالي سوه، چې د بیل کلینټن او جورج ډبلیو بوش حکومتونه يې په نیولو یا وژلو کې پاته راغلي وه. د بن لادن د وژني خبر به د غه راز په تېر لس کلن استعماري جنګ کې، د امریکایي پوځیانو ډول ډول قرباني او ملاماتوونکي جنګي لګښتونه هم پر ځای وښيي. دا خبره هم بې ځایه نه ده، چې د بن لادن د وژني خبر به په افغانستان او عراق کې د امریکایي لښکرو د بايللي او کمزوري روحیې له ځه نا ځه ژوندۍ کولو سره هم مرسته وکي.

تر ټولو مهم دا چې د بن لادن وژنه به په پای کې د امریکا سیاسي او پوځي ستراتیژیستانو ته د دې فرصت ورکړي، چې د اوږو پزه کښېږدي؛ او د خپلو بې سرو پایه پوځو ډېره برخه لومړی خپلو اصلي چوڼيو او بیا له هغه ځایه د حملې او غوټې د پاره کومي بلې خوا ته سوق کړي.

اوباما او په امریکا کې د هغه پوځي، سیاسي او اقتصادي متحدین د هغه هیواد د عامه افکارو د قانع کولو له لارې د جمهوري ریاست په راتلونکو انتخاباتو کې د برې د پاره د غه راز بدلونو او بریاوو ته ټينګ ضرورت لري؛ اما دا خبره باید هېره نه کو، چې د بن لادن د وژني خبر به هیڅکله په افغانستان او شاوخوا سیمه کې، د تروریزم تر پلمې لاندې، د امریکا او نورو متحدینو استعماري جګړه ختمه نه کړي؛ ځکه زموږ سترګه ور او ژوراندښه لوستونکي په دې خبره ښه پوهیږي، چې په دې استعماري جګړه کې مقصود بل ځه، بن لادن صرف بهانه ده.

همدې مهمو دلایلو او عواملو ته په پام سره امریکايي ستراتیژیستان غواړي د افغانستان په حساسو ستراتیژیکو سیمو کې د دېرشو - ځلوېښتو زرو پوځیانو په ځای پر ځای کولو سره، همېشنۍ چوڼۍ جوړې کړي. البته، د امریکا سیاسي او پوځي مشران په اسانۍ سره کولای سي د اړتیا پر مهال دا شمېر، په چټکۍ سره، نور هم زیات کړي. په داسې حال کې، چې ګرده نړۍ د امریکا په پوځي اډو لړلې ده، د پوځي وسایلو یا عسکرو لېږد را لېږد امریکایي پوځي واکمنانو ته هیڅ ګران کار نه دئ.

په افغانستان کې به د دې دایمي چوڼیو په جوړولو سره له یوې خوا د اوسني حالت په پرتله د اشغالګرو لښکرو ځاني تلفات او مالي خرڅونه لږ سي؛ او له بلې خوا به په پوره ډاډ او تیاري سره زموږ پر هیواد سربېره په ټوله سیمه کې د هغو اوږد مهاله استعماري پلانو د تحقق د پاره خپلو پرله پسې تلاښو ته دوام ورکړي، چې مخکې مو لنډه یادونه وکړه. زموږ په هیواد کې د امریکایي چوڼیو سته والی او دوام په واقعیت کې په یوه غشي دوه ښکارونه ویشتل دي. یوې خوا ته د خپلې مزدورې اداري بقاء او بلې خوا ته په سیمه کې د لویو استعماري نخشو پر مخ بیول ؛ ځکه پر عراق او لیبیا د امریکایي لښکرو یرغل په ډاګه وښوول، چې امریکایان له القاعدې او طالبانو سره د حساب کتاب د پاره نه، بلکې د خپلو اوږدمهاله ستراتیژیکو موخو د تحقق د پاره دغو هیوادو ته تللي دي. د عراق پخواني دیکتاتور، صدام حسین، او د لیبیا اوسنی دیکتاتور، معمر القذافي، چې دا دئ له څو میاشتو راهیسې په مړانې د خپل حکومت دفاع کیي، دواړه د القاعدې او نورو سخت دریځه اسلامې سازمانو سرسخت مخالفین وه؛ خو سره له هغه هم د امریکا او متحدینو له استعماري یرغله خوندي پاته نه سوه.

د همدې استدلال له مخې القاعده، طالبان، تروریزم، مخدره مواد، د ډله ییزې وژنې وسلې او داسې نورې خبرې، ګرده هغه پلمې او افسانې دي، چې د استعماري جنګو د پیل کولو او غزولو د پاره په لویدیځو هیوادو کې د ملاتړ موندلو، د استبدادي قوانینو د تصویبولو، د بشري حقوقو او آزادییو د لا محدودولو او کاملاً پولیسي فضا د را منځ ته کولو په مقصد کاریږي. حقیقت دا دئ، چې امریکایي امپریالیزم د خپلو اوروپایي او سیمه ییزو انډیوالانو په ملګرتیا د دې ټولو وحشتناکو جریانو او پدیدو په را منځ ته کولو کې پخوا هم مستقیم لاس درلود؛ او تر اوسه یې هم لري. پر افغانستان پوځي یرغل، د زرګونو پوځیانو او میلیاردو ډالرو ضایع کول؛ او په پای کې د همېشنییو پوځي اډو جوړول هم ټول په سیمه کې د امریکا د لویو استعماري لوبو د بریالي کولو یوازنی او اساسي شرط دئ.

امریکایي چوڼۍ او د افغانستان د تجزیې کرغېړنه نخشه

زموږ وینبن او دراک هیوادوال ټول پوهیږي، چې د امریکایي لښکرکوټو تر شا خورا کرغېړنې او خطرناکې نخشې د عملي کېدو په حال کې دي. ښه به دا یې، چې د دې تورو نخشو جزییات او نتیجې زموږ د تاریخي هیواد (ګران افغانستان) د تجزیې دامریکایي نوښتګر - په هند کې د امریکا د پخواني سفیر، د عراق د پاره د امریکا د متحدو ایالاتو د امنیت شورا د مرستیال او د هند، پاکستان او افغانستان په چارو کــې د متحدو ایالاتو د بهرني سیاست د اوسني لــوی او باوري سلاکار- رابرټ ډیبن بلکویل په دوهمه شیطــاني نخــشه (Plan B) کې وګورو؛ مګر د بلکویل د دوهمې نخشې د جزییاتو او نتیجو په اړه تر بحث دمخه بده نه ده، چې د هغه د لومړۍ نخشې (Plan A) په باره کې هم، څو ټکي بیان کو.

بلکويل د سپيني ماڼۍ، پينټاګان او سي. آی. اې. واکمنانو ته مشوره ورکيې، چې په افغانستان کې د امريکا اوله نخشه (Plan A) ياني د هوايي بمبارييو، مځکنيو بريدو، شبانه تلاښييو، بنـدي کولو، ځـورونو، ګوابڼونو، د کلو اوکورو نړولو او ډول ډول نورو جزاوو له لاري د افغـانستان اشغال هيڅ نتيجه نه ده ورکــړې. بالعکس، د امريکايي پوځيانو زياتېدونکو تلفاتو، د جګړې ملا ماتوونکو اقتصادي تاوانو او په امريکا او بهرنۍ نړۍ کې راز راز مخالفتو د امريکايانو روانه جګړه د ناکامۍ له جدي خطر سره مخامخ کړې ده. لــه دې امله، بلکويل له امريکايي مقاماتو څخه غوښتنه کيې، چې د جګړې د ګټـلو دپاره پر دوهمـه نخشه (Plan B) غوَر وکړي.

د رابرټ بلکويل د دوهمې نخشې مقصد دا دئ، چې امريکايان بايد په افغانستان کې د خپلو پوځي ناکاميو، انساني تلفاتو او اقتصادي زيانو د تلافي او په سيمه کې د خپلو اوږد مهاله ګټو د تحقق دپاره
د افغانستان د پخواني شمالي اتحاد د مشرانو په مرسته، د تاريخي افغانستان وتجزيې ته لار هواره کړي. تر رابرټ بلکويل دمخه د بالکان د تجزيې «قهرمان» او د افغانستان او پاکستان دپاره د جمهور رييس اوباما خاص استازي - ريچرډ هولبروک هم په دې لار کې ځيني لمسوونکي ګامونه اخيستي وه؛ خو له نېکه مرغه چې په خپلې مړيني سره يې دا منحوس او ناولي خوبونه له ځان سره ګور ته يووړه. د ريچرډ هولبروک تر نابېره مړيني وروسته اوس د امريکا د متحدو ايالاتو د سنا د بهرنييو اړيکو د جرګه ګۍ مشر او د افغانستان او پاکستان په چارو کې د اوباما د اداري ډېر لوړ او ځواکمن استازی - سناتور جان کېري هم په دې لار کې پرله پسې هڅې کيې. مزار شريف ته د هغه مستقيم سفرونه او له قومندانانو عطاء او نورو جنګي ډلو ټېلو سره د هغه پټې او ښکاره کتني او باندارونه، ګرده د همدې استعماري نخشې د تحقق دپاره د يوه پاخه او پياوړي تاداو داېښوولو په مقصد کيږي.

البته، د عسکري اډو ستـه والی، د دې شوم او لعنتي هدف د تر لاسه کولو لومړنی او اساسي شرط دئ. دا چې امريکايي چوڼۍ او د امريکايانو ښيلتون غوښتونکي مزدوران به د دې توري او ظالمانه نخشې په عملي کولو کې ځنګه ونډه اخلي، هر خپلواک او هيوادپال افغان ته د ډېر دقت او تعمق وړ خبره ده. په لاندي کرښو کې د دې خاينانه پلان پر ځينو برخو رڼا اچوو.

په دې حقيقت هر افغان ښه پوهېږي، چې امريکايانو له تېرو لسو کالو راهيسې د افغانستان په ګوټ ګوټ کې لويې او کوچنۍ چوڼۍ جوړې کړې دي. د رابرټ بلکويل د دوهمې نخشې پر بنسټ ماته دا انتباه پيدا کيږي، چې د هيواد په سوهيلي او ختيځو سيمو کې ځای پر ځای سوي چوڼۍ به د مځکنۍ توطيې له مخې سوکه سوکه طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ته ور پرېښوول سي؛ او په دې توګه به طالبان او نوري وسله والي ډلې، د خپل عسکري زور او ځواک په تناسُب، د هيواد د جنوبي او شرقي سيمو بشپړه واکمني په لاس کې واخلي. امريکايي

پوځونه به له مخکني پلان او نخشې سره سم د هيواد مرکزي او شمالي سيمو ته پر شا سي؛ او هوري به خپل پخواني جوړ کړي لښکرکوټونه لا پسې پياوړي کړي.

په پخواني شمالي اتحاد کي د ببلابېلو ببلتون غوښتونکو خاينو ډلو مشرانو او استازو خو د ۲۰۱۰ع کال په اګسټ کي لا د امريکا د استازو د جرګې له څلورو غړو (درو جمهوري غوښتونکو او يوه ډيموکراټ) سره د برلين په مرموزه غونډه کي د داسي ببلتون غوښتونکو پلانو پر مقدماتو خبري کړي دي. پر دغو وطن پلورونکو سربېره، د هيواد په شمال کي نوري ستمي ډلي ټپلي (افغانستانيان، خراسانيان او نور) هم له خدايه داسي باد او باران غواړي.

د بلکويل د دې شيطاني طرحي له مخي به امريکا او نورو استعماري قوتونه په پيل کي د پراخو پوځي، تخنيکي او اقتصادي کومکو په برابرولو سره، په شمال کي د تجزيه غوښتونکو خاينانو ګوډاګی حکومت، په ضمني ډول، په رسميت و پېژني. د وخت په تېرېدو سره به دا ډيفکټو (de facto) ببلتون ورو ورو ډيژوري (de jure) بڼه واخلي؛ او په دې توګه به زموږ د خپلواکی مينو پلرو او نيکو تاريخي ميراث د ۱۸۹۳ع کال په څېر يو پلا بيا پر دوو يا څو برخو و ويشل سي.

د شمال له مزدور حکومت څخه به تل تر تله په مرکزي آسيا، چين، کسپين سيمه، شمالي ايران او نورو شاوخوا هيوادو کي د امريکايي استعمارګرانو د پخي سياسي او عسکري اډې په توګه کار اخيستل کيږي. کرار کرار به امريکايي استعمارګران د اژدهاوو په شان پر ټوله سيمه خپل کرغېړن سيوری واچيي؛ او د هري ورځي په تېرېدو سره به د شاوخوا سيمي ټول هيوادونه د بلاوو په يوه خطرناکه ځاله واوړي. بايد دا خبره هم هېره نه کو، چي که يو وار د دې ستر استعماري ښامار منګولي زموږ په خاوره او سيمه کي ښخي سوې، بيا يې نستکول يا پر شا تګ ته اړ ايستل بې خدايي معجزې په بله لار ممکن نه برېښي؛ ځکه نو بې ځايه نده، چي نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) د غربيانو دې استعماري رول ته د اشارې په ترڅ کي د ختيځ ځينو بېدو اولسو ته داسي خبرداری ورکيي:

غــربيان را شيـــوه های ســاحری است
تکيه جز بر خويشتن کردن کافری است
(لاهوری، کليات: آنسوی افلاک ۱۸۰).

البته، دامريکا سياسي او پوځي ستراتيژيستان به د خپلو وفادارو پاکستاني متحدينو په مرسته د طالبانو او نورو وسله والو ډلو تر واک لاندي سيمو کي هم د خپل سياسي نفوذ د پراخولو دپاره له هيڅ راز کوښښو ډډه ونه

کړي. پاکستاني جنرالان به د افغانستان په پښتني سيموکي د امريکايي اجندا د عملي کولو دپاره د خپل صادقانه چوپړ په بدل کي دا فرصت ترلاسه کړي، چي زموږ په تاريخي او سرلوړي هيواد کي هم د اسلام او اسلاميت ترنامه لاندي د پاکستاني کشمير د سردار عبدالقيوم خان او سردار سکندر حيات خان په څېر مزدورانو په گومارلو سره، گران افغانستان عملاً په دوهم پاکستاني کشمير واړوي، چي ټولي پوځي، سياسي او اقتصادي چاري به يې د اسلام آباد له خوا اداره کيږي. په دي ترتيب به نه يوازي د افغانستان شمالي برخي، بلکي په جنوب او ختيځ کي ټولي پښتني سيمي هم د پاکستاني او امريکايي استعمار په خطرناکه لومه کي ښکېلي پاته سي.

زموږ گډ تاريخي کور (گران افغانستان) نن د امريکايانو د پوځي اډو تر کرغېړن سيوري لاندي د تجزيې له خطر سره مخامخ دئ. موږ بايد دي ستري لوبې ته د ټوکو او مسخرو په سترگه و نه گورو. د دي سپېڅلي وطن خاوره، اوبه او هوا پر موږ ټولو افغانانو حق لري، چي د استعمار د دي خاينانه نخشې د شنډولو دپاره گرده په يوه وجود او يوه آواز د مبارزي په ليکو کي ودرېږو. خداى دي دا اند ښېښني هيڅکله نه ريشتيا کيږي؛ خو د پرنگي استعمار ظالمانه تجربو ته په کتني سره بايد د ننيو امريکايي چوڼيو استعماري رول ته هم په بې غورۍ و نه گورو. د رابرټ ډ. بلکويل د شوم پلان جزييات، په دي ويبپاڼو کي وگورئ:

http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848

په برلين کي د امريکا د استازو د جرگي له غړو سره د پخواني شمالي اتحاد د ځينو بېلتون غوښتونکو ډلو ټپلو د پټي کتني د تفصيل دپاره د افغان نوميالي ليکوال او سياسي شننونکي - ډاکټر مير عبدالرحيم عزيز علمي مقاله په دغه لينک کي، تر نظر تېره کړئ:

http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf

په افغانستان کي د امريکا د دايمي چوڼيو مخالفين او پلويان

د امريکايي اډو د جوړېدو ځيني پلويان په درواغو او بې انصافۍ سره ادعا کيږي، چي زياتره افغانان د امريکايي چوڼيو له جوړېدو او تداوم سره هيڅ ستونزه او مخالفت نه لري. له طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو پرته دا يوازي د دوی په اصطلاح پخواني کمونيستان (خلقيان او پرچميان) دي، چي په هيواد کي د امريکايانو له پوځي حضور سره مخالفت کيږي. راسئ په لاندي کرښو کي د دي ښاغلو پر دي پوچه او بې اساسه ادعا يو څه غوَر او تأمل وکو.

که د يرغلګرو پوځو له واکمنۍ او حضور سره مخالفت ريښتيا هم د دوی په اصطلاح يوازې د کمونيستانو خوی او خصلت وي، نو په دې حساب خو زموږ پلرونه او نيکونه د کمونيستي ايډيالوژۍ د بنسټ ايښوونکو (مارکس، انګلز، لنين او ځينو نورو) تر زوکړېدو پېړۍ پېړۍ مخکې لا کمونيستان وه؛ ځکه د دې خاورې تاريخ له ورايه ښيي، چې زموږ پلرونو او نيکونو تل سرونه ښندلي؛ وينې يې تویې کړي؛ سختۍ او کړوانه يې ګاللي، خو هيڅکله يې په خپله مقدسه او سرلوړې مېنه کې، پردو مهاجمانو او غاصبانو ته د پښې ايښوولو ځای نه دی ورکړئ. له هخامنشي کوروش او مقدوني سکندر څخه نيولې بيا تر چنګېزي او ګورګاني مغولو، پرنګيانو، روسانو او ننيو ايتلافي فرعونانو پورې يې هر يرغلګر ځواک ته د سر په کاسه کې اوبه ورکړې دي؛ او په دې توګه يې ګرده نړۍ ته دا زباد کړې ده، چې افغانستان د تاړاکګرو فاتحانو او يرغلګرو پوځو نېستځای او هديره ده.

زما په نظر، د نړۍ په اوسنيو سياستو کې د کيڼ، ښی يا منځ اصطلاحاتو نور خپل پخوانی ارزښت له لاسه ورکړئ دئ. که په هيواد کې له امريکايي چونبيو سره مخالفت د مثال په توګه ياد کو، په اسانۍ سره ګورو، چې پر خپلواکو سياسی او اجتماعي شخصيتو سربېره له بېلابېلو سياسي او مذهبی ګوندو او ډلو سره تړلي ډېر مړني او باغوره افغانان هم له دغه راز استعماري تأسيساتو سره د مخالفت په ليکو کې ولاړ دي. په بهرنيو هيوادو کې هم د کيڼ، ښی او منځ د ګډون داسي مثالونه ډېر ليدل کيږي. ماته د تعجب او اريانۍ ځای نه ؤ، چې د انګلستان مخکني صدر اعظم - ټونی بلېر د کيڼ اړخی «لېبر» يا کارګرګوند د مشر په توګه د امريکا د ښی اړخه ګوند له مشر - جورج ډبليو بوش سره يو ځای د افغانستان او عراق پر ضد تيری کوونکی جنګ پيل کړ؛ او په ميليونو انسانان يې د خپلو خاينانه او وحشيانه ماجرا غوښتنو قرباني کړه. د اوسنۍ نړۍ په سياستو کې داسي مثالونه خورا ډېر دي، چې کيڼ اړخه کسان، ښی اړخه عملونه کيي يا بالعکس ښی اړخه سياستوال د خلګو د غوښتنو او فشارونو له وجې، کيڼ اړخه پرېکړې کيي.

د امريکايي چونبيو د پلويانو دا ادعا ګرسره سمه نه ده، چې خلقيان او پرچميان په افغانستان کې له پردو لښکرو او امريکايي چونبيو سره مخالفت لري؛ ځکه د پردو سلاکارانو او عسکرو په زور د هغوی ځورلس کلنه خونړۍ واکمني په خپله پر دې بې اساسه ادعا د بطلان کرښه کاږي. چا چې، پرون د غلامۍ او بندګۍ طوق په غاړه کې اچولئ ؤ، نن نسي کولای په لګه غاړه له پردو عسکرو او پردي واک سره د مخالفت باتې و ولي. د دې پلورل سوو مزدورانو توري ښبرې هر چا ته مالومې دي. د پارسي ژبې لسان الغيب شاعر - حافظ شيرازي (د ۷۲۷-۷۹۲ هـ ق په شاوخوا کې) په دې اړه څه ښه وايي:

به هـــر رنګی که خـواهی جامه ميپوش

مـــن از طـــرز خـرامت ميشـــناسـم

خو هر خلقی، پرچمی، مجاهد يا نور کسان هرومرو په دې ډله کي نه راځي. بېله شکه، په خلقيانو، پرچميانو او نورو سياسي سازمانو کي هم د داسي کسانو شرک لږ نه دئ، چي په خپل پلرني ټاټوبي (گران افغانستان) کي د امريکايي استعمارگرانو وهمپښنييو خالو ته زړونه نه ښه کيږي. ښايي له ازله يې په وينه کي د خپلواکۍ او افغانيت تومنه گډه يي؛ يا ښايي د روسي باداراانو تر اوږدې مزدورۍ وروسته اوس د ازادۍ، استقلال او سرلوړي ژوند په خوند پوه سوي يي...

ريښتيا خو داده، چي د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ، ملي نواميسو، ديني اعتقاداتو او کولتوري ارزښتو ساتنه زموږ د غيرتمنو او مړنييو پلرو داسي وياړلئ ميراث دئ، چي په کمونيستانو يا نورو سياسي ډلو ټپلو هيڅ اړه او مانده نه لري. د پردو عسکرو او امريکايي چونييو مخالفين په حقيقت کي هغه خپلواک، مړني او سرلوړي افغانان دي، چي نه يې پرون د سره پوځ موجوديت او باداری ته غاړه ايښوده؛ او نه نن د امريکايي پوځ له حضور او دايمي اډو سره، په هيڅ بڼه او هيڅ شکل، موافقه او مصالحه کولای سي. طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نور وسله وال جنگيالي هم بايد د دې لاري يوازني ټېکه داران ونه گڼو. په بله ژبه، افغاني غرور، له خپلواکۍ سره مينه، ناموس ساتنه، ، غيرت، پرشانه تلنه، سرلوړي، ستم او ستمگرو ته نه تسليمېدل، مېلمه پالنه او داسي نوري لوړي ښېگڼي او ارزښتونه يوازي او يوازي په طالبانو او نورو وسله والو جنگيالو پوري اړه نه لري. له امو تر اباسينه، له چتراله تر هراته ټول خپلواک، غيرتمن او شمله ور افغانان، په تېره بيا سرلوړي او خپلواکۍ بخښوونکي پښتانه، په دې ستر ملي او وطني رسالت کي لو(لويه) او مُهمه ونډه لري. د امريکايي تېري له پيل څخه تر اوسه د هيواد په گوټ گوټ کي پر يرغلگرو پوځو د افغان اوردو او پوليسو ځينو منسوبينو وژونکي گوزارونه د دې روښانه واقعيت ځيني ژوندي مثالونه دي.

زموږ د غرب مآبه ليکوالو او شننونکو د ناسمي ادعا پر خلاف، په تېرو نيژدې لسوکالوکي د نړۍ له تر ټولو پياوړي ايتلاف (ائتلاف) سره دونه پراخ او غښتلی مقاومت په خپله ښيي، چي زړورافغانان پردي مهاجمان او د هغوی موقتی يا دايمي چونۍ په هيڅ ډول نسي منلای.

د ليکني په دې برخه کي بې گټي نه ده، چي د امريکايي چونييو د مخالفينو تر پېژندني وروسته د هغو د سرسپارلو مينانو، پلويانو او خواخوږو په اړه هم څو لنډي خبري وکو.

په افغانستان کي د امريکايي چونييو په جادو سوو مينانو، پلويانو او خواخوږو کي بېلابېلي جنگي، مافيايي او سياسي ډلي شاملي دي، چي زه يې په عمومي توگه پر څو لويو ډلو وېشم:

- په لومړۍ ډله کې هغه کسان راځي، چې د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د امریکايي جنګي الوتکو او ټانکو پر وزرو افغانستان ته ننوته. ټول افغانان دا بېګل سوي جنایتکاران، ورانکاران، غله او خاینان ډېر ښه پېژني: کرزي خېل، فهیم خېل، دوستم خېل، رباني خېل، سیاف خېل، قانوني خېل، عبدالله خېل، خلیلي خېل، محقق خېل، امرالله خېل، عطاء خېل، مجددي خېل، ګیلاني خېل، رحیم وردګ خېل، شېرزی خېل او داسي نور. ټول جهان ته مالومه ده، چې د دې تورو او کرکجنو څېرو سیاسي، عسکري او اقتصادي ژوند تر کومه بریده په ایتلافي عسکرو او امریکايي چوڼیو پوري تړلئ دئ. زه باور لرم، که د امریکايي پوځو او کورنیو جنګي ډلو ټپلو خونړۍ سیورۍ نه یې، زموږ درد بدلي او کړېدلي خلګ به په یوه ورځ کې د دې مزدورو جنایتکارانو پوستونه له پرورو ډک کړي؛ ځکه دې خاینانو د خپلو شخصي، ګروهي، تنظیمي او نورو ناروا ګټو د پاره زموږ د خلګو ژوند په اور او وینو ولاړه. پښتانه وايي: مځکه هغه سوځي، چې اور پر بل یې. د پردو لښکرو د توپ او ټانک تر خونړۍ سیورۍ لاندې په جګو ارګو او پرتمنیو ماڼیو کې ناست مزدوران، زموږ د ویرجنو او غمځپلو خلګو په حال څه خبر دي.

- د خراسانیانو، افغانستانیانو او نورو بېلتون غوښتونکو ستمي ډلو ټپلو مشرانو او فعالانو هم د امریکايي استعمارګرانو له توپ و ټانک، پیسو او نعمتو څخه ګټه اخیستې ده. دا خاینې ډلې ټپلې به ولې د امریکايي او ایتلافي اشغالګرو د سر دوعاوې نه کیې؟ ایا امریکايي او ایتلافي لښکرو په تېرو لسو کالو کې دقیقاً هغه څه ونه کړه؛ او تر اوسه یې لا نه کیې، چې پلورل سوو ستمي ډلو ټپلو یې له اوږدو کلو راهیسې، خوبونه لیده؟ د ډیورنډ د تپل سوي کرښې دواړو غاړو ته د د استعمار پرزوونکو پښتنو بې رحمانه وژنې؛ او د هغو د ژبې، دودو او عقایدو د سپکاوي او کم رنګ کولو د پاره بېلابېلو هڅو ته له داسي کړنلارې پرته بل څه نوم ورکول کېدائ سي؟ خپلواک او ملي فکره افغانان، په تېره بیا استعمار ځپلي پښتانه باید په دې خبره ځانونه ښه پوه کړي، چې امریکايي چوڼۍ به په راتلونکي کې هم د ډیورنډ د لعنتي کرښې د دې خوا او هاخوا پښتنو په عامي وژني سره د دې خاینو او بې ایمانه ستمي بېلتون غوښتونکو اوږده خوبونه پوره کیې.

- په بله ډله کې هغه کسان راځي، چې د امریکايي یرغل په دوران کې د ټیکنوکراټانو، متخصصانو او ماهرانو په نامه افغاني ټولني ته ولېږل سوه؛ خو په واقعیت کې د استعمارګرو دولتو د جاسوسي سازمانو او معتبرو دولتي ادارو باوري استازي دي. دا کسان پر پردو دولتو سربېره د هیواد له بېلابېلو مزدورو جنګي او سیاسي ډلو سره هم پاخه اړېکي لري. د دوی اساسي رسالت دادئ، چې د حرفه یي جنایتکارو، تبهکارو او غلو ادارې ته قانوني او مشروع رنګ ورکړي. له دې ډول پاراشوټ سوو کسانو څخه ځیني تر اوسه د وزارت، معینیت، سفارت، ولایت، ریاست، قومندانۍ او سالارۍ پر چوکیو ناست دي. ځیني یې تر غلاوو، ناوړو استفادو، شرمندګیو او بې کفایتیو وروسته بېرته په امریکا، کاناډا، اوروپا او استرالیا کې د خوابښي کوروته ستانه سوه؛ او ځیني نور یې لا تر اوسه له راز راز فضیحتو او شرمندګیو سره خپلو حملو او غوټو ته دوام ورکیې. اشرف غني خېل،

ارسلاخېل، احدي خېل، جلالي خېل، رهین خېل، امین فرهنګ خېل، زلمی رسول خېل، سپنتاخېل، اتمر خېل، زاخېلوال خېل، رامین خېل او په لسګونو نور پاراشوټ سوي کسان، ګرده په دې ډله کي را ځي.

د جنایتکارو تنظیمي مشرانو او قومندانانو په څېرد دې ټولو تش په نامه ټیکنوکراټانو حیات و ممات هم په امریکایي عسکرو او جنګي ډلو ټپلو پوري تړلئ دئ. دا خبره لمر غوندي روښانه ده، چي که نن امریکایي عساکرکډه بارکړي، سبا به له دې مسخره نوابغو، پروفیسرانو، ډاکټرانو، ماسټرانو او هرکاره وو څخه یو هم څوک په دوربین کي ونهویني. له همدې کبله زه د دې ښاغلو او نازولو دپاره د «کرایه سوو افغانانو» اصطلاح کاروم. همدا اوس هم د ځینو ماینې او بچیان په اوروپا، امریکا، کاناډا او استرالیا کي په کار، سوداګرۍ، زده کړو یا نورو مزو بوخت دي. دا خبره د دې واقعیت ښکارندوی ده، چي کرایه سوي ټیکنوکراټان یوازي د حملې او غوټې په مقصد له ماینو او اولادو څخه لیري په یوازیتوب کي ژوند کيي؛ ځکه د ګردو په دې حقیقت ښه سد رسیږي، چي په افغانستان کي دا ګرم تنورونه تر ډېره ګرم نه پاتیږي، باید له موقع څخه ګټه واخلي؛ او ژر تر ژره خپلي ټکۍ پخي کړي. هري خوا ته پیسې، جایدادونه او رنګارنګ نعمتونه په چارښاخو بادیږي. تر څو چي لوبه نه یي ختمه سوې، باید د لمسیانو او کړوسیانو دپاره هم په کابل، دبۍ، اوروپا، کاناډا، امریکا او استرالیا کي درنې تاپې او ذخیرې برابري کړي.

- له امریکایي یرغل سره جوخت د استعماري خادمانو یوه بله ډله هم افغانستان ته را شَوَه سوه، چي په دې وروستیو کلو کي یې شمېر تر انده پاسه زیات سوئ دئ. دا ډله په واقعیت کي هغه لمپن او هویت بایللي افغانان دي، چي پخوا به یې په ببلابېلو لوېدیځو هیوادو کي ستونزمن ژوند ګاله؛ خو اوس د درو لکو ډالرو کلنۍ تنخا (تنخواه) په اسرهَ د خپل پلرني هیواد پرضد له پردو ایتلافي لښکرو، په تېره بیا امریکایي پوځ سره د ژباړونکي، سلاکار، مُخبر یا نورو په توګه، چوپړ کيي. زموږ ټول هیوادوال ښه پوهیږي، داسي کسان چي پخوا به یې د زړه په شوا خون، په کال کي د پینځوسو زرو ډالرو مخ هم نسوای لیدای؛ خو نن د امریکایي یرغل له برکته زموږ په ټولنه کي پر سیاسي نفوذ سربېره، درې لکه ډالره تنخا یا معاش تر لاسه کيي، څنګه په افغانستان کي د امریکایي عسکرو د همېشنۍ واکمنۍ او خپلو شخصي ګټو له اوږدولو څخه مخ اړولای سي؟

- اقتصادي مافیا او د مخدره موادو سوداګران، هغه بله ډله ده، چي د امریکایي توپ و ټانک او اوسني مزدور رژیم ترکرغېړن سیوري لاندي لوبې او پراخي ګټې لري. له دې جهته په مرګ کوښښ کيي، چي هیڅکله د امریکایي پوځو او د کرزي په شان فساد لړلي ګوډاګي حکومت، سیوری له سره ایسته نه کړي.

- په يوه بله ډله کې هغه کسان شامل دي، چې پرون د روسانو په غلامۍ کې ولاړ وه؛ د زړه له پاسه يې د سوسياليزم او کمونيزم ناري وهلې؛ خو نن د خپل مزدور طبيعت، بې ايمانۍ او بې مسلکۍ پر اساس په ډېر ويار د يرغلگرو پوځو او د هغو د جنايتکارو مزدورانو په چوپړ کې ولاړ دي؛ د ډيموکراسۍ، بشري حقوقو، ازادو مطبوعاتو، عدالت، برابرۍ او داسي نورو تش په نامه استعماري پروژو ستايني کيږي. دا خلگ د پت، غرور، ايمان، خپلواکۍ او افغانيت په نامه هيڅ شی نه پېژني. هغه څه چې پېژني پيسې، جايدادونه، شهرت، جاه و جلال او راز راز ناوړه استفادې دي، نو ځکه بې ځايه نه ده، چې تل يې د خپلو ناولو او ناروا امتيازاتو د خوندي ساتلو دپاره د بېلابېلو بادارانو پر سترخان بولۍ کړې دي. هو ! په دې نامردانو کې داسې کسان هم سته، چې پر ظاهرخان، داوود خان، تره کي او امين سربېره يې له خپل گوندي او ايډيالوژيکي ملگري - ډاکټر نجيب سره هم لوی خيانت وکړ ؛ او دا هم له امکانه ليري نه ده، چې اوس هم، نه د هيواد او خلگو په خاطر، بلکې د خپل سياسي ژوند د اوږدولو او ناوړو استفادو د تضمين په هيله، له طالبانو او نورو وسله والو ډلو سره، په پټه لاس ولري. جمشېد خېل، طنين خېل، اکرم خېل، وزيري خېل، کريمي خېل او په لسگونو نور خاين مزدوران ټول په دې ډله کې دي. شک نشته، چې د هغو کسانو حساب له دې بې وجدانو توطيه گرو څخه بالکل بېل دئ، چې د افغاني غرور، ملي احساس او هيوادپالنې په ساتلو سره ځان او بچيانو ته د يوې گولې حلالې ډوډۍ گټلو دپاره د کرزي له مزدور دولت سره کار کيږي.

- په يوه بله ډله کې هغه کسان شامل دي، چې د سره پوځ او د هغو د مزدورانود واکمنۍ پر مهال به يې د افغانستان د اشغال چيغې وهلې؛ په هيواد کې د ننه او بهر به يې د اشغالگرانو او مزدورانو د جنايتو کيسې کولې؛ خو نن چې د روسي يرغلگرو او روسي مزدورانو تر واکمنۍ بترجنايتونه ويني، چپه (چوپه) خوله ناست دي؛ نه د پخوا په شان د اشغال خبره پر خوله راوړي؛ نه د يرغلگرو لښکرو د وحشيانه جنايتو او نه هم د هغو په وړاندې د جهاد او مقاومت. له ورايه مالوميږي، چې د زياترو خولې له اوبو ډکې دي. د غوړې گولې او امتيازاتو له اسيته يې ځانونه ناگاره اچولي دي. ځيني ځيني خو يې لا د کابل په اداره کې د څه تر لاسه کولو په هيله د روانو خواشينونکو پېښو ټوله پړه يوازې پر طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ور غورځيي. لکه څنگه چې روس پلوه ډلو، په تېره بيا پرچميانو روسي استعمار ته د انترناسيوناليزم، بين المللي دوستۍ او پيوستون نوم ورکاوه، د دې ډلې پلويان هم امريکايي استعمار ته د دوستۍ، ترقۍ او پرمختگ نوم ورکيي. دوی وايي: پرېږدئ، چې امريکايان د سړکو، لارو، پوهنتونو، روغتونو، فابريکو، د برېښنا د بندو، کانالواو نورو پرمختيايي پروژو په جوړولو سره، دې ملک ته ترقي او پرمختگ را ولي...

زما په عقيده د دې ډلې خلگ گرده د چپې خوا ورته ناست دي. که له اوسنيو پردو لښکرو سره زموږ د پرمختگ او ترقۍ غم وای، څه کم دو اتيا کاله مخکې به يې د امان الله خان ملي او مترقي رژيم په خپلو خاينانه توطيو نه

نړاوه. تاریخي خبرې به پرېږدو. د سترګو لیدلي حال ته به راسو.کله چې د خلق او پرچم د واکمنۍ پر مهال زموږ د ښوزلي او وروسته پاته هیواد مکتبونه، کلینیکونه، فابریکې، سړکونه، پلونه او نوري دولتي ودانۍ په بمو، مینواو نوروچاودونکو موادو الوزول کېدې، ایا په نړۍ کې داسي څوک نه ؤ، چي دغو ورانکارو ډلو ټپلو ته د ترقۍ، پرمختګ او تمدن درسونه ورکړي؟! ایاهغه وخت، چي د ښوونځییو معلمان او شاګردان، د پوهنتونو استادان، ډاکټران، انجینران او نور لوستي افغانان د کفر او الحاد په پلمه وژل کېده، د بشردوستۍ او پرمختګ مدعیان د پیل په غوږ کې بیده وه؟! تاسي یې منئ که یا، زما په خیال خو د افغانستان په معاصر تاریخ کې ټولي بدمرغۍ د دې مکرجنو «بشردوستانو» په مستقیمه لارښوونه او دستور سوي؛او لا تر اوسه هم کیږي. هیڅ هوښیار او پرسد افغان د سړک، پله، ښوونځي، پوهنتون، روغتون، فابریکې او نورو عام المنفعه پروژو مخالف نه دئ؛ خوپوښتنه دا ده، چي«متمدنو» او«بشر دوستو» امریکایانو په تېرو لسوکالو کې د زرګونو افغانانو، خاصتاً مظلومو پښتنو د وینو تویولو په بدل کې څو پوهنتونه، فابریکې، د برېښنا بندونه او داسي نوري پروژې جوړې کړې دي، چي تر دې وروسته به نوري هم جوړي کي؟

د درنو لوستونکو به په یاد یې، چي انګریزي پوځو زموږ هیواد ته ترعسکرو لېږلو مخکي په ویاړ سره ادعا کوله، چي نه د جنګ او وینو تویولو، بلکي د افغانستان په بیا جوړولو کې د برخي اخیستني دپاره، هلته عسکر لیږي؛ خو اوس موږ ګرده د سر په سترګو ګورو،چي نه یوازي یې د نوي جوړولو یا بیا جوړولو څه خرک نه ښکاري، بلکي د بې ګونا اوکړېدلو افغانانو په وژنه کې هم تر امریکایانو یا نورو ایتلافي پوځو وروسته پاته نه دي. په استعماري ادبیاتو کي دا راز اوتي بوتي خورا ډېري تکرار سوي دي. انګرېزانو هم د خپلو استعماري تېریو د توجیه دپاره په اتلسمه او نونسمه پېړۍ کي ادعا کوله، چي د ترقۍ او پرمختګ له ښنو ښنانو سره یې د خلګو د اشنا کولو په مقصد، هندوستان او افغانستان ته پوځونه لېږلي دي. انسان پرېږده خر هم په دې پوچ استدلال نه قانع کیږي، چي انګرېزي استعمارګران په هندوستان او افغانستان کي زموږ د فرهنګي، اجتماعي او اقتصادي بدمرغۍ له غمه مړه وه!

واقعیت دا دئ، چي د امریکا په شان او شوکت کي ډوب افغانان یاد غربي نړۍ د دوه اړخیز (بشري او استعماري) رول د توپیر کولو وس نه لري؛ یا د څه څخېدو په سَوَب پر هر څه سترګي پټیږي؛که نه نو په دې روښانه او ساده حقیقت خو د مکتب کوچنیان هم پوهیږي، چي استعماري قوتونه همدا اوس زموږ په هیواد کې د یوه بام او دوو هواوو سیاست چلیږي؛ خپلو خلګو ته بشري حقوق، د قانون برلاسی، ډیموکراټیک ارزښتونه، ترقي او پرمختګ غواړي؛ خو زموږ خلګو ته د بشري حقوقو پر ځای هوایي او ځمکنۍ بمبارۍ، د ودانوکلو او شنو باغو هوارول، د شپې تلاښۍ، د لاسو او سترګو تړل، محبسونه، ځورونې، د دیني عقایدو او کلتوري ارزښتوسپکاوی، د جنایتکارو، غلو او زورمندانو چپه او راسته غوبلونه، د زور او وسلې واکمنې، لوږه، بې کوري او بېکاري.

هیڅوک د لوېدیځو هیوادو له ازادو او شفافو انتخاباتو، پراخو بشري حقوقو، قانونیت، برابری، روښانفکری، عِلمِ پالني، تمدن او پرمختګ څخه سترګې نسي پټولائ؛ خو کشکې د دې هیوادو سیاسي او عسکري واکمنانو دا حقوقي ارزښتونه، ازادی او انساني پرمختګونه د نړی پر نورو ېوزلو او اسکېرلو ولسو هم لورولائ!

د امریکا په سیاستو کې د یوه بام او دوو هواوو د اثبات دپاره دلته د یوه ژوندي مثال یادونه بې ګټې نه ګڼو. دګرانو لوستونکو به ښایي په یاد یي، چې د امریکا متحدو ایالاتو په ۱۹۸۸ع کال د سکاټلنډ په لاکربې کې د پانم هوایي شرکت د یو سلو درې (۱۰۳) لمبر الوتنې د لوېدو پړه پر لیبیا واچوله. دا چې په دې خواشینوونکې پېښه کې ریشتیا هم د لیبیايي حکومت لاس ؤ که څنګه، زموږ د څېړنې موضوع نه ده، بلکې دلته یوازې د امریکایي چارواکو د دوه مخي سیاست، لنډه یادونه کوو. د خپرو سوو اسنادو له مخې، امریکایي مقاماتو تر پراخو تورو (اتهاماتو) اوګواښو وروسته د لیبیا له دولت څخه یو اعشاریه پینځه (۱،۵) میلیارډ ډالره، تاوان واخیست، چې له هغو څخه پینځه سوه څلور (۵۰۴) میلیون ډالره پر دوه سوه درو څلوېښت (۲۴۳) مسافرو او شپاړس (۱۶) کسیزې عملې و وېشل سوه؛ او پاته پېسې د امریکایي مقاماتو له ادعا سره سم، د لیبیایي ترووریزم د نورو قربانیانو او متضررینو د تاوان په نامه بېلې سوې. په دې اړه دا ویبپاڼې کتلای سئ:

http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-

http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103

په دې ډول ګورو، چې د امریکا دولت له لیبیا څخه د هر مسافر او عملې په بدل کې څه د پاسه نونس لکه (۱۹۰۰۰۰۰) ډالره تاوان واخیست؛ خو نن همدا امریکا په خپلو وحشیانه بمبارییو سره زموږ بې ګوناه افغانان په وینو لړي؛ کور او کهول یې تباه کیي؛ مګر سره له هغه هم تر یوه عالم شواخونو وروسته د شهیدانو ېوزلو کورنییو ته تر دوو نیمو زرو (۲،۵۰۰) ډالرو یوه تنګه زیاته نه ورکیي. زه نه پوهېږم دا کوم انسانیت، کومه عاطفه او کوم انصاف دئ؟!

دلته بده نه ده، چې د منځني ختیځ په روانو سیاسي پاڅونوکې هم د غربیانو د یوه بام او دوو هواوو سیاست یو بل مثال وړاندې کړو. نړۍ والو ټولو ولیده او لا ګوري، چې امریکا او ځینو نورو لوېدیځو دولتو په تونس، مصر، بحرین، اُردن، یمن، مراکش او سعودي عربستان کې نه یوازې د خپلو مزدورو رژیمو پر خلاف په هیڅ سیاسي او نظامي اقدام لاس پوري نه کړ، بلکې پاڅون کوونکو ته یې د سوله ییزو مظاهرو، روغې جوړې او ځینو کازمیټکو سیاسي بدلونو د منلو سپارښتنه هم وکړه؛ خو په لیبیا کې د وړیا تېلو د تر لاسه کولو او یوه بل کرزي، فهیم یا عبدالله د کښېنولو دپاره، د هیڅ راز انسان وژونکو وسلو، له کار اخیستني ډډه نه کوي.

د یوه بام او دوو هواوو دې ناولې شکل ته وګورئ: په تونس، مصر، یمن او بحرین کې د امریکا د مزدورو رژیمو له خوا د خلګو پر کاملاً سوله ییزو مظاهرو او لاریونو د ماشینګڼو سرې ګولۍ و اورول سوې، اما سره له هغه هم په سپینه مانۍ او نورو اورپایي مرکزوکې د قدرت واکدارانو له اعتراض کوونکو څخه غوښتنه کوله، چې هیڅکله زور زیاتي او غیرقانوني عکس العملو ته لاس وا نچوي. د دې پر خلاف په لیبیا کې د رژیم وسله وال مخالفین له همغي لومړۍ ورځې څخه پر شا و تړکول سوه، چې د زور، خشونت او خونړیو بریدو له لارې د هیواد په بېلابېلو ښاروکې د قذافي واکمني دړې وړې کړي. حتا په دې یې هم زړه سوړ نسو، څه کم دوې میاشتې مخکې یې د ملکي کسانو د ژغورنې په درواغجنه پلمه انسان وژونکي پوځي بریدونه هم پیل کړه، چې دا دئ تر اوسه ادامه لري. ټول جهان ګوري، چې امریکایان او ملګري یې د نورو مستبدو او فاسدو عربي هیوادو پر خلاف، په لیبیا کې د ولسي پاڅونو پر ځای د وسله والو ډلو او خونړیو بریدو ملاتړ کیي. نن د وسله والو ډلو په مرسته خپل مزدوران سیاسي واک ته رسیي، سبا بیرته همدا وسله والي ډلې په دې یا هغه نامه په وینو لړي؛ په محبسو کې یې اچیي؛ او د خدای تعالی اوبچه پر سره کیي. د فریډم فایټر، ټرورېسټ، کمونیسټ، مسلمان او داسي نورو ټاپې هیڅکله د دوی له لاسه نه وزي.

بشري حقوق، ډیموکراسي او انساني پرمختګ ټول داسي مفاهیم دي، چې هیڅوک یې په نړۍ کې له ګتي او سموالي انکار نسي کولای؛ خو د دې سترو ارزښتونو د تحقق او عملي تجسم دپاره انساني لارو چارو ته اړتیا ده. د کروز توغندییو، بي ۵۲، میراژ او ایف ۱۸ الوتکو په زور د داسي بدلونو راوستلو ته بې فرعوني تکبُر او سوچ پوچ لېونتوبه بل څه نوم ورکولای سو؟ راسئ وګورو، چې د بشري حقوقو، ډیموکراسۍ او پرمختګ امریکایي ستایل د افغانستان، عراق او سومالیا تر وحشتناکو تجربو ورسته، نن سبا په لیبیا کي څه ګلان کري؟! سربېره پردې مثالو، ایا د بې ګونا افغانانو وژنې؛ د جنایتکارانو، جاسوسانو او فاسدو زورواکو ملاتړ؛ په هیواد کي زور زیاتی، خپلسري، بې عدالتي، لوږه، بېکاري او نور مصیبتونه ټول د امریکایانو او نورو لوېدیځو هیوادو د یوه بام او دوو هواوو سیاست نه ثابتیي؟

ځیني کسان ظاهراً د کرزي د حکومت له فساد او خیانتو سره ملګری نه کیي، خو د امریکایي لښکرو دایمي حضور د هیواد د ژغورنې دپاره تر ټولو لو(لویه) اړتیا ګڼي. ایا دا خبره ممکنه او معقوله ده، چې د امریکایي پوځو یرغل او د هغو د همېشنییو اډو موجودیت پر ځای وبولو، مګر د کرزي له فاسد او مزدور رژیم سره مخالفت ولرو؟! د امریکایي اشغال او عسکري اډو اغفال سوي پلویان باید د کرزي د مافیایي حکومت ګرده خیانتونه، تېګۍ برګۍ او بې کفایتۍ هم په ورین تندي ومني؛ ځکه دا دواړه لازم او ملزوم دي.

که چيري امريکايانو او نورو ايتلافي دولتو په تېرو لسو کالو کي سوله او امنيت راوستئ واى؛ خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړئ واى؛ او له جنګ ځپلو افغانانو سره يې د ډېر وران کور په جوړولو کي ريښتيني مرسته کړې واى، ښايي خلګو به هم د هغوى د عسکري اډو له تداوم سره چندان مخالفت نه واى کړئ؛ اما اوس خو هر څه د دې پر خلاف شاهدي ورکيي.

زما په قاصر نظر خو د امريکايي چوڼيو د ټولو سيله کوونکو لاسونه په يوه ډول د ډولو د استعمارګرانو و جېبو ته لار لري. هره ډله يا ډلګۍ په يوه يا بله بڼه د استعمارګرانو او د هغو د مزدور نظام په واکمنۍ کي ښکاره او پټې ګټې لري. ډېر مي وليده، چي پرون يې د ملي فکر او ملي ايډيالوژۍ باتې ويشتې؛ خو نن د څه ځخېدو په تمه د پلورل سوو مزدورانو او د هغو د استعماري بادارانو بوټونه پاکيي. لعنت دې يي پر داسي بې پته ، بې غروره، بې اصولو او سراښو انسانانو !

- د امريکايي يرغل په درشل کي د خوشبينانو او ساده کسانو يوه بله ډله هم تر سترګو کېده، چي په افغانستان کي يې د سولي، امنيت او اقتصادي پرمختګ په راوستلو کي پر امريکايي لښکرو خورا لوى حساب کاوه. دې خوارانو تصور کاوه، چي امريکا او ملګري به يې د سترګو په رپ کي له کنډواله افغانستان څخه هم هانکانګ يا سينګاپور جوړ کي؛ او هغه کي به دوى ته هم يو څه ورسيږي؛ اما خبر نه وه، چي امريکايي لښکر افغانستان ته د انساني ژوند، ترقۍ او پرمختګ د پاره نه، بلکي خپلو استعماري نخشو د عملي کولو د پاره راغلي دي. له نېکه مرغه دې خوش باورو هيوادوالو په تېرو لسو کالو کي د ايتلافي پوځو، په تېره بيا امريکايانو د خونړيو ريکارډ په لېدو سره پخوا لا پر خپلو غوولونکو هيلود بطلان کرښه ايستلې ده.

د امريکايي چوڼيو نتني پلويان: د امريکايي يرغل پروني مخکښان او ستايونکي

لکه څنګه چي مخکي هم اشاره وسوه، د اشغال مزدورانو د امريکايي يرغل له همغي لومړۍ ورځي څخه زموږ ساده او خوش باوره خلګو ته د جنت وعدې ورکولې؛ خو د جګړې اورونه، ويني، اوښکي، جنازې، د خوندو او مندو تور پوړني، د کورو، دوکانو، باغو، ماجتو او نورو شتمنيو وراني، لوږه، بېکاري، فساد، زور زياتى، د دولتي او شخصي جايدادو برالا چور، د ترياکو او نورو مخدره موادو په کاروبار کي بې ساري ترقي او پرمختګ ټول په واقعيت کي هغه څه دي، چي د وعده سوو سرو او زرغونو باغو پر ځاى زموږ مظلومو او کړېدلو خلګو ته ورکړل سوه.

هو ! د امريکايي لښکرو له برکته دې هيواد ته څه «سره او زرغونه باغونه» هم راغله؛ اما په خواشينۍ سره، چي زموږ عامو افغانانو ته يې څه حاصل او ګټه و نه رسېده؛ او بايد هم نه واى رسېدلې؛ ځکه دا « سره او زرغونه

باغونه» ؛ دا ښار گوټي او کوټياني، دا عمارتونه او بانکونه، دا شرکتونه او قراردادونه، دا گولۍ ضد کروزينگ موټرونه او ډول ډول امتيازونه له لويه سره د کرزيانو ، فهيم خيلو ، رباني خېلو ، خليلي خېلو ، محقق خېلو ، سياف خېلو ، قانوني خېلو ، عبدالله خېلو ، دوستميانو او داسي نورو پراشوټ سوو« پريشتو» په نصيب کي ليکل سوي وه.

د اشغال همغه پروني مخکښان او مناديان د پښېماني او دې غملړلي ولس څخه د بخښني غوښتلو پر ځای نن د امريکايانو د دايمي چوڼيو په ستاينه نه مړيږي. پرون يې د امريکايي ټانکو او الوتکو راتگ ته خوشالۍ او اتڼونه کول، نن بيا تر گرده چيغي او ناري وهي، چي که په افغانستان کي امريکايي لښکرکوټونه نه يي، نو پاکستان او ايران به دا خاوره په يوه اينده تر ستوني تېره کړي...

د اشغالگرو دا اغفال سوي پلويان په دې ساده او روښانه حقيقت سر نه خلاصيي، چي سلگونو زرو بهرنيو پوځو له خپل ټول عسکري واک او ځواک سره سره، په تېرو نيژدې لسو کالو کي څه غزا او بهادري وکړه، چي د پوځي اډو تر جوړولو وروسته به يې بيا وکي؟

ايا دې ويرجن او غملړلي هيواد ته يې سوله او امنيت راوست؟

د مزدورو زورواکانو د ظلمو ، فساد او غلاوو مخه يې ونيوله؟

خلگو ته يې کار او روزگار برابر کړ؟

د ترياکو او نورو مخدره موادو توليد او سوداگري يې ودروله، که يې څه بله معجزه ښکاره کړه؟

البته دا زما شخصي تصور او قضاوت نه دئ ، چي اشغالگرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت په تېرو لسو کالو کي له خپلو سترو عسکري او اقتصادي امکاناتو سره سره، زموږ ببوزلو خلگو ته څه خاصه بهادري او شهکاري نه ده کړې، بلکي انکار نه کېدونکي شمېرني او واقعيتونه هم د دې خبري ټينگ ملاتړ کيي.

زه فکر نه کوم، چي يرغلگرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت دې، په تېرو لسوکالوکي سره له خپلو بې سارو عسکري او اقتصادي امکاناتو ، زموږ د ببوزلو خلگو د نېکمرغۍ په هيله، څه لويه شهکاري او بهادري کړې يي؛ ځکه د هري ورځي حساب پروت دئ.

په افغانستان کي د سولي او امنيت حال هر افغان ته پوره څرگند دئ. د ملگرو ملتو د شمېرو له مخي، يوازي په ۲۰۱۰ ع کال کي د ملکي افغانانو د وژني شمېر دوه زره اووه سوه يو اويا(۲،۷۷۱) ته ورسېد. په دې اړه د بشپړ مالومات دپاره داريوټ وگورئ:

http://www.presstv.ir/detail/168978.html

البته، د ملګرو ملتو داریوټ په هیچ ډول بشپړ نسو ګڼلای؛ ځکه زموږ د هیواد په ګوټ ګوټ کې داسې ډېرې ویرجنې پېښې سوې دي، چې د هیڅ بشري سازمان یا ډله ییزې رسنۍ په شمېرو او رپوټو کې نه دي راغلې. سربېره پردې، که له وژل سوو کسانو سره د معلولینو، معیوبینو او ټپیانو شمېر هم یو ځای کو، او بیا یې په لسو (۱۰) کې ضرب کړو؛ وروسته په تېرو لسو کالو کې د ډېورنډ د کرغېړنې کرښې د ها خوا پښتنو درانه انساني تلفات هم ور سره ملګري کو، بیا نو په روانه استعماري جګړه کې د مظلومو افغانانو د تلفاتو او ضایعاتو رېښتینې ګچه مالومېږي، چې په بشپړ باور سره تر لکونو هم اوړي.

دا لوی بشري ناورین په ځرګنده ښيي، چې ایتلافي قواوو د ډیورنډ د کرښې په دواړو غاړو کې مېشتو افغانانو ته له وینو، اوښکو، بربادۍ، وحشت، افراطیت، بې باورۍ او نامیندۍ پرته بل څه نه دي راوړي.

د امریکایانو تر سترګو لاندې د کابل حکومت د فساد په تور او چټل نامه اوس نه یوازې زموږ ګړېدلی افغانان، بلکې د نړۍ خلګ هم ګرده خبر دي. تاسې د بي بي سي دا خبر ولولئ، چې په لوستلو یې هر غیرتمن افغان د افغانیت له نامه خواتوری کیږي.

http://news.bbc.co.uk/1/hi/business/8365094.stm

که په هیواد کې دننه د کار او روزګار څه امکانات برابر وای، افغانان لېونې نه دي، چې د سلو خطرو په منلو او زغملو سره په پاکستان، ایران، تاجکستان، اوزبکستان، قرغیزستان، هند او نورو پردو هیوادو کې د مِنت او سُنت شپې او ورځې تېرې کړي.

دا خبره هم لمر غوندې روښانه ده، چې د تریاکو تولید او سوداګري د طالبانو د واکمنۍ په پرتله د امریکایانو او مزدور رژیم په واکمنۍ کې څو ځله زیاته سوې ده. که یې نه منئ په دغو معتبرو ویبپاڼو کې د مستندو ارقامو په لوستلو سره وګورئ، چې واقعیتونه څه دي؟

http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm
http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

که په دې حقیقت نه پوهېږئ، چې ولې د امریکایانو او نورو یرغلګرو پوځو تر راتګ وروسته، په افغانستان کې د تریاکو د تولید او سوداګرۍ لمن دونه پراخه سوې ده، د سترګه ور تحلیلګر- جان ک. کولي «نامقدس جنګونه» کتاب وګورئ. کولي په افغانستان او نورو هیوادو کې د مخدره توکو په تولید او کاروبار کې د سي. آی. اې. د مهم

او مرکزي رول په اړه مهمې او ارزښتناکې خبرې لري. کولي د خپل ارزښتناک کتاب په یوه برخه کې یادونه کړې ده، چې سي. آی. اې. د جنګو د تمویل، د دوښمن د جنګي روحیې د نست کولو یا کمزوري کولو او د خپلو پراخو استخباراتي عملیاتو د توجیه کولو په مقصد تل د نشه یي مواد پر کښت او کاروبار ټینګار کړی دئ (کولي ۵). سي. آی. اې پرون هم دا کار کاوه، نن یې هم کیږي؛ او سبا یې هم نه پرېږدي.

ایا په تقریباً لسو کالو کې د دونه جګړو، وینو تویېدو او تباهیو په بدل کې د ثو بې کیفیته دولتي ودانیو یا یو و نیم مکتبو، پلو او پلچکو جوړول د قناعت وړ دي؟

که د پردو لښکرو او مزدور حکومت په تېرو لس کلنو کړو وړو کې د بري او ښېګنامۍ څه خاصه ښنه ښانه نه لیدله کیږي، نو د عسکري اړو تداوم به یې څه توره وکي؟

سوله او امنیت به را ولي؟ د مزدورو واکمنانو د فساد مخه به ونیسي؟

خلګو ته به کار او روزګار برابر کړي؟

د ملي او ولسي حکومت په جوړولو کې به مرسته وکي؟

او که به له دې پرته څه بله معجزه وکي؟

لس کاله د یوه شخص، سازمان او حکومت د ازموینت دپاره تر اړتیا زیات وخت دئ. زه د امریکایي چوڼیو له سرسپارلو مدافعانو څخه په درناوي پوښتنه کوم، چې د امنیت، ډیموکراسۍ او بشري حقوقو په نامه راغلو لښکرو او ډول ډول ګوډاګیانو په تېرو لسو کالو کې څه وکړه، چې تر دې وروسته به نور هم وکي؟ که یې ستاسي له درواغجنو او غولوونکو ادعاوو سره سم ګل و ګلزار جوړ کړی یې؛ او د چا خبره دا یوازې موږ سر زوري او منکر مخالفین یو، چې د امریکایانو او فاسد کرزي «سره او زرغونه باغونه» نسو لیدلای، بیا نو تاسي ښاغلي ولي په اوروپا، امریکا، کاناډا او استرالیا کې ناست یاست؟ ولي د ترقۍ، پرمختګ او بشردوستۍ په دې ستر رسالت کې له امریکایانو او کرزي سره مرسته او همکاري نه کوئ؟! مګر د امریکایي عسکرو د همېشني حضور د دفاع ناري سورې زیاتره د اوروپا، امریکا، کاناډا او استرالیا مېشتو افغانانو له منځه نه را پورته کیږي؟

له دې ښاغلو څخه باید یو ځل بیا پوښتنه وسي، که د ایتلافي ځواکو او کرزي د فاسدې ادارې «سره او زرغونه باغونه» زموږ مظلومو او دردمنو وطندارانو ته خوښوئ، بیا نو ولي د لوړو اسلامي او افغاني دودو له مخې هغه خپلو ځانو او خپلوانو ته هم نه خوښوئ؟!

زه له خپلو امریکا مشربه دوستانو څخه هیله کوم، هغه څه چې په خوله وایي، په عمل کې هم وښیي. که د امریکایي عسکرو د همېشني حضور د سرسپارلو مدافعینو بچیان، عزیزان یا کور وکلي په کندهار، روزګان، زابل، عزیز

آباد، شينوار، کندوز، کُونړ، تخار او ډېرو نورو سيموکي زموږ د ويرژلو او کړېدلو هيوادوالو په شان، د بهرنيو ځواکو د الوتکو او ټانکو له خوا رېز مرېزه سوي واى، ښايي پر اوسني دريځ به يې دونه ټينګار نه کولای. زه چي د خپلو بې ګونا عزيزانو او هيوادوالو د بې رحمانه وژني او کور وکهول د ظالمانه پوپنا کېدو په درد غمجن يم، هيڅکله به د فرعوني عسکرو او د هغو د فاسدو مزدورانو پر زور زياتي، خيانت او بې انصافۍ خوله پټه نه کړم.

د دې ډلي د نوکر صفتو او فرصت کتوونکو کسانو دريځ د «خان د نوکر او بانجاڼ» مشهوره کيسه را په ياد کړه. بده نه ده، چي لنډيز يې د هغې د سياسي تومني او خندولو په خاطر ګرانو لوستونکو ته هم وړاندي کړم: «وايي، يوه ورځ خان صاب (صاحب) پر سترخان د بانجاڼو خورا ډېره ستاينه وکړه، نوکر بېچاره يې هم د غوړمالۍ او چاپلوسۍ په مقصد، د بانجاڼو په ستاينه کي، څو حق او ناحق خبري وکړې. خير، هغه ورځ تېره سوه. تر څو ورځو ځنډ وروسته، يو پلا بيا پر سترخان د بانجاڼو روڼ را ورسېدئ. خان صاب دا ټپال د بانجاڼو له عيبو او تاوانو څخه ډېر سر وټکاوه. بېوزلي نوکر هم د بادار د خوشالۍ په خاطر، سمدلاسه د بانجاڼو د عيبو او تاوانو په شمېرلو لاس پوري کړ. خان صاب د نوکر د خبرو تر اورېدو وروسته، هغه ته مخ وروا ړاوه؛ او په خندا خندا يې ورته وويل: عجبه ده، هغه ورځ د بانجاڼو په تعريف او ستاينه نه مړېدې؛ خو نن يې بيا په عيبو او تاوانو نه مړېږې؟ هلکه! علت څه دئ؟ عاجز او بېوزلي نوکر په کړه غاړه جواب ورکړ: صاحبه! زه خو د خان نوکر يم، نه د بانجاڼ نوکر؛ په هر څه چي مي بادار خوشالېږي، زه هم هغسي وايم.»

په دې ډول، ګورو چي بېوزلي نوکران او مزدوران، د زړه سوي او پام اړولو دپاره، د بادارانو د نظريو، غوښتنو او نخشو له ستايلو او عملي کولو پرته، بله هيڅ لار نه لري.

امريكايي چونۍ او د سولي بې ځايه هيله

سوله او امنيت زموږ د ويرژلي او غملړلي هيواد تر ټولو لومړۍ او اساسي اړتيا ده؛ خو ايتلافي لښکر او امريکايي چونۍ هيڅکله د رټېدلو افغانانو د دې ستري انساني هيلي په تر سره کېدو کي، چندان مرسته نسي کولای. د تېرو لسو کالو کاري ريکارډ زموږ ټولو مخ ته پروت دئ. ايا امريکايانو او د هغو متحدينو ته په تېرو لسو کالوکي دا حقيقت نه ښکارېدی، چي افغانستان ته ناامني او بې ثباتي له کومه ځايه راځي؛ او د هغې د مخنيوي دپاره بايد له څه عسکري، سياسي او اقتصادي ستراتيژۍ څخه کار واخلي؟! کوچنيان هم په دې پوهېږي، چي طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ته وسلې اودَرَستې، له اسمانه نه را لوېږي. سي. آی. اې. او د ايتلافي هيوادو استخباراتي شبکې تر موږ او تاسو په دې واقعيت ښه خبر دي. له همدې امله نو د افغانستان د حالاتو په وړاندي د امريکايانو او مؤتلفه قوتو اوسنی دريځ له دوو حالتو څخه وتلئ نه دئ:

- امریکایان او ور سره مؤتلفه پوځونه د خپلو ستراتیژیکو ګټو د تحقق په مقصد ، په لوی لاس هغو دولتو ، استخباراتي سازمانو او جنګي ډلو ته خه نه وایي، چې تر ګرده د سولې او امنیت په ټینګښت کې خاشې ماتیي. په تېرو لسو کالو کې پاکستاني مقاماتو ته د شاوخوا شلو(۲۰) میلیارډو ډالرو په ارزښت مرستې ورکول په خپله د دې ستراتیژۍ یوه برخه ده. امریکا له یوې خوا د خپلو ملګرو او دوستانو په لاس کې د پاکستاني اټومي وسلو د خوندي ساتلو او په افغانستان، هند ، چین او ایران کې د خپل نفوذ د پراخولو او له بلې خوا په پاکستان او شاوخوا سیمه کې د چنیانو (چینایانو) د جیوستراتیژیک او جیوایکنومیک پرمختګ د شنډولو دپاره، پاکستاني خاورې ته په ټینګه اړتیا لري. البته، پاکستاني جنرالان په سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو برخو کې چین ته د لا نیژدې کېدو او په هیواد کې د اسلامي جنګیالیو د لا پیاوړي کولو او ملاتړلو له لارې، د پاکستان په وړاندې د امریکايي چارواکو پر سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو کړنلارو ژوره اغېزه ښندي. دا دئ ګورو ، چې امریکایان او متحدین یې خپلو خوږمنو ګوتو په کتو سره، د پاکستان هر راز ناز او نخرو ته غاړه ایږدي.

- د قضیې بل اړخ دا دئ، چې د وسله وال مقاومت ځپل یا مخنیوی په ریشتیا سره د امریکا او نورو ایتلافي ځواکو تر وس وتلې خبره ده.

اما په تیرو لسو کالو کې د افغانستان د سیاسي او پوځي حالاتو شواهد او قراین ښیي، چې امریکایان په سیمه کې د خپل پوځي حضور د دایمي کولو دپاره قصداً اوبه خړیي. امریکايي ستراتیژیستانو ته له ورایه څرګنده ده، چې د القاعدې سرغنه او ځالي چیرې دي؛ د وسلو ، مهماتو او اکمالاتو زېرمې له کومه ځایه را رواني دي؛ خو سره له هغه هم په سیمه کې د خپلو لویو استعماري هدفو د تحقق دپاره هیڅ ژغورونکي اقدام ته لاس نه وراچیي. د وسله والو مخالفینو مشرانو او قومندانانو کله کله په خپلو مطبوعاتي مرکو او خبرتیاوو کې په ښکاره ادعا کړې ده، چې امریکایان او د کرزي حکومت منسوبین یې د اړتیا پر مهال وسلې او مهمات برابریي. د دې خبرې مانا دا ده، چې امریکايي پوځیانو د اورو د تازه ساتلو په مقصد د خپل تېرې له همغه پیل څخه تر اوسه تل هم پر مېخ واهه او هم پر نعل؛ هم یې پاکستان راضي ساته او هم افغانستان؛ هم یې کابل حکومت ته وسلې او کومکونه ورکول او لاېي ورکیي او هم یې د هغو مخالفینو ته. ولې؟ ځکه چې په افغانستان کې د مخالفو ځواکو تر منځ سیاسي جوړجاړی، د سولې او امنیت ټینګښت او د یوه قانوني حکومت جوړېدل، په خپله د امریکا او نورو ایتلافي عسکرو د ستنه والي او تداوم اړتیا له منځه وړي.

د امریکايي پوځو له خوا دکلیوالو افغانانو د ودانو کلو ، شنو باغو او نورو شتمنیو ورانول هم د دې استعماري پروژې یوه بله برخه ګڼله کیږي. زموږ ویښو وطندارانو ته مالومه ده، چې همدا اوس د امریکايي لښکرو له خوا په لوی لاس د کلیوالو افغانانو کلي او کورونه، دوکانونه او باغونه نړول کیږي؛ د ټولو اسلامي او افغاني دودونو پر

خلاف یې ورځ او شپه په کورو او ماجتوکي تلاښۍ کیږي؛ او په بېلابېلو ډولو یې دیني عقایدو، فرهنګي ارزښتو او شخصي کرامت ته سپکاوی کیږي. زما په نظر د دې ستراتیژۍ مانا یوازې دا ده، چې د کلیوالو سیمو دردېدلي او خنبمېدلي خلګ په لوی لاس د مخالفینو له لیکو سره یو ځای سي؛ د جګړې او نا امنۍ اورونه تازه وساتل سي؛ او په دې توګه په افغانستان او سیمه کي د امریکایانو عسکري حضور ته ظاهراً معقوله او مؤجه پلمه پیدا سي. د دې استدلال له مخې دا خبره له عقله لیرې نه ده، چې د طالبانو او نورو وسله والو ډلو په زیاتېدونکو پوځي بریدو او پرمختیاوو کي هم د یرغلګرو لښکرو پټ لاس پروت دئ.

اساسي پوښتنه دا ده، چې په دواړو حالتوکي د امریکایي پوځو دایمي حضور، په افغانستان کي د سولې او امنیت له را وستو او د یوه قانوني حکومت له جوړولو سره څه مرسته کولای سي؟ په لومړي حالت کي، لکه څنګه چې ګورو، امریکایانو او ملګرو یې په خپله له قاتلانو، غلو او لاري وهونکو سره د جوال خوله نیولې ده؛ قصداً د سولې او ثبات په راوستو کي خاشې ماتيي؛ او په دې ډول د خپل حضور د تداوم دپاره پلمې او سفسطې تراشي. په دوهم حالت کي، لکه څنګه چې د قضیې ظاهر ښیي، امریکایان او نور ایتلافي قوتونه له خپل ټول پوځي او اقتصادي توان سره، د مخالفینو د ورکولو یا ماتولو وس نه لري. په داسي شرایطو او حالاتو کي نو د عسکري اړو دوام د افغانانو څه درد دوا کولای سي؟ په بله وینا، د لستوني مار یا کمزوری ملګری افغانانو ته څه خیر رسولای سي؟

د امریکا د همېشنیو عسکري اړو پلویان باید په دې روښانه حقیقت هم ښه سر خلاص کړي، چې له امریکا سره دوستي او له پاکستان سره دوښمني دوه متضاد او متناقض دریځونه دي. پاکستان د «سیټو» او «سینټو» له زماني څخه تر اوسه پوري په سیمه کي د امریکا د متحدو ایلاتو وفادار او باوري ستراتیژیک ملګری دئ. له انګرېزانو سره دوستي خو یې تر دې هم زړه ده. که له حقیقته سترګي پټي نسي، انګرېزانو د هند د نیمي وچې د وېشلو، د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ شنډولو او په سیمه کي د خپل دایمي حضورد خوندي ساتلو دپاره پاکستان جوړ کړی دئ.

د امریکایي یرغل او امریکایي چوڼیو پلویان په تېرو لسو کالو کي خپلو امریکایي او انګرېزي بادارانو ته ناري وهي، چې پاکستان د افغانستان د بې ثباتۍ او بربادۍ اصلي عامل دئ؛ خو امریکایي او انګرېزي ستراتیژیستان په پاکستان کي د خپلو اوږدو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو پر بنسټ د دوی چغو او نارو ته ددوو تو‌تو ارزښت نه ورکیي.

اسامه بن لادن د پاکستان له اوردو ژبي ورځپاڼي (أمت) سره په خپله اوږده مرکه کي یادونه کړې وه، چي د پاکستان له نامه سره همېشه د دوی [القاعدې] زړونه ټپېږي. دی زیاتوي: « خدای مکړه، که سخت حالات راسي، موږ به پاکستان په خپلو وینو وساتو. پاکستان موږ ته د عبادتځی په څېر سپېڅلی دئ. موږ د جهاد خلګ یو، له دې امله د پاکستان د دفاع دپاره جنګېدل، موږ ته تر ټولو غوره جهاد برېښي. البته، موږ ته دا خبره ارزښت نه لري، چي د پاکستان واک د چا په لاس کي دئ...» د دې مرکې نور تفصیل دلته ولولئ:
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697

د بن لادن دا بیان په ډاګه ښیي، چي آی. ایس. آی. او القاعده نه بېلېدونکي یاران دي. باید هم نه بېلېدونکي يي. هغه څوک چي د یوه پردي ملک دپاره سر او وینې ښندي، په واقعیت کي له هغه ملک سره نه شلېدونکي مینه لري. لکه څنګه چي مخکي یادونه وسوه، که امریکا د پاکستان له یارۍ او انډیوالۍ څخه لاس نسي اخیستلائ، ایا د هغه له نه بېلېدونکي ملګري او متحد - القاعدې - له یارۍ څخه لاس اخیستلائ سي؟ دا د منطقو یوه ډېره ساده او اسانه فرضیه ده. لوی او کوچنی ګرده په پوهېږي. همدا اوس په لېبیا کي د القاعدې له ځینو جنګیالیو سره د امریکا او نورو لوېدیځو هیوادو عسکري، مالي او استخباراتي مرستي په څه مانا دي؟ زه نه پوهېږم، د امریکایي اډو ببلابېل پلویان د امریکایانو په ستایلو او د پاکستانیانو په کړلو څه تر لاسه کیي؟!

د دې پر ځای باید په دې واقعیت ځانونه پوه کو، چي په افغانستان او سیمه کي د ټولو فتنو او خباثتو اصلي مَوْږۍ څوک دئ؟ او دا خطرناکه لوبه د مقصد دپاره روانه ده؟ هیله من یم، په افغانستان کي د امریکا د عسکري تأسیساتو د تداوم پلویان او خواخوږي د غفلت له درانه خوبه را ویښ سي؛ او د دې ټولو استعماري فتنو او ناولو لوبو په علت العلل ځانونه پوه کړي.

ریښتیا خبره دا ده: تر هغه مهاله، چي د استعمار تور لاسونه په توطیو او دسیسو بوخت يي، نه یوازي زموږ وران او په وینو لړلئ هیواد سوکاله ورځ نسي لیدلائ، بلکي د نړۍ نور مظلوم ملتونه به هم د دې« بشردوستو » او « متمدنو » قاتلانو د خونړي ناتار له امله د قیامت ورځي او شپې تېریي. لیبیا، یمن، بحرین، مصر، تونس، فلسطین او داسي نور ملتونه، ګرده د دې مدعا څرګند او روښانه ثبوتونه دي. یو ځل سترګي پرانیزئ او واقعیتونه په غَوَر او دقت سره وګورئ!

امریکایي چوڼۍ او په افغانستان کي د تنظیمي جګړو د تکرار اندېښنه

د امریکایي چوڼیو د تداوم ډېری پلویان وایي، که امریکایي پوځونه نه يي، نو په افغانستان کي به یو پلا بیا د ۱۳۷۱ کال دکورنیو جګړو په شان د وینو والي وبهېږي؛ د خلګو پر نوامیسو به تېری وسي؛ دا نیم ودان، نیم

کنډواله ښارونه به بیا د بېلابېلو جنګي ډلو د سیاسي اقتدار په لیونیبو لوبو کي له خاورو سره خاوري سي؛ او داسي نوري اندېښني، چي فهرست يې خورا اوږد دئ.

زه د یوه داغدار افغان په توګه ،چي د کابل په تنظیمي جګړو کي مې د پښتونوالي په ګونا سکه ورور وژل سوی؛ او د زرونو نورو کابلیانو په شان مي پلرنی کور په توغندیبو نړول سوئ، د کابل ښار په خونړیبو او زړه لړزونکو پېښو، ډېر ښه خبر یم. لوی څښتن دي هغه توري او خونړۍ ورځي د نړۍ پر هيڅ ملت نه راولي. له دې سَوَبه فکر نه کوم، هيڅ دردمن او با احساسه افغان د کابل د تنظیمي جګړو د تکرار خطر ته په سپکه سترګه وګوري. موږ ټول افغانان باید په عمل، خبرو او قلم د کابل د تېرو وحشتناکو جنګو د مخنیوي دپاره په ګډه کار او مبارزه وکو؛ اما په هیواد کي د امریکايي عسکرو همېشنۍ چوڼۍ د دغه راز ستري ملي غمیزي د مخنیوي معقول او منطقي حل نه دئ؛ ځکه امریکایانو د کابل وحشتناکو تنظیمي جګړو ته په پام سره، په تېرو لسو کالو کي حقوقي او اخلاقي مسوولیت لاره، چي د داسي جهنمي او شیطاني جنایتو مسببین نړۍ والي جنايي محکمې ته بوزي؛ له سیاسي واک څخه يې لاسونه لنډ کړي؛ د تورو پیسو او تورو معاملو پوښتنه ګروېږنه يې وکړي؛ او په دې توګه د کړېدلو افغانانو له زړو څخه هغه اندېښنه مخکي له مخکي لیري کړي ، چي دا دئ نن يې د خپلو پوځي اډو د ځای پر ځای کولو دپاره د یوې مهمي او ظاهراً مؤجه پلمې په توګه استعمالیي.

بېله شکه، د داسي جنایتکارو او بې مسوولیتو جنګي ډلو ټپلو د ملاتړلو او نازولو په شرایطو کي، هیڅکله د کابل د خونړیبو تنظیمي جګړو له تکرار څخه انکار نسي کېدای؛ ځکه له اور او باروتو سره لوبې، بې چاوندني او تباهۍ بله نتیجه نسي لرلای؛ خو د داسي ملي فاجعې د بیا پېښېدو د مخنیوي دپاره د سمي او منطقي لاري په اړه تر خبرو اترو مخکي باید په افغانستان کي د امریکايي لښکرکوټو له درنو او محترمو پلویانو څخه پوښتنه وکو، چي په داسي اوضاع او حالاتو کي نو د کابل دتېرو وحشتناکو تنظیمي جګړو د تکرار مسوولیت د چا په غاړه دئ؟ ایا همدې یرغلګرو لښکرو په تېرو لسو کالو کي د هیواد بېلابېلو جنګي او مافیايي ډلو ته د هر راز امکاناتو په برابرولو سره، په لوی لاس، د کابل د وحشتناکي فاجعې تکرار ته لار نه ده هواره کړې؟ که امریکایانو او نورو ایتلافي ځواکو ریښتیا هم له تنظیمي ایله جاریانو او نورو خاینو عناصرو څخه د بې ګونا او بېوزلو افغانانو د ژغورني مینه لرلای، له لویه سره به يې دې بې مسوولیته جنګي ډلو ټپلو ته د انسان وژني او تباهۍ امکانات نه برابرول؛ هماغه وخت به يې د پاکستاني پوځیانو، ایراني اخوندانو او شرمېدلو روسانو د ډول ډول لاسوهنو مخه نیولې وای؛ او له رټېدلو افغانانو سره به يې د یوه ریښتیني ملي او اولسي حکومت په جوړولو کي مرسته کړې وای.

هو ! دا خبره تر لمر روښانه ده، که د نجیب الله د حکومت له پرزېدو سره سم د یوه ملي حکومت په جوړولو سره د جنګي ډلو ټپلو د چپه او راسته غوبلو مخه نیول سوې وای په کابل کي به زموږ شاوخوا پینځه شپېته زره (۶۵) بې ګونا هیوادوال په ډېر وحشیانه ډول نه وژل کېده؛ زموږ لکونو ښوزلو او مظلومو عزیزانو به د سر او ناموس خوندي کولو دپاره خپل کورونه او کلي نه پرېښوول؛ کابل ښار به د چنګېزیانو په دود نه ورانېدی؛ د هیواد تاریخي او فرهنګي میراثونه به په دونه بې رحمۍ نه لوټېده؛ او په هیواد کي به د پوهې او روڼا دروازې نه تړل کېدې...

په خواشینۍ سره امریکایي استعمارګرانو د خپلو ناولو مقصدو تر پوره کولو وروسته افغانانو ته شا وروا ړوله؛ او افغانستان یې د ګاونډیانو او کورنیو لېوانو وخولو ته ور وغورځاوه. ښه ! تېر پر تېر هېر پر هېر. راسئ د ۲۰۰۱ع کال په اکتوبر کي د امریکایانو تر پوځي یرغل وروسته شرایط او حالات په پام کي ونیسو. دا ځل خو د ټولو ناخوالو مسوولیت مستقیماً د امریکایي واکمنانو پر اوږو پروت دئ. هیڅوک دا نسي ویلای، چي دا ویني او اورونه، دا وراني او ویجاړې د افغانانو مسوولیت دئ؛ ځکه موږ او تاسو ټولو ته مالومه ده، چي دا اور چا و لګاوه؟ هیڅوک له دې ښکاره حقیقت څخه نته نسي کولای، چي بهرنیېو پوځو، په تېره بیا امریکایي عسکرو له څه کم لسو کالو راهیسې د دې ملک ښه او بد ټول په خپلو لاسو کي اخیستي دي؛ خو دا وار یې بیا ولې څه شهکاري ونکړه ؟! بیا یې ولې د پسو او شپانه د ژغورني پر ځای د لېوانو خوا و نیوله؟!
څه سوې د انتقالي عدالت، امنیت او قانونیت هغه لویې لاپې او باتې؛ څه سوه د ډیموکراسۍ او بشري حقوقو هغه شرنګولي شعارونه او سرودونه؛ څه سوه د افغانستان د ښوزلو او کړېدلو خلګو د ښکمرغۍ دپاره هغه «سره او زرغونه باغونه» ؟!

واقعیت دا دئ، چي د کابل په تېرو تنظیمي جګړو کي نغښتي جنایتکاري او ورانکاري ډلي ټپلي د اوسنیېو یرغلګرو لښکرو او ګاونډیېو جاسوسي سازمانو تېروني ملګري دي. ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چي ایتلافي پوځو په تېرو لسو کالو کي نه د خپلو پاکستاني متحدینو پر خلاف څه اغېزمن اوګټور اقدام وکړ؛ او نه تر اوسه تیار دي، د افغانستان هیڅ پخوانۍ جنګي ډله ټپله له ځانه مروره کړي. په دلیل یې هم د هر چا ښه سر خلاصېږي. سبا په چین، هند، مرکزي آسیا، روسیې او نورو هیوادو کي د اورلګولو او اوبو خړولو دپاره د هغو مخلصانه خدمتونه ته اړ دي. په داسي حال کي، چي ریښتیني روښانفکران، ملي او هیوادپال شخصیتونه او خپلواکۍ غوښتونکي خلګ د استعمارګرانو د انساني ضد نخشو په عملي کولو کي هیڅ راز مرستي ته زړونه نه ښه کیي، امریکا او نورو ایتلافي دولتونه هیڅکله دا همښني ملګري یا ګټوره ستراتیژیکه پانګه له لاسه نه باسي.

که امريکايانو او نورو ايتلافي دولتو په افغانستان کي د جګړې او ورانکارۍ اورونه مړه کړي واى؛ خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړى واى؛ او د يوه ريښتيني ملي او ولسي دولت و راوستلو ته يې د اساتنياوو برابرولو له لاري د روانو شخړو او ناخوالو مخه نيولې واى، بيا به هيڅکله د تنظيمي جګړو او نورو غميزو د تکرار بېره او انديښنه نه پاتېده. جنګ ځپلو افغانانو به د هيواد په تېر دو دېرش کلن تاريخ، په تېره بيا تنظيمي جنګوکي د خپلو بدو ورځو او خونړيو پېښو په ور يادولو سره د ايتلافي عسکرو د بيرته ستنېدو له امله د زړه له کومي خواشيني کولاى؛ خو نن هر څوک ګوري، چي له څو مزدورو واکمنانو، جاسوسانو، جنګي او مافيايي ډلو پرته ټول ربړېدلئ افغان اولس په بې صبرۍ سره د يرغلګرو لښکرو د وتلو شېې او ورځي شمېري. دليل يې هم لمر غوندي روښانه دئ: له يوې خوا د افغانستان د تېر دو دېرش کلن تاريخ تر ټولو خطرناک جنايتکاران، وطن پلورونکي، غله او مفسدين د امريکايانو او نورو اشغالګرو تر وزرو لاندي د واک پرګدۍ ناست دي؛ وسلې، پيسې او سرې لري؛ او له بلي خوا هيڅ د دې رنځېدلو خلګو د ارامۍ او سوکالۍ دپاره په ريښتيا کار و نه کړ.

زموږ مظلوم خلګ هره ورځ د هيواد په ګوټ ګوټ کي د ۱۳۷۱ کال تر تنظيمي جګړو وحشتناکي غميزي ګوري. د کونړو، شينوارو، عزيز آباد، چپرهار، کندوز، خوست، پکتيکا، روزګان، هيلمند، کندهار، زابل، غزني، لغمان، او لسګونو نورو سيمو تراژيدۍ په څه لحاظ تر پخوانيو پېښو کوچنۍ او بې ارزښته دي؟! ايا په هره پېښه کي زموږ پر بې ګونا هيوادوالو د قيامت شپې نه سوې تېري او لا نه تېرېږي؟ البته، په دې زړه لړزونکو دردو او غميزو يوازي د زړو خاوندان پوهېداى سي- هغه کسان چي انساني مينه او عاطفه ولري؛ درد او مصيبت يې لېدلئ يي- نه هغه کسان، چي د ماړه نس پارسي وايي. ايا د کندهار په ارغنداو، ژړۍ او پنجوايي کي د زرګونو کندارليانو په دردونکي حال خبريا ست، چي همدې امريکايي او ايتلافي لښکرو يې د ۲۰۱۰ ع کال د مني په وحشيانه عملياتو کي له نارينه وو، ښځو، کلو، باغو، ماجتو، دوکانو او نورو شتمنيو سره څه معامله وکړه؟! که نه ياست خبر، زه به مو په خبر کړم: ايتلافي فرعونانو دغو بشري ضد عملياتو ته د «هيلي!» نوم ورکړى ؤ. هو! د بې ګونا خلګو د بې رحمانه وژني او چنګېزي تباهۍ «هيله!» امريکايي پوځ د همدې عملياتو په ترڅ کي د ارغنداو ولسوالۍ د خُسرو په سيمه کي يوازي د ترکو پر کلاچه **پينځه ويشت (۲۵)** ټنه ياني پوره **دوه زره پينځه سوه (۲،۵۰۰)** کيلو ګرامه چاودېدونکي مواد و غورځول؛ او په دې توګه يې دکلي ټول اووه ويشت کوره د لاس د ورغوي په څېر هوار کړه. د دې بې ساري جنګي جنايت تصويري بيان او نور جزييات، په دغو ويبپاڼو کي ولولئ:

http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444

د «ترکو کلاچه» یوازنی کلی نه دئ، چې د مځکې له مخې نابود سو. په دغو عملیاتو کې ډېر نور ودان او سمسور کلي هم د بمو او باروتو په زور په سپېرو دښتو او وحشتناکو کنډوالو واوښته. د بې غیرته او مزدور کرزي له خوا ټاکل سوي کمیسیون هم په دغو وحشتناکو علمیاتو کې، د خلګو مادي شتمنییو ته اوښتئ زیان سل (۱۰۰) میلیونه ډالر وباله. د دې حقیقت تفصیل، دلته وګورئ:

www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111

البته، دا خو د امریکایي پوځ په دې کاوبایي ستایل عملیاتو کې یوازې د مادي تاوان خبره وه؛ ځکه زموږ بې ګونا خلګو ته اوښتې ځاني تلفات او د عملیاتو په ترڅ کې ببره ، وحشت، سپکاوی او بې عزتي خو په سلګونو میلیونو ډالرو هم نسي محاسبه کېدای.

ایا د ودانو کلو داسې ظالمانه هوارول او ویجاړول د هغه پروګرام یوه برخه ده، چې امریکایان او نور ایتلافي پوځونه یې په دې کچول او جنګ ځپلي هیواد کې د بشري حقوقو، ډیموکراسۍ، سولې، امنیت او ترقۍ په نامه پر مخ بیایي؟ ! د امریکایي چوڼیو د «رسمیت» او «قانونیت» پلویان دې، جواب وواېي؟

البته د ارغنداو، ژړۍ او پنجوایي عملیات د ایتلافي قواوو لومړني او وروستي عملیات نه دي. هره ورځ، هره شپه، دوري هوري، د دغه راز خپلسرو او بې پروا عملیاتو په ترڅ کې زموږ پر بې کسه او بې وسه افغانانو داسې چپه مېچني تاوېږي، چې د دې خاورې په تاریخ کې یې ډېر لږ مثالونه تر سترګو سوي دي.

په داسې شرایطو او حالاتو کې خو ماته د تنظیمي ملېشو او فرعوني لښکرو د بې رحمانه وژنو او چنګېزي ړنګولو تر منځ هیڅ توپیر، نه مالومېږي؟ مګر دواړه ډلې د افغانانو په وژنه او تباهي کې یو تر بل بتر نه دي؟
سربېره پر دې، ایا دواړې خواوې همدا اوس هم د شرمښانو په څېر زموږ د بې دفاع خلګو د حلالولو او کورورانولو دپاره، په یوه مورچل کې ناست نه دي؟ قضاوت تاسو حقپالو اوباضمیره لوستونکو ته پرېږدم.

په دې توګه ګورو، چې امریکایي لښکرکوټونه هیڅکله رېبډلي افغانان د بلاوو له منګولوخخه نه ژغوري.
لکه څنګه چې پوه او سترګه ورلیکوال - ښاغلي موسوي په افغانستان کې د امریکایي چوڼیو د خطرو په اړه له «افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ویبپاڼې سره په خپله صوتي مرکه کې یادونه کړې ده، له څو چونګښو څخه د ژغورني په خاطر باید هیڅکله د نهنګ یا تمساح خولې ته پناه یونسو. مګر موږ او تاسو ټولو د سر په سترګو و نه لیده، چې د تنظیمي جګړو په پای کې، همدغو کوچنیيو او لویو چونګښو څنګه د خو لځو، لغړو طالبانو له بیرې

خواجه بهاء الدین، کولاب، مشهد ، پېښور ، دبۍ، ترکیې، اوروپايي هیوادو ، کاناډا ، امریکا او استرالیا ته پټنې سپکي کړې. نن هم زموږ زړور او مړني خلګ له دغه راز پوځي بې زمریانو او پهلوانانو څخه هیڅ بهره نه کیږي.

د چونګښو ، نهنګانو ، سپیانو او چغالانو له بېلابېلو خطرو څخه د ژغورني دپاره باید د بلا غېږ ته د پناه وړلو پر ځای خپل خلګ را ویښ کړو؛ د قوم، مذهب، ژبې، سیمې، سیاسي نظریو او داسې نورو پر بنسټ را منځ ته سوي واټنونه ایسته کو؛ او په یوه وجود او یوه اواز د یو واحد ملت او یو ګډ کور له بېلابېلو دوښمنانو سره د مبارزې په سنګر کې ودرېږو. ما ته د دې خبرې په ریښتیاوالي کي هیڅ شک نه ښکاري: تر څو کورنۍ او بهرنۍ یا لویې او کوچنۍ بلاوي له دې وطنه ورکې نسي په افغانستان کي د سولې، ارامۍ، خپلواکۍ، قانونیت، عدالت او ترقۍ هیله د اوبو پر مخ کرښې دي او بس.

د امریکایي چوڼیو نن او سبا

دامریکایي چوڼیو د تداوم ځیني پلویان ادعا کیږي(کوي) ، چي ګواکي امریکایي چوڼۍ اصلاً د نن خبره نه ده، بلکي دغه راز چوڼۍ په واقعیت کي تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړیږي. دوی استدلال کیږي، چي تر هغه مهاله به په هیواد کي سوله او امنیت هم په بشپړه توګه ټینګ سوی یي. دا ښاغلي ډاډه دي، چي هغه مهال به د امریکایي چوڼیو عسکر د افغانانو دکورو په تلاښۍ او نوروکورنیو امنیتي چاروکي هم برخه نه اخلي، بلکي یوازي به د هیواد د سیاسي پولو ، ملي خپلواکۍاو سیاسي استقلال د دفاع چاري پر مخ بیایي.

زما خو په دې تعقل او منطق هیڅ سد نه رسیږي. که څوک استدلال کیږي، چي امریکایي چوڼۍ به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته، د بهرني تیري په وړاندي د افغانستان د دفاع مسوولیت په غاړه لري، زه یې په جواب کي وایم، چي دا بهرني تېري او بهرنۍ لاسوهني خو له کلونو کلونو راهیسي رواني دي؛ هر څوک یې د سر په سترګو ګوري. د هیواد په ګوټ ګوټ کي له کلونو د جنګ او وحشت اورونه بل دي؛ شپه او ورځ د افغانانو ویني بهیږي؛ ورانۍ او تباهۍ رواني دي. سړی نه پوهیږي، چي تېری او لاسوهنه، تور دئ که سپین؟! دا چي امریکایي او ایتلافي لښکرو له تېرو لسو کالو څخه، د دغه راز تېریو او لاسوهنو په شنډولو کي هیڅ مرسته نه ده کړې، هغه بیا کاملاً بېله خبر ده.

عجبه لا دا ده، چي امریکایي لښکروخو د خپل یرغل له همغې اولي ورځي څخه غټې غټې ادعاوي کولې، چي د القاعدې، طالبانو او نورو تروریستانو د ورکولو دپاره افغانستان ته تللي دي.که دا خبره ریښتیا وای، نو ولي یې تر دې دمه د سولې او امنیت په راوستو کي ریښتینې، فعاله او رغنده برخه وانخیسته؟ تېر لس کلن ریکارډ خو له ورایه ښیي، چي یرغلګرو لښکرو ، نه یوازي افغانستان ته سوله او امنیت، ولسواکي او قانونیت را نه وست، بلکي په ټوله سیمه کي یې د دوښمنیو او نفرتو لمبې بلې کړې؛ او دا دئ نن ټول ګورو ، چي دا لمبې د هري ورځي

په تېرېدو سره لا پسې غزېږي او تونديږي. که سبا په هيواد کې سوله او امنيت ټينګ سي، بيا نو پردو عسکرو او پردو ځواکونو ته څه ضرورت دئ؟ !

ايا په اوسنيو شرايطو کې څوک د افغانستان د کورني او بهرني امنيت ترمنځ د بېلتون کرښه ايستلای سي؟ ايا زموږ د هيواد کورنی او بهرنی امنيت د يوې سيکې د دوو مخو په شان، يو له بله تړلي نه دي؟
امريکايي او ايتلافي لښکرو که ريښتيا زموږ د ژغورني د پاره توره کولای، بايد پرون او نن يې دا توره کړې وای، چې د جنګ او نا امنيو، زور زياتيو او بې عدالتيو له کبله د مظلومو او بې پناه افغانانو کړېږي تر اسمانو رسېدلي دي.

ايا دا خبره تعقل او منطق لري، چې امريکايي او نور ايتلافي پوځونه اوس هيڅ مسوو ليت نه لري؛ خو تر ۲۰۱۴ ع کال وروسته بيا په بشپړه توګه تيار دي، د افغانستان د خاوري او خپلواکۍ د دفاع د پاره ويني کړي؟ په دې استدلال څو باور وکړي، چې د لومړني ښوونځي هلکان هم نه تېروزي. له بله پلوه، آيا دا په دوو ګوتو د لمر پټول نه دي، چې څوک ادعا وکړي، امريکايي ځونې تر ۲۰۱۴ ع کال وروسته جوړيږي؟ مګر دا خاوره له تېرو لسو کالو راهيسي د امريکايي او ايتلافي لښکرو د بې رحمانه تاړاکو ميدان نه دئ؟ ايا همدا اوس د امريکا څه د پاسه يو لک تر غاښو سمبال پوځ او په ملکي جامو کې د يو لک په شا وخوا کې نور وسله وال (د استخباراتي، امنيتي او اکمالاتي شرکتو غړي) د څه د پاسه پينځوسو زرو نورو ايتلافي قوتو تر څنګ، په دې جنګ ځپلي هيواد کې، چپه او راسته غوبلونه نه کيي؟ زه نه پوهېږم امريکايي ځونې ښکرونه لري که لکۍ؟ ! ايا د ځونيو او لکونو پوځيانو، امنيتي شرکتو او عسکري مُخبرانو ترمنځ، په مانا کې څه توپير سته ؟ په دې توګه، امريکايي ځونې هيڅکله د ۲۰۱۴ ع کال خبري نه دي. دا سي ځونې له تېرو لسو کالو راهيسي جوړي سوي دي.

که ديوې شېبې د پاره دا ومنو، چې امريکايي ځونې به تر ۲۰۱۴ ع کال وروسته جوړيږي، بيا نو اساسي پوښتنه دا ده، چې دغو ټولو نابللو مېلمنو په تېرو لسو کالو کې د کورني او بهرني تېري په وړاندي زموږ د خلګو او هيواد د ساتني د پاره څه توره وکړه، چې تر ۲۰۱۴ ع وروسته به نوره وکي؟

ايا دا خبره د منلو وړ ده، چې امريکايي پوځونه اوس د خپلسرو ايله جاريانو په څېر عمل کيي، خو تر ۲۰۱۴ ع کال وروسته به يې صلاحيتونه او مکلفيتونه د يوه حقوقي او قانوني نظام په چوکاټ کې تنظيم سي؟
که دا سي يې، نو بيا خو پوښتنه دا ده، چې په تېرو لسو کالو کې يې ولي د يوه منظم حقوقي نظام په جوړولو سره د خپلسريو او سرغړونو مخه نه نيول کېدی؟ له بلي خوا څوک د اتضمين ورکولای سي، چې دا فرعوني ځواکونه به تر ۲۰۱۴ ع کال وروسته هم، وضع سوو قواعدو او مقرراتو ته غاړه ايږدي؟ مګر د جاپان دولت له خپل ټول لوړ

نامه، صنعت او پرمختګ سره سره دا توره کړې ده، چې د خپل هيواد په اوکيناوا ټاپوګانو کې د امريکايي پوځي منسوبانو د زرګونو فقرو جرمو او جنايتو، مخنيوی وکړي؟!

زموږ درنو لوستونکو ته څرګنده ده، چې اوس هم کرزی د ايتلافي قواوو په عملياتو کې د ملکي افغانانو د بې رحمانه وژنو له کبله يو و نيم اعلاميې او احتجاجيې خپروي؛ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم دا کار دوام و مومي؛ خو د دغه ډول تشو او پوچو اعلاميو په خپرولو سره به زموږ مظلومو خلګو ته څه ګټه ورسيږي؟! ايا هغه مهال به کرزی يا بل مزدور حُکمران د خپلسرو پردو لښکرو د لاس پېچلو يا غوږ تاوولو جرأت ولري؟! فکر نه کوم. که جاپاني منتخب واکمنان دا جرأت نه لري، بيچاره کرزی يا د هغه پر ځای ناستی بل مزدور به څنګه دا جرأت ولري؟ نتيجه دا ده، چې پردي عسکر به نن هم د فرعونانو غوندي زموږ په ژوند او هستۍ لوبې کيږي؛ او تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم همدا غوبل روان يي.

تشي احتجاجي خبرتياوي يوازې د واک اوږدولو د پاره د مزدورو واکمنانو چل ول او سياسي تاکتيک دئ. بشپړ باور لرم، چې د افغان اولس د پارېدلو احساساتو د تسکين د پاره دغه راز بې مانا اعلاميې او احتجاجيې، ډرامې او ناټکونه ګرده د بهرنيو بادارانو په مستقيمه لارښوونه او مشوره کيږي. ما ته خو هغه اعتراض او احتجاج له تشو خبرو او بړاس ايستلو پرته بل څه نه ايسي، چې له غوڅ او پرېکنده عمل سره ملګری نه يي. نن تش په نامه زرګري اعتراض او احتجاج؛ سبا بيرته پر يوه سترخان ټوکې او خنداوي، څه مانا لرلای سي؟! حقيقت هر چا ته روښانه دئ. اسير، بې واکه، مزدور او ګوډاګي واکمنان کله د خپلو بادارانو په وړاندې د غوڅ او پرېکنده عمل زړورتيا لري.

خير، د افغانستان او سيمې سياسي شنونکي له لومړۍ ورځې څخه په دې باور دي، چې امريکايي عسکر افغانستان ته د سولې او امنيت، ډيموکراسۍ، بشري حقوقو او قانونيت په مقصد نه دي تللي؛ او تر دې وروسته به هم زموږ د جنګ ځپلي خاورې د ساتنې او خونديتوب هيڅ غم ونخوري. د دوی هدف د يرغل له همغه لومړۍ ورځې څخه ترننه، خپلې استعماري ګټې دي او بس.

د امريکايي چوڼيو د دايمي حضور له ښاغلو پلويانو څخه زما بله مهمه پوښتنه دا ده، چې که د پردو لښکرو همېشنی حضور د وطن او خلګو په ګټه کار يي، نو ولې مو د څه د پاسه دوو ميليونو شهيدانو، معيوبينو او معلولينو په ورکولو سره، د شورويانو سور پوځ له ملکه وشړئ؟ ولې مو روسانو ته د دايمي لښکرکوټو د جوړولو اجازه ورنکړه، چې له يوې خوا مو لاس په لستوني همسايګان وه؛ او له بلې خوا يې په تاريخ کې هم له افغانانو سره د پرنګيانو په اندازه، وحشيانه ظلمونه نه وه کړي؟

که د بهرنیيو پوځو حضور او لښکرکوټونه معقول او ګټور کار وای، نو زموږ پلرو او نیکو ولې د وینو په تویولو او د سرونو په ښندلو سره هیڅ پردي پوځ ته د پښې ایښوولو ځای نه ورکاوه؟ موږ ولې د میرویس نیکه، شاه محمود ، شاه اشرف، احمدشاه بابا، وزیر اکبرخان، عبدالله خان اڅکزي، امین الله خان لوګري، میربچه خان کوهدامني، میرمسجدي خان، محمدجان خان وردګ، ملا مشک عالم اندړ، ایوب خان، سپیني ادې، ملالۍ، غازي امان الله خان او سلګونو نورو ملي اتلانو په حماسو او کارنامو ویاړو؟!

جواب کاملاً روښانه دئ. هغوی دا خاوره د خپلو سرونو او وینو په بیه د پردو له کرغېړنو قدموخخه پاکه کړې؛ او موږ ته یې د یوه ارزښتناک میراث په توګه پرېښې ده. ښایي د پردو ځیره خواره بالاخره په دې اعتراف هم و نه شرمیږي، چې زموږ پلرونه او نیکونه تېروتلي وه؛ ناحقه یې له پرنګیانو او نورو یرغلګرو سره ډغري وهلي دي؛ باید پرېښې یې وای، چې انګرېزانو یا نورو پردو دې ملک ته «ترقي» او« پرمختګ» راوستی وای. زه وایم کور ښادو، که مو د ترقۍ او پرمختګ په هیله پرنګیانو یا نورو یرغلګرو فاتحانو ته د دې تاریخي خاورې واګې سپارلې وای، بیا به نو د افغانستان نوم هم نه وای پاته. د امریکا متحده ایالات ، استرالیا او کاناډا یې تر ټولو غوره او ژوندي مثالونه دي. تاسي وګورئ، چې په متحدو ایالاتو کې د د غه خاورې د بومي اوسېدونکو یا امریکایي هندیانو (American Indians, Red Indians, Indians) او په استرالیا او کاناډا کې د دغو هیوادو د ځایي اوسېدونکو (Aboriginals) د هویت او بقاء خبره اوس کوم ځای ته رسېدلې ده؟! ټول جهان ګوري، چې د همدې« متمدنو» او « پرمختللو» مهاجمانو له شامته اوس د دغو او داسې نورو هیوادو د اصلي او بومي اوسېدونکو نسلونه، ژبه او کولتور د ورکېدو په حال کې دي.

د مرکزي آسیا د اولسو په دردوونکي فرهنګي او اجتماعي حالت هم موږ و تاسي ګرده ښه خبر یو. مګر تاجیکو ، اوزبکو ، ترکمنو ، قرغیزو ، قزاقانو ، آذریانو او په دې سیمه کې نورو مېشتو قومو د روسي استعمار د څو اویا کلني واکمنۍ له شامته، خپلې ژبې، ادبیات، فرهنګ او تاریخي ویاړونه، نه وه له لاسه ور کړي؟ نوري خبرې به پرېږدو ، په تاجیکستان، اوزبکستان او آذربایجان کې د « رحمانوف»، «کریموف»، « علی یف» او داسي نور تخلصونه د څه واقعیتو ښکارندوی وه؟ ایا په دې پراخه حوزه او د هغه هیواد په نورو سیمو کې د ځایي اولسو د ژبو ، ادبیاتو او فرهنګي ارزښتو له منځه وړل، ټول د هغه استعماري تاړاک زېږنده نه وه، چې په دغو سیمو کې د روسي عسکرو د لښکرکوټو او چوڼیو د ځای پر ځای کولو له لاري عملي سو؟ سربېره پر دې، داسي ډېر مثالونه په ګوته کېدای سي، چې د پردو پوځي تأسیساتو ، د بومي خلګو د ژبنیو ، کولتوري، فکري او تاریخي ارزښتو په ورکولو او بې رنګه کولو کې ډېره لو(لویه) ونډه اخیستې ده.

زموږ په خپل لرغوني هیواد کې په پخوانو زمانو کې د هخامنشي او یوناني دورو آثار او وروسته بیا د بودایانو، عربانو، چنګېزیانو، ګورګانیانو، صفویانو، پرنګیانو، روسانو او امریکایانو پراخې سیاسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي او هونري اغېزې ګرده د دغو تاریخي واقعیتو روښانه مصداق دئ. د کوربه هیواد خلګو ته د پردو عسکرو د همېشنۍ استوګني ورانونکی رول، د دغو مسألو په یادوني سره نه بشپړېږي. له دې امله، د استعماري چوپړیو نور ورانوونکي اړخونه د دې کتابګوټي په راتلوونکو بحثوکي سپړو.

لکه څنګه چې ګورو، د وطن پلورنې او انقیاد غوښتني مدافعان غواړي د افغانستان تاریخ له سره ولیکي؛ خو دا پلا نه په مړانه او اتلوالۍ، بلکې په سپیتانه او بې ننګۍ. زموږ خپل رزمي او حماسي ادبیات، دودونه او ویاړونه خو یوې خواته پرېږدئ، تاسې د شرق د نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوري (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) پارسي شاعرۍ وګورئ، چې زموږ د توریالي ملت او ملي اتلانو په ویاړ یې څه نه دي لیکلي:

آسیا یک پیـکر آب و گِل است
ملت افغان در آن پیکر دل است
از فساد او فساد آسیا
درگشاد او گشاد آسیا

(لاهوری، کلیات: آنسوی افلاک ۱۷۷- ۱۷۸). وروستی بیت د ځینو افغان لیکوالو په آثارو کې په نسبتاً بېله بڼه راغلئ دئ.

که زموږ غښتلو او توریالیو وروڼو، پلرونو او نیکونو هر یرغلګر ته لاسونه پورته کولای، بیا به «افغان ملت» هم هیڅکله د «آسیا د زړه» په توګه نه یادېده. همدغه راز، که د سید جمال الدین افغاني استعماري ضد مبارزو د هند، منځني ختیځ، ایران او ترکیې بیده ولسونه نه وای را ویښ کړي، علامه اقبال به هیڅکله هغه د «امام» په لوړ او ستر لقب نه نازاوه:

رفتیم و دیدیم دو مرد اندر قیام
مقتدی تاتار و افغانی امام
(شاد روان ۲۴۷).

د درنو لوستونکو به ښه یاد یې، چې د روسانو لاس پر نامه نوکر - ببرک کارمل او ځینو نورو روس پلوه نوکرانو به تل دا ادعا کوله: که د شوراګانو ستر هیواد نه وای، امپریالستي ښامار به افغانستان د مځکې له کُرې څخه نابود کړی وای؛ خو واقعیت داسې نه ؤ. موږ او تاسو ټولو ولیده، چې سره پوځونه په فضیحت او شرمندګۍ سره ووته؛ د ببرک کارمل په وینا د شوراګانو لوی هیواد ټوټه ټوټه سو؛ د شوروي استعمار په ځنځیرو ترلئ، تش په نامه

سوسياليستي بلاک هم د سترګو په رپ کې را وپرزېد؛ مګر د زمرو او ننګيالو تاريخي هيواد - ګران افغانستان د جګو او پياوړو غرو په څېر همغسې سرلوړی ولاړ دئ؛ نه چا د مځکې له ګرې نابود کړ؛ او نه يې چا د خپلواکۍ، ملي غرور او افغانيت روحيه مړه کړه.

نن د امريکا او نورو يرغلګرو پوځو مزدوران هم کټ مټ د روسي مزدورانو همغه پوچه خبره تکراروي: «که امريکايي پوځونه نه وي، پاکستانيان او ايرانيان به دا ملک په دوو ورځو کې تر ستونې تېر کړي...»
اما ريښتيا خبره دا ده، چې که امريکايي او ايتلافي پوځونه نه وه، انشاء الله سرلوړی افغانستان به د هيواد پالو افغانانو د يووالي او نارينتوب په برکت، بيا هم د پخوا په شان پر خپل ځای ولاړ وي.هغه څه چې د امريکايانو په ستنېدو سره به هرو مرو له منځه ځي، د جنايتکارو، خاينانو او غلو اوسنی مزدور نظام دئ او بس.

امريکايي چوڼۍ او د سيمې د اټومي ځواکو زياتېدونکی خطر

په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د تداوم ځينې پلويان استدلال کيي، چې زموږ ېوګاونډی (پاکستان) له کلونو راهيسې اټومي وسلې لري؛ بل (ايران) هم د اټومي وسلو د تر لاسه کولو په درشل کې دئ؛ او شاوخوا ته نور پراته هيوادونه لکه هند، چين او روسيه هم له پخوا څخه د سيمې لوی اټومي قدرتونه ګڼل کيږي. د دوی د استدلال له مخې، په داسې شرايطو او حالاتو کې، افغانانو ته هم ښايي، چې د دغو اټومي طاقتو د احتمالي خطرو په وړاندې، د خپل هيواد د ساتنې او دفاع دپاره، ځان د نړۍ په يوه بل لوی اټومي ځواک ياني متحدو ايالاتو پورې وتړي، چې دلته د خپلو همېشنيو چوڼيو په مرسته د اړتيا پر مهال هرتېري کوونکي هيواد ته، غاښ ماتوونکی جواب ورکې...

دا نظر نه يوازې له دې سَوَبه د منلو وړ نه دئ، چې ريښتيني او باغروره افغانان هيڅکله د خپلو ملي نواميسو او خاورې د دفاع دپاره د پردو عسکرو پر توپک او برچې تکيه نه کيي، بلکې له دې اړخه هم ډېر کمزوری او سرسري دئ، چې په افغانستان کې د اټومي ځواک ځای پر ځای کېدل، هيڅکله د سيمې د سياسي او امنيتي حالاتو له ثبات او ټيکاو سره مرسته نسې کولای. د ۲۰۰۱ع کال د سيپتمبر پر يوولسمه د امريکا د نړۍ والي سوداګرۍ پر مرکز او دفاع وزارت (پينټاګان) تروريستي بريدو په ډاګه وښوول، چې د اټومي وسلو لرل د يوه هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او عامه نظم د خوندي ساتلو، يوازنی ضامن نه دئ.

دا خبره سمه ده، چې هند او پاکستان دواړه اټومي وسلې لري؛ او ترګرده يې لا زياتولو او عصري کولو ته ملاوې تړلې دي، خو سره له هغه هم ګورو، چې هيڅکله له جنګو، نښتو او تروريستي بريدو څخه مصوون او خوندي نه دي

. په ۱۹۹۹ع کال د کشمیري جنګیالو او پاکستاني پوځ له خوا د کارګل د لوړو څوکو نیول، په ۲۰۰۲ع کال کې د هند په مرکز - ډیلي کې د هغه هیواد پر پارلمان او په ۲۰۰۸ع کال د هند د ممبیي ښار پر اتو مهمو تجارتي او سیلاني مرکزود بهرنیبو تروریستانو وسله وال برید ، ټول د دې خبرې ښکاره او انکار نه کېدونکي ثبوتونه دي. اوس نو پوښتنه دا ده، چي په دې او دې ته ورته نورو بریدوکي، د هند د ببوزلو وګړو د ژوند په بیه برابرو سوو اټومي وسلو ، هندي پوځ ته څه ګټه ورسوله؟ دلته بې ګټي نه ده، چي موضوع له یوه بله اړخه هم څه نا څه وڅېړو . موږ ټول پوهېږو ، چي هند ، چین او پاکستان درې سره اټومي قدرتونه دي. د دوی په نیژدې یا نسبتاً لیري ګاونډیتوب کې د بوتان، نیپال او بنګلدېش کوچني هیوادونه پراته دي؛ خو دا خوار اونېستمن هیوادونه هیڅکله د شاوخوا همسایه ګانو د اټومي وسلو ببره نه لري. همدغه راز، زموږ شمالي ګاونډیان (تاجیکستان، قرغیزستان، اوزبکستان او ترکمنستان) هم ګرده د سیمي د اټومي ځواکو لکه چین، قزاقستان، روسیې او ایران په منځ کي پراته دي، سره له هغه هم هیڅکله له بهرني تیري څخه ببره او اندېښنه نه لري. تر دې هیوادو ، چي تېر سو کیوبا د کاملاً بېل سیاسي او اقتصادي نظام په لرلو سره د نړۍ له اوسني ستر اټومي طاقت (امریکا) څخه تر اتیا - نیوي کیلومترو زیات واټن نه لري، ایا د خپل امنیت او دفاع دپاره باید د پاکستان، هند او ایران په شان د اټومي وسلو په جوړولو پیل وکړي؛ یا د نړۍ کوم بل اټومي ځواک، د مثال په توګه روسیې یا چین ته بلنه ورکي، چي د امریکا د متحدو ایالاتو له احتمالي خطرو څخه یې وساتي؟ دا خو د عقل او منطق لار نه ده. مګر له دې ترخي تجربې څخه څوک انکار کولای سي، چي په ۱۹۶۱ع کال، د خنزیرانو په خلیج کې د امریکا او شوروي اټومي کړکېچ، پر خوار ځواکي کیوبا سربېره، د ټولي سیمي امنیت او ثبات د اټومي ناتار له بالقوه خطر سره نه ؤ مخامخ کړئ؟

د دې استدلال له مخي، اټومي وسلې د امنیت ضامن نه، بلکي د خپلو او نورو ګاونډیو ولسو د تباهۍ وسلې دي. له دې امله یې باید ، هیڅکله و لرلو یا تر لاسه کولو ته، زړه ښه نه کړو. زموږ ګاونډیان هم باید د دې وحشتناکو انساني ضد وسلو له جوړولو او سیالیو څخه په ټینګه لاس واخلي؛ ځکه چي د عمومي وژني دا وحشتناکي وسلې، پر دوی سربېره همسایه هیوادو ته هم ستر زیانونه اړولای سي. د شرم وړ خبره ده، چي د هند او پاکستان خلګ په ډوډۍ نه دي ماړه ؛ کور، کالي، دوا او تعلیم نه لري؛ خو دولتونه یې په سر ټمبګۍ سره د اټومي وسلو جوړولو او لا عصري کولو ته جوړېدلي دي.

د دې خبرو د یادوني مقصد دا دئ، چي د ګاونډیانو او سیمه ییزو دولتو د اټومي وسلو له اړخه افغانانو ته د اندېښني او بیري پیدا کول، هیڅ عملي او واقعي اساس نه لري؛ ځکه ګاونډیان یا نور سیمه ییز دولتونه هیڅکله له توپ، ټانک او الوتکو سره زموږ پر هیواد تېری نه کیې. اټومي وسلې خو ان د دولتو په اوږدو اعلام سوو جنګو کي هم په اسانۍ سره نه کارېږي. خدای مکړه ، که دا خیالي او توهمي خطر په ریښتیا سره پېښ هم سي، د امریکایي پوځیانو د متو په زور یې شنډول، تردې هم پوچه او بې مانا خبره ده. موږ باید په دې واقعیت ځانونه پوه

کړو، چې د متحاربينو تر منځ د اټومي وسلو استعمال، ګټونکي او بايلونکي نه لري. په دغه راز جګړو کې ګرده بايلونکي دي. اټومي وسلې د ډله ييزې وژنې د نورو وسلو په شان، د بشري تمدن پر تندي تور داغ دئ. بايد ټوله نړۍ د دغه راز وحشتناکو وسلو له جوړولو او کارولو څخه ډډه وکي.

په دې کې هيڅ شک او شبهه نسته، چې د سيمې زياتره هيوادونه، په تېره بيا پاکستان او ايران زموږ په کورنيو چارو کې بربنډې لاس وهنې کيې؛ خو په خواشينۍ سره، چې هر څه له همغه پيل څخه تر اوسه د افغانانو په مرسته کيږي. که زموږ ورونه او عزيزان له پاکستاني او ايراني مداخله ګرو سره لاسونه يو نه کړي، د پاکستان او ايران پوځيان په زرکاله دا جرأت نسي کولای، چې زموږ سرلوړي او خپلواکي خاوري ته په بده سترګه وګوري. دا ناروا او ظالمانه لاسوهنې، بريدونو او يرغلونه، لکه څنګه چې مخکې هم اشاره وسوه، د پروکسي وار يا هغه جګړې په بڼه کيږي، چې بلوونکي يې له جګړې څخه ليري د خير پر غونډۍ ناست دي. نور هيوادونه ها خواته پرېږدئ، يوازې هندوستان او پاکستان په پام کې ونيسئ. دې دوو ګاونډيو هيوادو د خپل څلور شپېته کلن تاريخ په اوږدو کې څلور واره يانې په ۱۹۴۷ع، ۱۹۶۵ع، ۱۹۷۱ع او ۱۹۹۹ع کلو کې، خونړۍ جګړې کړي دي؛ او دا دئ ګورو، چې دا دوه همسايه هيوادونه له تقريباً لسو کالو راهيسې، زموږ په بېوزلې او جنګ ځپلې هيواد کې خپلې پخوانۍ دوښمنۍ او تربګنۍ پر مخ بيايي؛ او د دې ظالمــــانه پردي يا نيابتــي جنګ (proxy war) دپاره، ميلياردونه ډالر خرڅيي. د نور تفصيل دپاره دا ويبپاڼې وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War

د پاکستان سياسي او عسکري واکمنان له هندوستان څخه د خپلو پخوانيو ماتو د کسات اخيستلو او له هندي خاوري څخه د کشمېر د بېلولو په مقصد، په افغانستان کې د يوه مزدور يا لږ تر لږه دوست او خواخوږي دولت د واکمنۍ له لاري د ستراتيژيک عُمق په لټه کې دي. هندي واکمنان، په خپل روَڼ سره په افغانستان، بلوچستان او کراچي کې پاکستاني دولت ته د بېلابېلو ستونزو او کړکېچو په پيدا کولو سره هڅه او کوښښ کيي، چې په هندي کشمير کې د پاکستاني پوځ او کشميري جنګيالو د بېلتون غوښتنې او تروريستي عملو مخه ونيسي. البته، په افغانستان او مرکزي اسيا کې د ارزانه او مو موادو موندنه؛ او خپلو صنعتي توکو ته د بازار پيدا کول، د هند او پاکستان د سياسي - نظامي سياليبو يو بل مهم اړخ دئ.

خاوره زموږ، وينه زموږ او بربادي زموږ؛ خوګټې او هدفونه د دوی! دې ته نو زموږ د عوامو په ژبه وايي: رذالت، منافقت او شيطانت. موږ او تاسي ګرده ګورو، چې هر بهرنۍ هيواد د خپلو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو

ګټو د تحقق د پاره زموږ په خاوره کي، په ځونه سپين سترګی او سرټمبګی، څه نامشروع او خاينانه کارونه نه کيي؛ خو بالعکس په افغانستان کي د پردو لښکرو او تحميل سوی حکومت ښېلا ښېل پلويان، د خپلي خاوري او ملي نواميسو د ساتني مشروع او وياړلي رسالت ته، په څه ډول وارخطا او اندېښمن دي. مګر زموږ پلرونه او نيکونه په تشو لاسو له پرنګيانو او نورو يرغلګرو سره نه جنګېده؟ فرق او توپير يوازي په دې کي دئ، چي زموږ سرلوړو او سرښندونکو پلرو او نيکو ته د وطن، خپلواکی او افغانيت په لار کي سر، مال، ناموس او اولاد ټول هيڅ وه؛ خو اوسنيو واکمنانو ته د هغو پر خلاف وطن، خپلواکي او افغانيت ټول هيڅ دي.

اوس نو مهمه پوښتنه دا ده، کله چي د پردو لاسوهني او بريدونه د پردي جنګ يا پروکسي وار مکرجنه او مرموزه بڼه لري، بيا نو امريکايي چوڼی له خپلو اټومي وسلو او پرمختللو جنګي وسايلو سره، زموږ څه درد دوا کولای سي؟ له بله پلوه، زموږ وياړلئ ملي تاريخ په ډاګه ښيي، چي د افغانانو مړانه او غښتلوالی د اټومي وسلو يا نورو پرمختللو وسلو په تر لاسه کولو کي نه، بلکي د هغو په يووالي، سرښندنه او خپلواکی غوښتنه کي نغښتی دئ.

جنګي تجهيزات، وسايل، ښوونه او روزنه، اکمالات او داسي نوري اړتياوي ګرده پر خپل ځای د اهميت وړ خبري دي؛ خو بې پياوړي ارادې، يووالي، خپلواکی غوښتونکو ولولو او مړانې د نړی هيڅ ډول جنګي، تخنيکي او لوژيستيکي وسايل څوک له ماتي نسي ژغورلای. ايا له بې ساري پوځي او اقتصادي برلاسي سره سره، د برتانوي او روسي امپراتوريو شرمناکي ماتي، د دې ځلانده حقيقت ښکارندوی نه دي؟

تاريخ شاهد دئ، چي د افغانانو جنګي تجهيزات او لوژستيکي سامان آلات نه له پرنګي لښکرو او نه هم له سره پوځ سره د مبارزې پر مهال د هيڅ راز پرتلې وړ وه. زموږ د تاريخ په نورو ملي معرکو او حماسو کي هم د جنګي تجهيزاتو او مهماتو همدا حال ؤ. له امريکايانو او نورو ايتلافي لښکرو سره روانه جګړه هم کټ مټ همدا بڼه لري. واقعيت دا دئ، چي افغانانو تل د ملي غرور، ناموس پالني ، خپلواکی غوښتني، اسلام دوستی او نورو مېړنيو دودو پر بنسټ، له ټولو استعمارګرانو څخه ميدان ګټلئ دئ.

زه د پاکستان او ايران د اټومي وسلو له بابته وارخطا او اندېښمنو هيوادوالو ته دا پوښتنه وړاندي کوم: ايا کوچني يا لوی بت ته سجده کول، دواړه د بت پالني مانا نه لري؟ ايا دا خبره عقل او منطق مني، چي د پاکستان او ايران له بيري، د امريکايانو د مريېتوب طوق په غاړه کي واچوو؛ او د خپلي سرلوړي خاوري واک ور ورسپارو؟ هو! دا خبره مي اروېدلي ده؛ او تر ډېره ځايه معقوله هم ايسي، چي که سړی د دوو بلاوو تر منځ راګير سي، بايد هغي بلا خوا ته ځان ور نيژدې کړي، چي کمزوري او لږ خطرناکه يي. زما له نظره خو د پاکستانی، هندی، ايرانی، عربی، چينی، روسی، امريکايي او نورو بلاوو تر منځ يوازي په رنګ او جوله کي توپير دئ، نه په خوی او عادت

کې؛ مگر دې ټولو بلاوو په تېرو دېرشو کالو کې د خپلو حيواني او رذيلانه نخشو د پوره کولو دپاره، زموږ ببوزلې جونگړې ته اور وانچاوه؟ ايا له دې ټولو بلاوو څخه يوې زموږ پر بې گونا وينو او سرونو صرفه وکړه؟

له خو وطن پلورونکو او بې وجدانه مزدورانو پرته، چې تور ته سپين او سپين ته تور وايي، نور درست افغانان په دې حقيقت پوهېږي، چې غوا توره او شيدې يې سپيني دي. زموږ خلگ وايي: « نه کل ماند، نه کدو، خاک بر سر هر دو» زه وايم: خدای دې د ټولو بلاوو مخ ورک کي؛ که توره يې يا سپينه، که سره يې يا زرينه. له بلا څخه د نېکۍ او ژغورني تمه، اصلاً د عقل او منطق کار نه دئ؛ ځکه موږ ټولو په خپل غملړلي کور(افغانستان)کې د دې بلاوو سلډوله ديدنۍ او مصيبتونه د سر په سترگو وليده. البته، دا خبره د يادولو وړده، چې هر څونه يوه بلا قوي او غښتلې وي، په هغه اندازه د هغې له منگولو څخه ژغورنه سخته او گرانه ده. دا ساده او روښانه حقيقت، دلايلو او مشاجرو ته هيڅ اړتيا نه لري.

لکه څنگه چې مخکې هم اشاره وسوه، گاونډيانو او د سيمې ځينو مغرضو دولتو له اوږدوکلو، په تېره بيا تېرو دو دېرشو کلو راهيسې زموږ په کورنيو چارو کې، خونړۍ لاسوهني کړيې دي؛ که يې؛ اوکه يې لاس بر سو په راتلونکي کې به يې هم هيڅکله دريغ ونکړي؛ خو موږ په خپله هم هغوی ته د دغه راز لاسوهنو د لارو چارو په برابرولو کې له ملامتۍ او پړتيا څخه اوږې نسو سپکولای؛ مثلاً که ببرکيانو د سره پوځ له راتگ سره مرسته نه وای کړې، پاکستان، ايران، هند، چين، عربو، امريکا او لوېديځو هيوادو ته د دونه خونړيبو او بې شرمانه لاسوهنو لار څنگه هوارېده؟ دغه راز که طالبانو، القاعدې او نورو افراطي ډلو ټپلو ته په داسې ورين تندې غېږ نه واې پرانيستی، نو امريکايي کاوبايانو به څنگه د شمالي اتحاد د تورمخو مزدورانو او نوکر صفته کرزي په کومک زموږ د پلرو او نيکو پر سرلوړي خاوره، وحشيانه يرغل کولای؟ دا پلمه او بهانه خو له ورايه طالبانو په لاس ورکړه. دا دئ خرخ سوی کرزی، جنگي جنايتکاران او د ايتلافي قواوو تر وزرو لاندې ناست ډول ډول مزدوران اوس د امريکايي چونيبو په «رسمي کولو» او « قانوني کولو» سره، د ببلابېلو لاسوهنو يوې بلې خطرناکې ماجرا غوښتني ته لمن وهي.

دا خبره هيڅ وضاحت ته اړتيا نه لري، چې د امريکا د دايمي لښکرکوټو په تداوم سره به هر مغرض گاونډی او سيمه ييز ځواک د ببرې اوگواښ احساس وکي؛ او دا حقيقت هم بې دليله څرگند دئ، چې انسان، حيوان او حتا نبات د ببرې او اضطرار په حال کې، خطرناکو عکس العملو ته لاس اچيې. نتيجه به داسې، چې پروني او ننني لاسوهونکي دولتونه به په خپل ټول توان سره زموږ په هيواد کې د جگړې، وينو تويولو او ورانۍ بهير ته ملاوې وتړي؛ جنگ، وحشت او تباهي به زور واخلي. طبيعي خبره ده، چې د دې خونړيبو جنگو او وحشتناکو ورانييو زياتره خطرونه او ډول ډول سياسي، فرهنگي، اجتماعي او قتصادي ستونزې به هم تر هر چا مخکې زموږ

خپلواکۍ غوښتونکو او هیواد پالو افغانانو، په تېره بیا د ډیورنډ د کرغېړنې کرښې په دواړو خواوو کې مېشتو مظلومو او کړېدلو پښتنو، ته متوجه یي. له همدې اسیته باید په خپل ټول واک او ځواک سره پرېنږدو، چې دا وران ټاټوبی او بې ګونا خلګ د جګړې او تباهۍ د جنایتکارو سوداګرانو په دې ظالمانه اوروکې نور هم لولپه سي.

زموږ په ملي تاریخ کې د خاورې او ناموس ساتنې ویاړلې دودونه

مخکې یادونه وسوه، چې د ځینو امریکا پلوه افغان لیکوالو او شننونکو دا اندېښنه هم له ېبرې خپرولو پرته بل څه نه ده، چې وایي که ایتلافي قوتونه، په تېره بیا امریکایي پوځونه ولاړ سي، په اتومي وسلو سمبال پاکستاني پوځیان او ایراني اخوندان به زموږ تاریخي ټاټوبی د اژدهاوو غوندې په یوه اینده د تر ستوني تېر کړي.

زما په نظر خو دا ښاغلي له خپل ملي تاریخ څخه تر ډېره حده بې خبره دي. دوی ته د خپلو ملي ویاړونو د وریادولو دپاره مجبور یو، د هیواد ځینو تاریخي پېښواو حالاتو ته یوه ځغلنده کتنه وکړو. البته، ډېرو پخوانو زمانو ته نه ورګرځو؛ ځکه په دې لنډه لیکنه کې یې د تشریح او بیان فرصت نسته. یوازې څه دپاسه درې سوه کاله مخکې زمانه دریادوو- هغه وخت چې زموږ او ستاسي ګډ کور (افغانستان) په جنوب او ختیځ کې د ګورګاني مغولو، په لوېدیځ کې د صفوي استعمارګرانو او په شمال کې د شیباني یرغلګرو په منګولو کې ښکېل ؤ؛ او هر استعمارګر ځواک په خپل ټول توان او طاقت سره هلې ځلې کولې، چې زموږ د پلرو او نیکودا سپېڅلې خاوره تل ترخپل استعماري واک لاندې وساتي- مګر زموږ سرلوړو او مېړنیيو نیکونو سره له دې سختو او ناوړو شرایطو هم هیڅکله د خپلواکۍ او استقلال لار پرېښنبوده. د سربښندنو او قربانییو په ورکولو سره یې بالاخره وکړای سوه، چې د زړور، هوډمن او مُدبر ملي مشر- حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹- ۱۱۲۷ هـ ق) په مشرۍ د خپلواکۍ جنډه و رپوي.

په نونسمه پېړۍ کې هم زموږ تاریخي مېنه د خپل وخت دوو لویو او مقتدرو امپراتورییو په منځ کې را ښکېل وه. په جنوب او ختیځ کې پرنګیانو او په شمال کې تزاري روسانو د دې خپلواکې خاورې د لاندې کولو او مستعمره کولو خطرناک پلانونه جوړول. د دې دوو لویو قدرتو په سیاسي او ستراتیژیکو سیالییو کې ریشتیا هم د هیواد ساتنه او دفاع څه ساده او اسان کار نه ؤ؛ دا پلا بیا هم زموږ خپلواکۍ مینو پلرو او نیکو له خپلو سرو او هست و نېست سره لوبې وکړې؛ خو د دوو لویو بلاوو په منځ کې یې، خپل تاریخي موجودیت او هویت خوندي وساته.

په «جګدلک» کې د پرنګي لښکرو نابودي او په «میوند» او «وانه» کې یې شرمناکې ماتې، ګرده د پلرنۍ خاورې او ملي نوامیسو دساتنې اوله استعماري جغ څه د نړۍ د مظلومو اولسو د ژغورنې په مقصد زموږ د زوړورو او تنګیالییو اولسو د سربښندنو ویاړلې داستانونه ګڼل کیږي. هو! درې پلا د نړۍ د هغه ستر استعماري ځواک پزه په

خاور لړل تر معجزې کمه خبره نه وه، چې په قلمروکې يې لمر نه ډوبېدی. دا معجزه ببله شکه د غښتلي او پاخه ايمان او له وطن او خپلواکۍ سره د بې ساري مينې په برکت زموږ د مړنو خلګو په برخه سوه (البته، د استعماري ترونو لاسليک او په نتيجه کې يې د وياړلي افغانستان له وجود څخه د ځينو سوهيلي او ختيځو سيمو جلا کېده، په واقعيت کې د هيواد د مزدورو واکمنانو له ملي خيانت او اطاعت غوښتني سره تړاو لري؛ او په هيڅ ډول د هيواد او خپلواکۍ په دفاع کې د دې سرتېرو او توريالو خلګو د غفلت او ټمبلۍ په مانا نه دي).

تر دې تاريخي مثالو چې را تېر سو د رواني غميزې په پيل کې له روسي يرغلګرو سره زموږ د غيرتمنو، سرلوړو او نه تسليمېدونکو ورونو د نه هېرېدونکو حماسو او قهرمانيو کيسې هم تر اوسه د ګردو افغانانو ښه په ياد دي. موږ ټولو په خپلو سترګو و لېده، چې همدغو وړو تړو، لڅو لغړو افغانانو په تشو لاسو د نړۍ تر ټولو ستر اټومي ځواک - هغه بېرونکي دولت چې د نامه په اورېدو سره به يې د امريکا په ګډون د ټولو لوېديځو هيوادو د سياسي او پوځي مشرانو پښې لړزېدې - د تجزيې تر پولې ورساوه.

ځيني متعصب او بې غروره افغان ليکوال، چې له نومو سره يې د افغان ټکی ياد ول، په واقعيت کې د افغانيت لوړ نامه ته سپکاوی او توهين ګڼل کيږي، په خپلو ليکنوکې تلقين کوي، چې ګوندې په افغانستان کې د سره پوځ شرمناکه ماته د شوروي مشرانو لکه ميخاييل ګرباچف، ياکولف، شواردنادزه، يلتسين او نورو مرتدو شوروي مشرانو د خيانتو او د سي. آی. اې. د لاسوهنو نتيجه وه، نه د افغان ولس د سپېڅلي او بې باکانه جهاد. زه وايم، شک نسته چې د اغفال سوو شوروي مشرانو خيانتو او د سي. آی. اې. پراخو او منظمو لاسوهنو د شوروي د وراسته، تړلي او استبدادي نظام د نړېدو بهير چټک کړ؛ خو سره له دې هم په افغانستان کې د شوروي يرغلګرو لښکرو په شرمناکه ماته کې د افغانستان د خپلواکۍ مينو او توريالييو خلګو (نه مزدورو تنظيمي مشرانو او قومندانانو) له سرښندنو او تلپاته حماسو څخه سترګې پټول خيانت، جفا او د واقعيتو تحريفول دي. استعمار ګرانو او دهغو رنګارنګ ځيره خورو تل خپلي شرمناکي ماتې پر دې يا هغه شخص، دې يا هغه پېښه تاوان کړي دي؛ خو واقعيتونه د لمر په شان روښانه دي، چې هيڅوک يې په دوو ګوتونسي پټولای.

د پرنګي استعمارګرانو او نورو يرغلګر ځواکو په شان د سره پوځ شړل هم ببل شکه زموږ د غيرتمنو، بې باکو او سرلوړو پلرونو او ورونو د جانبازيو نيتجه وه. دا تاريخي وياړ زموږ په وړې تړې؛ خو زړور، مړني او سرلوړي ملت يا هغو خلګو پوري اړه لري، چې په خپل سپېڅلي جهادکې يې له خدای تعالی، وطن، خپلواکۍ او ناموس ساتني پرته، بل هيڅ شی نه پېژنده. باور لرم، چې يوه ورځ به امريکايي او ايتلافي پوځونه هم د سرو لښکرو په شان په توبو او فريادو له دې مېړنۍ خاورې څخه پښې سپکولو ته اړباسي.

د دې څو مثالو د يادونې مقصد دا دئ، چې موږ بايد د خپلو خلګو پر ايمان، ملي غرور، خپلواکۍ غوښتنې، زړورتيا او افغانيت پوره باور ولرو. لکه څنګه چې زموږ پلرو او نيکو د ملي غرور او خپلواکۍ ستر ميراث پرېښی دئ؛ موږ هم بايد له خپلو ملي وياړونو سره سم د هيواد و راتلونکو پښتونو ته د ببرې، مړيتوب، پردي پالنې ،انقياد غوښتنې او بې ځايه محافظه کارۍ درس ورنکړو. خپلواکي د افغانانو روح ده. ريښتنی افغان لوږه، تنده او حتا مرګ مني؛ خو هيڅکله د چا اسارت او غلامۍ ته سر نه ټيټيږي. تاريخ شاهد دئ، چې نه يې د کوروش، سکندر، مغولانو، انګرېزانو او روسانو مړيتوب ته سر ټيټ کړ؛ او نه به د امريکايي کاوبايانو او نورو استعماري فرعونانو زور او اشغالګرۍ ته غاړه کښېږدي؛ ځکه خپلواکي غوښتنه، وطن دوستي، مړانه، د پردو په وړاندې مقاومت، وفاداراي، مېلمه پالنه او نور ارزښتناک افغاني خويونه، له ازله د افغانانو په برخه ليکل سوي دي؛ او هيڅوک يې د توپ و ټانک په زور نسي اړولای. که د شورويانو يو سل و شل زريز سره پوځ او د امريکايانو او نورو ايتلافي هيوادو تر غاښو سمبال دوه سوه زريز لښکر ونکړای سوه، زموږ د خلګو دا روحيه بدله کړي، آيا د پوښتنې او شک وړ خبره ده، چې د پاکستان مزدور پوځيان او د ايران فرتوت آخوندان به يې بدل کړي؟! د افغانانو د توري او قلم نوميالي اتل - خوشال بابا (۱۰۲۲- ۱۱۰۰ هـ ق) څه ښه ويلي دي:

لا تر اوسه يې ماغزه په قرار نه دي
چا چې ما سره وهلئ سر په سنګ دئ

البته، دا خبره د يادونې وړ ده، چې د هيواد ساتنه هم ځانته خپلې لارې او اصول لري. زموږ وياړلئ تاريخ ښيي، چې ميرويس، محمود، اشرف، احمد شاه، اکبر، ايوب او داسې نور ټول د جګړې په لومړۍ ليکه کې ولاړ وه؛ د خپلو خلګو او وطن په لارکې تر سر، مال او ناموس تېر وه. همدا وجه وه، چې مېړني افغانان هم د خپلو ننګيالييو مشرانو د زړورتيا، خپلواکۍ غوښتنې او ملي غرور په لېدو سره له هيڅ راز قربانييو او خطرو څخه نه پر شا کېده. د اصفهان او ډيلي تختونه د همدغو غښتلو، بې باکو او مېړنو افغانانو په توره ګټل سوي وه؛ د جګدلک، ميوند او وانې حماسې هم ګرده په دغو غيرتمنو افغانانو پوري اړه لري.

دا چې په اوسنيو شرايطو کې د بهرنيو تېريو او لاسوهنو له کبله هره ورځ زموږ مظلوم هيوادوال په وينو کې لغړي؛ او د هيواد مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکي او ملي واکمني له جدي خطر سره مخامخ دي، دليل يې دا نه دئ، چې زموږ مړنی اولس د خپلې سپېڅلې خاورې د دفاع واک نه لري، بلکې دليل يې دا دئ، چې خلګ هيڅکله د کرزي، فهيم، خليلي، رباني، سياف، دوستم، محقق، ګيلاني، مجددي، عبدالله، قانوني او داسې نورو جنايتکارانو، جاسوسانو، غلو او وطن پلورونکو تر شا نه درېږي؛ ځکه زموږ خپلواک او سرلوړی اولس دې فاسدو او پلورل سوو ګوډاګيانو ته، تر يرغلګرو پوځو هم د کرکې او نفرت په سترګه ګوري.

هغو جنایتکارو مزدورانو، چي پرون یې د خپلو بهرنییو بادارانو په لاربښوونه، پر ښارو د توغندییو بارانونه جوړکړي وه؛ د ښوونځییو، پوهنتونو، روغتیایي مرکزو، فابریکو، د اوبو او بریښنا د بندو، مخابراتي وسایلو او نورو عام المنفعه تأسیساتو د سوځلو او ورانولو سپارښتني یې کولې، نن څنګه کولای سي د هیواد ریښتینو بچو ته د خپلواکۍ غوښتني، هیوادپالني، ودانولو او عدالت غوښتني درس ورکړي؟ مګر د آزادۍ، وطندوستۍ، ودانولو، او عدالت غوښتني پتمن درسونه د داسي تورمخو او کرکجنو له خولې زموږ پر جنګ ځپلي او کړېدلي ملت څه اغېزه ښندلای سي، چي د خپلو ناروا او انساني ضد هدفو د پوره کولو دپاره یې ګران هیواد په کنډوالو واړاوه؛ د چنګېزیانو په دود یې زموږ زرګونه بې ګونا هیوادوال په وینو او خاورو کي ولغړول؛ پر مال او ناموس یې صرفه ونکړه؛ د وطن پلورلو، انسان وژنو او نورو ملي ضد کړنلارو د تحقق دپاره یې کلونه کلونه له ایراني، پاکستاني، عربي، امریکایي او لسګونو نورو ابلیسانو څخه توري او چتلي پیسې اخیستې او لا تر اوسه یې اخلي؟

ایا د جشن په مراسمو کي د طالبانو له څو ېزو څخه د جهاد د «کاغذي زمریانو» او «پومبه یي پهلوانانو» د مخامخ ځغاستي شرمناکه خاطره د زړورو او سرلوړو افغانانو له زړو وزي؟ دې شرایطو او حالاتو ته په پام سره، ایا پر وطن مین، سرتېر او باغروره افغانان د داسي بګېلانو، وطن پلورونکو او لوټمارو تر شا درېږي؟

واقعیت دا دئ، چي د خاورې، ناموس او نورو ملي - اعتقادي ارزښتو د دفاع په مورچل کي زموږ د غیرتمنو او خپلواکۍ غوښتونکو خلګو د بسیج کولو ویاړ یوازې د ملي او اولسي مشرانو رسالت دئ، نه د مزدورانو، جانیانو، غلو او فاسدو واکمنانو. که د هیواد مشرتوب د دغه راز کرکجنو او تورمخو کسانو په لاس کي یې، بیا نو هر څوک په اسانۍ سره د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ، سیاسي استقلال، امنیت، قانونیت، عدالت او ترقۍ په اړه سوچ کولای سي.

دا خبره موږ ټولو افغانانو ته ځرګنده ده، چي همسایه ګانو، په تېره بیا پاکستان او ایران هیڅکله زموږ په وړاندي ښه نیت نه لاره؛ خو د ظاهرخان او داوود خان په واکمنییو کي یې د داسي برمنډو لاسوهنو جرأت نه کاوه، چي اوس یې کیږي. هغه مهال زموږ عامو خلګو د خپلو دولتي واکمنانو پر ضد وسله وال پاڅون نه ؤکړی. عامو خلګو د پردو هیوادو لاسوهنو ته د کرکي او انزجار په سترګه کتل. د داوود خان د واکمنۍ پر مهال د جنرال نصیرالله بابر د رالېږل سوو مزدورانو په شړلو کي زموږ د اولسي پاڅون خاطرې، ټولو وینښو او باخبره افغانانو ته ښې مالومي دي. د دې خبرو مانا دا ده، چي موږ باید تل د پردو پوځود توپ و ټانک پر ځای د خپلو زړورو او توریالییو خلګو پر پیاوړو متو تکیه وکو؛ او په دې توګه بد سترګو ګاونډیانو ته د تیري، لاسوهني او لمسووني موقع ورنه کو. که د پردو په

توپ او ټانک څه کېدای سوای، نو د ببرک کارمل رژيم به هم به تر او سه زموږ پر اوږو سپور وای. زموږ خلګ څه ښه وايي: «پردی کټ تر نيمو شپو دئ.»

دلته بې ځايه نه ده، چي يوې بلې مُهمي مسألې ته هم د درنو لوستونکو پام واړوو. د امريکايي پوځو د دايمي حضور ځيني مخکښان او منادیان ادعا کيي، چي که په افغانستان کي د روسانو تر وحشيانه يرغل مخکي، د امريکايانو همېشنۍ چوڼۍ جوړې سوې وای، نو د کريملين لېونو واکدارانو به هيڅکله پر افغانستان د تېري سوچ نه وای کړی؛ او په دې توګه به او سنی د برش کلن ناورين هم نه پېښېدای؛ اما دې هويت باېللو داځلانده حقيقت هېر کړی دئ، چي که د داوود خان رژيم په افغانستان کي امريکايي چوڼيو يا نورو پردو عسکرو ته د ډېره کېدو اجازه ورکړې وای، هغه مهال به د داوود خان او شاه شجاع تر منځ هم هيڅ توپير نه وای؛ او په درست افغانستان کي به يې پر ضد داسي ملي او اولسي پاڅونونه پيل سوي وای، لکه پرون چي د روسي استعمار د نوکرانو او نن چي د امريکايي استعمار د مزدورانو پر ضد په دونه درزي او دربې روان دي.

له بله پلوه، لکه څنګه چي تاريخي پېښو هم وښوول، امريکايي سياستوال او عسکري طراحان نه يوازي د شوروي يرغل په وړاندي د افغانستان د خونديتوب له غمه نه وه مړه، بلکي په لوی لاس يې هڅه او کوښښ وکړ، چي په افغاني شخړه کي د شوروي دولت او سره پوځ مستقيمي لاس وهني ته لار هواره کړي. په بشپړ يقين سره، د افغانستان په قضيه کي د شوروي دولت او سره پوځ بې شرمانه لاسوهنو، امريکايانو ته ښه موقع په لاس ورکړه، چي د جيمي کارټر د جمهوري رياست په دوره کي د سپيني ماڼۍ د سلاکار او د امريکا د استعماري سياستو د لوی طراح - ډاکټر ز. برژينسکي له نظريو سره سم، د څه د پاسه دوو ميليونو افغانانو د وينو او سرونو په بيه، له شوروي دولت څخه د ويتنام د جګړې کسات واخلي. د دې موضوع نور تفصيل د ويکيپيديا په دې پاڼه کي ولولئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan

البته، د دې مسألې د يادوني مقصد يوازې د دې واقعيت بيان دئ، چي د امريکا د متحدو ايالاتو سياسي او پوځي واکمنانو هيڅکله د شوروي دولت د لاسوهنو او تېريو په وړاندي د افغانانو د امنيت او خونديتوب پروا نه لرله؛ او تل يې له عمومي فارمول سره سم تر هغه مهاله د افغانستان په چارو کي برخي اخيستني ته زړه نه دئ ښه کړئ، چي سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټو يې غوښتنه نه ده کړې.

د امريکايي عسکرو يا امريکايي چوڼيو منترو هلي پلويان او خواخوږي بايد په دې روښانه حقيقت ځانونه پوه کړي، چي پردي پوځونه او پردۍ چوڼۍ زموږ د خلګو له خپلواکۍ بخښوونکو مبارزو، ملي غرور او نه هېرېدونکو حماسو سره کلک تضاد لري. تاريخ شاهد دئ، چي زموږ پلرو او نيکو حتا د نورو د سر، مال او ناموس د ساتني

دپاره وینې توی کړې دي، نو دا به څنګه ممکنه یې چې د خپلې سپېڅلې خاورې واک او اختیار پردو لښکرو ته وسپارې؛ خپل ملي نوامیس په پردو عسکرو وساتي؟ ! ماته خو دا خبري خیال، محال او جنون ایسي.

دا حقیقت ټول جهان ته روښانه دئ، چې آزادي، استقلال، وطن ساتنه او ملي غرور د افغانانو په وینو کې اخښل سوې دي. هیڅ یرغلګر لښکر په خپلو ببرونکو وسلو یا وحشتناکو وژنو سره زموږ د خپلواکۍ، ملي غرور او افغانیت لوړه روحیه نسي وژلای. له دې امله ناڅاپې نه ده، چې د « میوند » د نه هېرېدونکې حماسې قهرمانه (ملالۍ) افغاني شاز لمو ته په خپل خطاب کې داسې وایي:

که په میوند کې شهید نه سوې !
خدایږو لالیه بې ننګۍ ته دې ساتینه !
توري وهه برې به مومې !
که برې نه وې ځوانان تل په تورو مرینه
په تور توپک ویشتلئ راسې !
د بې ننګۍ احوال دې مه راځه مینه !

وګورئ، علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷-۱۹۳۸ع) د افغانانو هېبتناکه ټاټوبی په څه شأن او پرتم تعریفوي:

سر زمینی کبک او شاهین مزاج
آهوی او ګیرد از شیران خراج
در فضایش جُرهٔ بازان تیز چنګ
لرزه بر تن از نهیب شان پلنګ
(لاهوری، کلیات: مثنوی مسافر ۵۷).

دا او دې ته ورته زرونه لنډۍ، شعرونه او روایتونه زموږ د مېړني اولس د هیواد پالنې، خپلواکۍ غوښتنې او لوړ ملي غرور، روښانه مثالونه دي.

په افغانستان کې د امریکا د عسکري مرکزو پلویان او مدافعان نسي کولای، له یوې خوا د پردو عسکرو د همېشنې حضور سیله وکړي؛ او له بلې خوا د میرویس نیکه، شاه محمود، شاه اشرف، احمد شاه بابا، وزیر اکبر خان، میرمسجدي خان، میر بچه خان کوهدامني، غازی ایوب خان، غازی امان الله خان او د دې غیرتمنې خاورې د سلګونو نورو اتلانو د سربښندنې، خپلواکۍ غوښتنې او افغانیت باتې وولي.

د خاورې، خپلواکۍ او ملي نواميسو د دفاع په اړه د شاه شجاع، ببرک کارمل، حامد کرزي او داسې نورو لاس پر نامه نوکرانو پوچې ادعاوې، زموږ د خپلواکو پلرو او نيکو وياړلو شملو ته لوی سپکاوی دئ؛ ځکه آزادي او غلامي، سرلوړي او سرکوزي، افغاني غرور او بيگانه پالنه دوه کاملاً بېل شيان دي. کله چې يو خوښوو، آبل په خپله نفي کيږي. زموږ د خلگو له دود او دستور سره سم، «خدای او خُرما» دواړه، بې ځايه غوښتنه ده. له همدې کبله بايد يا د خپلو سرلوړو پلرو او نيکو په شان د خپلواکۍ او استقلال لار؛ او يا د مزدورانو او گوډاگيانو په دود، د پردو لار غوره کړو! بې شکه، د خپلواکۍ او استقلال لار گرانه؛ خو مېوه يې خوږه او په زړه پورې ده. بالعکس د پردو د مرييتوب او انقياد لار آسانه؛ خو مخ ته يې لوی لوی خطرونه پراته دي. دغوی يې خپله خوښه، چې کومه لار اخلي؛ خو زموږ اتل او مړني خلگ به هيڅکله له خپلواکۍ، استقلال او سرلوړۍ پرته، بله لار وانخلي.

امريکايي چونۍ او په هيواد کې د سياسي - اقتصادي ثبات مسأله

ځيني امريکا پلوه افغان ليکوال او سياسي مبصرين استدلال کيي، چې د امريکايي پوځيانو دايمي چونۍ به په هيواد کې دکودتاوو او غيرقانوني بلواوو مخه ونيسي؛ او رامنځ ته سوئ سياسي ثبات به په خپل وار سره، په جگړو وران کړي افغانستان کې، اقتصادي ترقۍ او پرمختگ ته لار هواره کړي.

دا خبره تر ډېره ځايه سمه بربښي، چې امريکايي چونۍ به د وسلو په زور د تپل سوي نظام د نسکورېدو مخنيوی وکړي؛ خو په هيڅ وجه نسي کولای د خپلواکۍ، عدالت او بشري حقوقو د پاره زموږ د دردمنو او کړېدلو خلگو د اولسي پاڅونو مخه ونيسي. سربېره پر دې، د بهرنيو پوځي اډو په مرسته د واکمن مزدور نظام د ساتني تجويز، په خپله هم چندان علمي او معقول اساس نه لري؛ ځکه د يوه هيواد د سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام غوراوی يا انتخاب يوازې د هغه هيواد د خلگو حق دئ، نه د يرغلگرو لښکرو. دا حق د معاصرو بين المللي حقوقو په اساسي اصولو کې هم په پوره وضاحت او صراحت سره بيان سوی دئ (د نورو مالوماتو د پاره و گورئ: ټونکين ۹۷، ۱۰۵؛ فيلډمن او نور ۱۳۷، ۱۴۳).

د معاصرو بين المللي حقوقو د دې اساسي او بې بديل حق د يادوني مقصد دا دئ، چې يوازې او يوازې د يوه هيواد اصلي او بومي وگړي حق لري، د خپلې خوښې سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام په اړه، پرېکړه وکي. کله چې دا ستر او ارزښتناک حقوقي اصل ته غاړه کښېږدو، بيا نو د دې ځای نه پاتيږي، چې د امريکا او نورو ايتلافي هيوادو سياسي او عسکري واکمنان واردواره د خپلې خوښې سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام د

توپک او برچې يا پېسو او د سيسو په زور زمونږ پر ببوزلو او بې آوازه خلګو وتپې؛ او بيا يې په خپلو چوڼييو کې د ځای پر ځای سوو عسکرو په زور دفاع وکي.

ټولو پوهو او ويښو افغانانو ته دا پوښتنه ببخي حل ده، چې د امريکا دايمي پوځيان به په افغانستان کې د څه ډول سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام دفاع او ملاتړ کيي! هغه نظام، به څه ډول نظام يي، چې امريکايي سياست وال او پوځيان يې د خپلو زرو عسکرو په قرباني کولو او ميلياردو ډالرو په خاوري کولو سره، ساتنه او ژغورنه غواړي؟ آيا داسي نظام ته له يوه مزدور، ملي ضد او اولسي ضد نظام پرته، بل څه ويلای سو؟

په همدې وجه، هيڅ خپلواک او باغروره افغان دا خبره نسي منلای، چې امريکا او نور ايتلافي دولتونه يو ځل د توپ او ټانک په زور پر مظلومو افغانانو خپل سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي نظام وتپي؛ او بيا يې د خپلو پوځي اډو په زور تل ترتله ساتنه او دفاع وکي. افغانان پوهېږي، خپل سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام يې.که دولتي نظام ملي او اولسي ختېه ولري، بېله شکه به يې خلګ د زړه له کومي سيله او ملاتړ کيي؛ بالعکس که نظام د خلګو دروا غوښتنو پر خلاف ولاړ يي، بيا به يې خلګ هرومرو د تونس، مصر، لېبيا، يمن، بحرين، مراکش، اردن او داسي نورو هيوادو په څېر،ګوښه کولو يا نسکورولو ته اړباسي.

دا خبره دقيقه او پرځای ده، چې تل بايد د يوه ريښتني ملي او اولسي دولت پر ضد د کودتاوو او نورو غير قانوني زور زياتييو مخه ونيول سي؛ خو د مزدورو، مستبدو، لوټمارو او اولسي ضد حکومتو پر خلاف سوله ييزه يا وسله واله مبارزه، دواړه د هر هيواد د اولسو، نه بېلېدونکی حق دئ.

که امريکايانو او د هغو غربي متحدينو په ريشتيا سره د يوه خوندي، اولسواک او سوکاله افغانستان د جوړولو غم لرلای، نود نجيب الله د حکومت تر ړنګېدو وروسته به يې د يوه پياوړي ملي او اولسي حکومت په را منځ ته کولو کې له جنګ ځپلو افغانانو سره هر اړخيزه انساني مرسته کړې وای. په خواشينۍ سره، چې هغه مهال يې د خپلو ستراتيژيکو هدفو تر پوره کېدو وروسته افغانانو ته شا ور واړوله؛ افغانستان يې تنظيمي ډلو او د هغو پاکستاني، ايراني او عربي ولي نعمتانو ته پرېښود. له پخوانييو تېروتنو او بې غَوْرييو څخه يې بيا هم پانيات وانخيست؛ او د ۲۰۰۱ ع کال په ډيسمبر کې يې د بون کنفرانس له لاري، يو وار بيا د يوه پراخ بنسټه ملي حکومت د جوړولو په لار کې د مظلومو افغانانو روا او انساني حق تر پښو لاندي کړ؛ او په دې توګه يې يو ځل بيا د دې ستم ځپلو خلګو د ژوندانه ګرده واګې د دې د هيواد تر ټولو نوم بدو قاتلانو، ورانکارو او خاينانو ته وسپارلې.

له دې ټولو جفاوو او بې پروايي ګانو سره سره، که امريکا ريښتيا هم په افغانستان کې له ډيموکراسۍ، بشري حقوقو او پر قانون ولاړ نظام سره څه نا څه علاقه لرلای، نو بايد د تېر لس کلن اشغال له پيل څخه تر اوسه يې د دغو نوم بدو جنګي اومافيايي ډلو، لوټمارو او فاسدو واکمنانو له ملاتړه لاس اخيستی وای؛ او زموږ د کړېدلو او ببوزلو خلګو په ګټه يې څه اغېزمن او ګټورکار کړئ وای؛ سوله او امنيت يې ټينګ کړئ وای؛ د زورواکو او فسادو واکمنانو مخه يې نيولې وای؛ خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړئ وای... مګر نن زموږ ټول هيوادوال ګوري، چې امريکايي لښکرو په افغانستان کې، د څه ډول سياسي او اقتصادي نظام ساتنې ته ملا تړلې ده؟ ايا دا د مظلومو او کړېدلو افغانانو غوښتنه ده، چې د جنايتکارانو، خاينانو او غلو حکومت د امريکايي توپ او ټانک په زور له کودتاوو يا اولسي پاڅونو څخه و ژغورل سي؟ ايا د امريکايي عسکرو د دايمي حضور په وحشتناکه فضا کې به د افغانستان د بې وسه او بې کسه اکثريت سياسي حقوق، تل تر تله تر پښو لاندې نه يې؟ ايا د کرزي په ګوښه کېدو سره به، عبدالله عبدالله يا کوم بل امريکايي ايجنټ، د کابل د تاج او تخت واګې نه تر لاسه کيي؟

که د امريکايي چونيو د دوام پلويانو، په افغانستان کې د يوه منلي ملي او اولسي نظام د دفاع د پاره د امريکا د پوځي اډو د دوام پر اړتيا ټينګار کولای، هغه مهال به دې خبري له منطق او تعقل سره يو څه اړخ لګولای؛ خو اوس ګورو چې زموږ غرب مآبه افغان ليکوال او تحليل ګران په هيواد کې د جنګي مجرمينو، پېژندل سوو جاسوسانو، غلو او زورواکو د کرغېړن نظام د ژغورني د پاره، د امريکايي چونيو د ضرورت بابولالې وايي. د شرم ځای دئ، چې د امريکايي پوځو د دايمي استوګني پلويان، په هيواد کې د پردو د داسې ارتجاعي او انساني ضد مأموريت سيله کيي.

امريکا او نورو غربي متحدينو ته دا خبره هيڅ ارزښت نه لري، چې په يوه هيواد کې واکمن نظام د چا ګټې ساتي. ددوی له نظره مهمه خبره دا ده، چې واکمن رژيم تر کومې ګچې د دوی سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټو ته وفادار دئ. له همدې امله يې په ايران کې د محمد رضا پهلوي، په اندونيزيا کې د سوهارتو، په چيلي کې د پينوشه، په پاکستان کې د جنرال ضياء الحق، په مصر کې د حسني مبارک، په تونس کې د زين العابدين بن علي او ځينو نورو هيوادو کې د دغه راز بشري ضد رژيمو ملاتړ کاوه؛ او دادئ ټوله نړۍ ګوري، چې تر اوسه لا په بحرين کې د خليفه د کورنۍ او په يمن کې د علي عبدالله صالح په شان مستبدو او فاسدو واکمنانو د ژغورني په خاطر، له هيڅ ډول هلو ځلو لاس نه اخلي.

راسئ د يوه هيوادپال، باوجدانه او منور افغان په توګه دا پوښتنه وړاندې کو، چې په افغانستان کې د پردو اوسني مزدور، جنايتکار، فاسد او بې کفايته نظام زموږ عام اولس ته څه ګټه رسولې ده، که څنګه؟

ایا هغه فاسد او مافیايي نظام، په هیواد کې اقتصادي ترقي او پرمختګ را وستلای سي، چي زور واکو ملګرو او پلویانو یې، په خپله د کابل حکومت د کرني وزرات له رسمي ریوټ سره سم، د بې وسه او بې کسه افغانانو پر ملکیتو سربېره، د بیت المال څلور میلیونه (۴،۰۰۰،۰۰۰) جریبه مځکه لاندي کړې یې؟
ایا هغه مزدور او مافیايي نظام هم د اقتصادي او فرهنګي پرمختګ لار پرانیستلای سي، چي خلګ یې له فساد او بې عدالتییو څخه ویني ژاړي.

د ملګرو ملتو د سازمان د ریوټ له مخي زموږ بېوزلو هیوادوالو یوازي په ۲۰۰۹ ع کال کې، د کرزي د فاسد او بې کفایته رژیم خپلسرو واکمنانو ته دوه نیم (۲،۵) میلیارده ډالر موک (رشوت) ورکړی دئ، چي دا پیسې په حقیقت کې زموږ د کورني ناخالص محصول، ثلرمه برخه ده. په افغانستان کې د دولتي فساد په اړه نور تفصیل دلته وګورئ:

http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html

ایا له خرچ سوي کرزي څخه بیا د دولتي ادارو تر چپراسیانو پوري ټول د فساد، خیانت او بې کفایتۍ په طاعون نه دي لړلي؟

دا ټولي خبري او دلایل به یوې خوا ته کښېږدو، راسئ په هیواد کې د اقتصادي پرمختګ پر اساسي او مهم شرط یو څه غوَر وکو. موږ او تاسې ټول په دې روښانه واقعیت ښه پوهېږو، چي د هري ټولني د اقتصادي او کولتوري پرمختګ تر ټولو مهم او اساسي شرط، په هغه هیواد کې د سولې او امنیت ټینګښت؛ او له واکمن دولتي نظام سره د خلګو هر اړخیزه همکاري ده. تر هغه وخته چي سوله او امنیت نه یې ټینګ سوئ، اقتصادي پرمختګ او فرهنګي ترقي څنګه را تلای سي؟ ایا اقتصادي او فرهنګي ترقي، د پردو ټانکو او الوتکو په زور ممکنه ده؟

بې شکه چي اقتصادي او تخنیکي پرمختګونه، د خلګو د سوچو او دودو په بدلولو کې، ډېره ارزښتناکه ونډه لري؛ خو دا ګرده بې سولې او کراریٍ ممکن نه دي. وار دواره باید د خلګو پر ملګرتیا او همکاریٍ غوَر وسي؛ او بیاد اقتصادي ټیکاو پر خیال پلونو بحث وسي. دا خبره هم له هیچا پټه نه ده، چي د امریکا په مشرۍ پردو ایتلافي پوځو د خپل یرغل له همغي لومړۍ ورځي څخه زموږ په هیواد کې جګړو، نا ارامییو او کړکېچونو ته لمن وهلې ده؛ او د دایمي چوڼییو په جوړولو سره به ببله شکه د استونزي او مصیبتونه نور هم زیات کړي.

دغو عیني واقعیتونه په پام سره، زموږ ویښ او هوښیار لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، چي په افغانستان کې د امریکايي پوځیانو همېشنۍ استوګه به دې ناکراره او کړکېچن هیواد ته، لکه څنګه چي ځیني

افغان ليکوال او شنونکي ادعا لري، نه سياسي ثبات راولي؛ اونه به د هيواد نا باوره سياسي- امنيتي حالات په خپل وار سره، اوسنيبو يا راتلونکو اقتصادي- فرهنگي پرمختگو ته لار هواره کړي. په دې خپلواکه او سرلوړې خاوره کي به د پردو عسکرو ستهوالی تل د ناخوالو، نښتو او جنگو مهم او اساسي علت يي. جگړې، نا ارامۍ او ډول ډول دوښمنۍ به هم بيله شکه د ناوړو استفادو او فساد له پراختيا، د سوداگرۍ او پانگې اچوني په برخه کي د بې باورۍ، د پانگې او پانگهوالو له تېښتي او په پای کي د هيواد د اقتصادي کنگل کېدو او پر شا تگ پرته، بله هيڅ نتيجه ونه لري.

د امريکايي چوڼيو د اقتصادي گټو افسانه

ځيني افغان ليکوال او شنونکي استدلال کيي، چي په افغانستان کي د امريکايي لښکرکوټو ستهوالی او تداوم نه يوازي زموږ سياسي استقلال او ملي حاکميت ته تاوان نه لري، بلکي له اقتصادي پلوه هم ډېري گټې لري. د دوی له نظره يې لو اقتصادي گټه دا ده، چي د امريکا دولت به زموږ په خاوره کي د خپلو چوڼيو له بابته، افغان دولت ته زياتي پيسې ورکيي.

دا خبره سهي (صحيح) ده، چي امريکايي مقامات به د کابل مزدور رژيم ته د محصول يا تاجايي په نامه څه پيسې ورکړي؛ خو مهمه پوښتنه دا ده، چي امريکايي عسکر ولي، د دې ښاغلو د استدلال له مخي، له يوې خوا زموږ د خاوري، خپلواکۍ او ملي واکمنۍ دفاع کيي؛ او له بلي خوا افغان دولت ته د محصول په نامه پيسې هم ورکيي؟!
مگر امريکايان خره دي که لېوني، چي هم به زموږ د «ساتني» دپاره خپل پوځيان قرباني کيي؛ د عسکري چوڼيو د تمويل په مقصد به ميليارډونه ډالر خاوري کيي؛ او د محصول يا تاجايي په نامه به هم، په کابل کي ناست گوډاگي حکومت ته، اضافي پيسې ورکيي؟!

دا خو د عقل او منطق خبره نه ده. د مکتب زده کوونکي هم نسي قانع کولای. نه پوهېږم، چي د امريکايي عسکرو او چوڼيو د تداوم منترو هلي پلويان په دې خندني استدلال کي، څه نبوغ او تبحر ويني؟! راسئ پر دې خبره يو څه رڼا واچوو، چي امريکايان ولي زموږ د «ژغورني» د غمه له يوې خوا ځانونه مرگ ته ورکيي؛ او له بلي خوا د خپلي دايمي استوگني له کبله، کوربه هيوادو ته د محصول په نامه پيسې هم ورکيي؟

واقعيت دا دئ، چي امريکايان ظاهراً ځينو، نه ټولو، کوربه هيوادو ته د خپلو عسکري اډو له بابته څه پيسې ورکيي؛ خو په بدل کي يې داسي څه اخلي، چي له ورکړل سوي محصول سره په هيڅ ډول د پرتلې وړ نسي بلل کېدای. د دغه راز استعماري اډو تر شا په عمومي ډول دا هدفونه او ناورينونه پراته دي:

الف) د ملتونو د ملي شتمنیيو لوټول: په تېرو بحثو کي یادونه وسوه، چي د افغانستان ستري طبیعي زېرمي او نړۍ وال بازار ته د مرکزي آسیا د سون موادو لکه تیلو او طبیعي غاز او پرېمانه مځکلاندو زېرمو په لېږدونه کي د دې هیواد حساس جغرافیایي موقعیت، امریکايي اشغالگرانو ته لوی او اساسي ارزښت لري.

ب) د هیوادو په کورنیيو چاروکي ډول ډول لاسوهني: زموږ امریکا مآبه لیکوال او تحلیلگران، قرآنونه او قسمونه اخلي، چي امریکايي چوڼۍ به د افغانستان د دولت په کورنیيو چاروکي هیڅ راز لاسوهنه نه کیي؛ ځکه یې نو سته والی، د دوی په عقیده، د بهرنیيو لاسوهنو او تېریيو ، په تېره بیا پاکستاني پوځیانو او ایراني اخوندانو ، په وړاندي ډېر ضروري ګڼل کیږي؛ خو سلیم عقل، ژور منطق او تاریخي تجربې دا مفتي او هوايي خبري کله منلای سي.

د هیوادو په کورنیيو چارو کي د نه لاسوهني اصل، د معاصرو بین المللي حقوقو له اساسي اصولو څخه ګڼل کیږي . د دې زرین اصل سم او دقیق تطبیق کولای سي د ټولو هیوادو ، په تېره بیا زموږ د شاوخوا ګاونډیانو په خپلمنځي اړیکو کي د جګړو ، تصادماتو او کړکېچنو په مخنیوي کي لویه مرسته وکي. د همدې اصل له مخي، لکه څنګه چي د خپل هیواد په کورنیيو چاروکي د پردو هیوادو لاسوهني په کلکه کرو ، په همدې ډول باید د نورو هیوادو په کورنیيو چارو کي هم د امریکايي پوځونو د لاسوهنو ، ګواښونو او تېریيو په کلکه غندنه وکو.

زموږ اسکېرلي خلګ له تېرو لسو کالوراهیسي په افغاني خاوره کي د امریکايي او نورو ایتلافي لښکرو د سته والي په وجه، د همسایه او سیمه ییزو هیوادو د رنګارنګ لاسوهنو اوتېریيو ، سزاوي ګالي. که له حقیقته سترګي پټې نه کو ، په افغانستان کي د امریکايي قوتو دایمي استوګنه او رنګارنګ خپلسرۍ زموږ، زموږ د همسایه ګانو او نورو سیمه ییزو هیوادو په کورنیيو چاروکي له لاسوهني پرته بله څه توجیه لرلای سي؟

دلته بې ګټې نه ګڼو ، چي په تېرو لسو کالو کي د ګرانو لوستونکو پام د یرغلګرو پوځو د لاسوهنو یو څو بولګو او مثالو ته را واړوو ، تر څو په خپله قضاوت وکي، چي د پردو عسکرو د توپ او ټانک تر کرغېړن سیوري لاندي د سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ ادعاوي څونه واقعیت لري.

- ایا دا د افغانستان د خلګو غوښتنه وه، چي په بون کنفرانس کي د تړلو دروازو تر شا د هیواد د مشرتابه مسوولیت، و پېژندل سوو جنایتکارانو ، قاتلانو ، جاسوسانو او غلو ته وسپارل سي؟ ! که افغانستان د امریکايي اشغالګرو په لاس کي نه وای، ایا چا د داسي برمنډې لاسوهني جرأت کولای سو؟

- په بون کنفرانس کې د مزدور رژيم د اساسي قانون پروژه طرحه سوه، ايا ځوک کولای سي په هغې کې د امريکايي سلاکارانو له مهندسۍ څخه نټه وکړي؟

- ايا دا زموږ د هيواد دود او دستور ؤ، چې د دفاع وزير، مرستيالان او نور سرغنه د عسکري جامو (uniform) پر ځای ملکي جامې واغوندي؟ البته، د دفاع يا کورنيو چارو وزرات د مسوولينو له خوا د عسکري يا ملکي کالو اغوستل څه لوخبره نه ده؛ خو سره له هغه هم زموږ په ملي دودو او رواجو کې د پردو ښکاره لاسوهنه ښيي.

- د دفاع يا کورنيو چارو وزارتو د مشرتابه هيأتو د غړو له خوا د ملکي کالو اغوستل ښايي هيچا ته ډېره مهمه او جدي خبره و نه ايسي؛ خو د اشغالګرو له خوا زموږ د هيواد په کورنيو چارو کې لاسوهني ته هيڅوک په ټيټه سترګه نسي کتلای. ټولو افغانانو ته ځرګنده ده، چې زموږ په هيواد کې د مختلط يا ګډ اقتصادي سيستم پر ځای د بازار يا په اصطلاح «آزاد بازار» اقتصادي سيستم چا ودراوه؟

شک نسته، چې د بازار اقتصاد په پرمختللو او ځينو پرمختيايي هيوادو کې ښه نتيجه ورکړې ده؛ ځکه هغوی په دغه راز اقتصادي سيستم کې د عامو خلګو د حقوقو د ساتني او د شرکتو د ډول ډول سرغړونو د مخنيوي د پاره هم ځانګړي ميکانيزمونه او اداري جوړي کړي دي؛ خو په افغانستان غوندي وروسته پاته هيواد کې د چور او چپاو، لاقانونيت او څارونکو ادارو د نسته والي له امله د بازار اقتصاد يوازي د سرابښو کورنيو او باندنيو مافيايي ډلو او ځينو بين المللي مالی مؤسسو لکه د پيسود بين المللي صندوق (آی. ايم. ايف)، نړی وال بانک او داسي نورو د واکمنو کړيو ګټو ته خدمت کيي.

دا زموږ د خلګو غوښتنه نه وه او نه ده، چې د دولت فابريکې، کارخاني او نوري تصدۍ د خاورو په بيه پر کورنيو او باندنيو مافيايي ډلو وپلورل سي. تر دي چې تېر سو، ايا له تېرو لسو کالو راهيسي زموږ ګومرکي (ګمرکي) تعارفې او نور مالي- اقتصادي سياستونه د افغانانو له خوا ټاکل کيږي، که د باندنيو دولتو او بين المللي سازمانو له خوا؟

- ايا په هيواد کې واکمن مصرفي اقتصاد د افغاني اقتصاد پوهانو او سياستوالو د ذهنو محصول دئ، که د پردو دولتو او باندنيو سازمانو (آی. ايم. ايف.، نړی وال بانک او داسي نورو) ديکتې سوي لارښووني؟

د پردو دولتو او بين المللي سازمانو د دې ناروا او ناسمو لاسوهنو له امله اوس افغانستان د برېښنا د صادرولو پر ځای، له اوزبکستان او تاجيکستان څخه برېښنا رانيسي. د دې نامعقول او بې منطقه اقتصادي سياست له کبله به زموږ له پرېمانه غرنيو اوبو څخه نه يوازې د برېښنا په توليد ، بلکې کرنه او خړوبولو کې هم کار نه اخيستل کيږي. د داسې تپل سوي اقتصادي سياست حتمي نتيجه دا ده، چې افغانستان به تل د خپل اقتصاد د ډېري اساسي او حياتي مادې په برابرولو کې پردو هيوادو ته اړ يي. البته، دا حقيقت هم هر چا ته ښه ځرګند دئ، چې اقتصادي تړښت يا وابستګي، په خپله سياسي تړښت ته هم لار هواريي.

د داسې لاسوهنو ليست خورا اوږد دئ، چې د ټولو يادونه يې د دې لنډې رسالې تر حوصلې وتلې خبره ده. البته پر امريکا او ايتلافي دولتو سربېره، ګاونډي او سيمه ييز دولتونه هم د افغانستان په کورنيو چارو کې پراخې لاسوهنې کيي، چې د ټولو علت او منشأ بيا هم په هيواد کې پردي پوځونه، بېلابېلې تروريستي ډلې ټپلې او له هغو څخه را پيدا سوي کړکېچن سياسي او امنيتي حالات دي.

هيله من يم، چې د امريکايي چوڼيو د تداوم پلويان د دې څو مثالو په لوستلو سره په دې واقعيت پوه سوي يي، چې د پردو عسکرو او چوڼيو په سته والي کې، د پردو هيوادو له راز راز لاسوهنو څخه خوندېتوب، له لويه سره ناممکنه خبره ده. بې شکه، زموږ په کورنيو چارو کې لاسوهنې د امريکايي چوڼيو يوازنۍ هدف نه دئ. راسئ په لاندې کرښو کې د داسې استعماري لښکرکوټو ځينو نورو هدفو ته هم لنډه اشاره وکو:

ج) په سيمه کې د استخباراتي شبکو پياوړې کول او پراخول: دا مسأله دونه روښانه او برمنډه ده، چې ان تفسير او تشريح ته هيڅ اړتيا نه لري. زموږ سترګه ور او هوښيار هيوادوال، له ورايه ګوري، چې تر امريکايي يرغل وروسته، پر افغانستان سربېره، زموږ زياتره ګاونډي هيوادونه هم د امريکا د متحدو ايالاتو او ايتلافی دولتو د استخباراتو په لويو او پراخو ځالو اوښتي دي. د پردو لښکرو دغه راز جاسوسي شبکو ، بېله شکه د ګاونډيو او سيمه ييزو هيوادو د استخباراتي فعاليتو پراخوالي او سختوالي ته هم لار هواره کړه. نتيجه دا سوه، چې زموږ وران او ويرجن هيواد د دوښمنو هيوادو د استخباراتي جنګو په يوه خطرناک ډګر واوښت؛ او دا جنګونه به د هري ورځې په تېرېدو سره لا پسې پراخيږي او سختيږي.

د) د سياسي مخالفينو رټل، زيندی کول، ځورول او تعذيبول: پوهېږو چې د امريکا دولت د بشري سازمانو او ډيموکراتيکو غورځنګو د پياوړو مخالفتو په وجه نسي کولای، خپلو سياسي مخالفينو ته د هغه هيواد په قلمرو کې غيرقانوني جزاوي ورکړي؛ ځکه نو د انسان تښتوونکو په څېر د نړۍ له ګوټ ګوټ څخه خپل بېلابېل مخالفين برمته کيي؛ او بيا يې د راز راز پوښتنو ، پلټنو ، ځورونو او عذابونو دپاره په مختلفو هيوادو کې خپلو

جوړو سوو لښکرکوټو ته بیایي. د بېلابېلو انساني ضد شکنجو او ځورونو دپاره د بې ګونا انسانانو دې تښتونو ته په سیاسي او حقوقي اصطلاح رنډیشن (rendition) وایي. د جنګړه جورج. ډبلیو. بوش د ظالمانه واکمنۍ پر مهال ډېر بې ګونا انسانان د سي. آی. اې. د پټو عملیاتو په ترځ کې له بېلابېلو هیوادو څخه حمله و توبره سوه، چي تر ځینو مقدماتي پلټنو او ځورونو وروسته یې سرونه د بګرام او ګوانتانامو له محبسو څخه را ووته.

تر دې شواهدو او مدارکو وروسته، ایا د امریکایي چوڼیو جادو سوي پلویان او خواخوږي دا خبره مني که یا چي زموږ ګران هیواد، په تېره بیا تاریخي بګرام له تېرو لسو کالو راهیسې، د غیرقانوني پلټنو، زیندی کولو او ځورونو، په یوه خطرناک او بدنام بین المللي مرکز اوښتی دئ. په دې تور او انساني ضد محبس کي نه یوازي زموږ بې ګونا هیوادوالو، بلکې د نړۍ له بېلابېلو هیوادو څخه ډېرو نورو مظلومو او بېوزلو کسانو ته هم، په دې یا هغه نامه، رنګارنګ جزاوي او ځوروني ورکول کېږي.

ایا موږ د بشر پالوونکو او روښانفکرانو په نامه دې حقیقت ته غاړه ایښوولای سو، چي له هیواد څخه مو د خپلو او نورو اولسو د زندان یا شکنجه ځای په توګه استفاده وسي؟! ایا کېدای سي په داسي شرمناکو شرایطو کي د افغانستان د ملي واکمنۍ خبره وکړو؟ که کرزی، فهیم، خلیلي، عبدالله عبدالله، قانوني، سیاف، ګیلاني، مجددي، سپنتا، احدی، ارسلا، غني احمدزی اود استعمار نور نوکران د سپکاوي او شرم دې ځورونکي حالت ته د ملي واکمنۍ په سترګه ګوري، نو خدای دې افغانان له هغه حالته وساتي، چي واکمني ګرسره نه یې. بشپړ باور لرم، چي هیڅ با وجدانه، وطندوست او باغروره افغان دا تور او شرموونکی نوم نسي منلای.

- **د کوربه هیواد او شاوخوا سیمي د ملي او خپلواکۍ بخښوونکو غورځنګو ځپل او شا ته وهل:** زموږ وینښ او هوښیار لوستونکي دا استعماري موخه هم په افغانستان او ګاونډیو هیوادو کي، په ډېري اسانۍ سره کتلای سي. موږ او تاسي ټول شاهد یو، چي له تېرو دو دېرش کالو، په تېره بیا وروستیيو لسو کالو راهیسي، د ملي او خپلواکۍ غوښتونکو غورځنګو، سازمانو او شخصیتو اوازونه د استخباراتي شبکو او تروریستي ډلو ټپلو له خوا په بې رحمۍ سره ځپل سوي او ځپل کېږي. په افغانستان کي به د امریکا د دایمي چوڼیو له شامته، دا ملي ضد کړنلاره نوره هم سخته او خطرناکه بڼه واخلي.

- **فرهنګي او مذهبي یرغل:** په تېرو دو دېرشو کالو، په تېره بیا وروستیيو لسو کالو کي د استعمارګرانو د دغه راز فرهنګي یرغل بولګې او مثالونه، هره خوا په پېخر دي؛ خو په خواشینۍ سره د هغو ناورین زېږونکي نتیجې لا څو کاله نور هم وخت اخلي؛ ځکه په یوه ټولنه کي د فکري او فرهنګي فساد اغېزې سمدلاسه اثر نه ښندي؛ نسبتاً اوږدو کلو ته اړتیا لري.

- د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرايمو خپورول: که څه هم له تېرو لسو کالو راهیسي د هیواد په بېلابېلو برخو، په تېره بیا بګرام هوایي اډه کې د پردو عسکرو د اخلاقي فساد، جرم او جنایت، قانون ماتولو او بې پروایۍ ځینې مثالونه تر سترګو سوي دي؛ خو سره له هغه هم په دغو برخو کې د رسوا سوو پېښو ګڼه لا تر اوسه، د پردو پوځیانو د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرمو، ریښتینی انځور نه ښیي؛ ځکه د داسي فساد او جرايمو ډېروالی او پراخوالی هم وخت ته اړتیا لري. ګران لوستونکي کولای سي د امریکایي پوځیانو د فساد او جنایت خپرولو په اړه ځو لنډي خبري، په فلیپین او جاپان کي د امریکایي چونیو د اخلاقي فساد او جرمو په برخه کي ولولي.

- د پوځي ازمايښتو او تمرينو له لاري د کوربه هیواد او حتا شاوخوا سیمو محیطي ککړتیا: د پردو عسکرو له خوا د ژوندانه د محیط (چاپېر) د ککړتیا خطر ته باید هیڅکله په سپکه سترګه و نه کتل سي. د ژوندانه پر چاپېر د داسي ککړتیاوو د ناوړو اغېزو د تشریح او روښانو د پاره بې ګڼتي نه ده، چي درنو لوستونکو ته په فلیپین او جاپان کي، د امریکایي چونیو په اړه ځیني شمېرې او واقعیتونه وړاندي کو:

د خپرو سوو څېړنو او شمېرو له مخي، په فلیپین کي د کلارک د هوايي اډې د پخوانۍ ساحې اړوند څاهانو د څښلو اوبه، په تېلو او شحمي موادو ککړي سوي دي. له هغو څلېرويشتو (۲۴) ځایو څخه چي د اوبو نموني یې کتلي سوي دي، په دوه ویشتو (۲۲) ځایو کي د سیمابو، نایټریټو، کالیفورم بکټریا، سرپو، دایلډرینو او محللونو په ګډون د ککړوونکو عناصرو او مرکباتو ګچه، د څښلو په اوبو کي د هغو تر ټاکل سوي ګچي ډېره زیاته وه. دا ککړوونکي توکي تر ډېره وخته په شاوخوا چاپېر کي پاتېږي؛ او د خوړو ځنځیرته په لار موندلو سره، له بیالوژیکي پلوه نورهم ډېربنت مومي.

د هغو نوزوکړو کوچنیانو د روغتیا په اړه، چي مندو یې د اوکیناوا د کدینای هوایي اډې په ګاونډ کي ژوند کاوه، د ۱۹۹۲ع کال یو رپوټ ښیي، چي د جاپان د نورو نوزوکړو کوچنیانو په پرتله د دغو نوزوکړو کوچنیانو وزن ډېر لږ ؤ؛ او دا نیمګړتیا، په هغه هوایي اډه کي له الوتکو او نورو زړه لړزوونکو ږغو څخه انګېرل کیږي. د سپین ساحل (وایټ بیچ) د اټومي اوبتلو د درېدو په ساحه کي د جاپان د حوزوي روغتیا شمېرني، په ماشومانو کي د لوکیمیا او په لویانو کي د سرطانو لوړه ګچه ښیي؛ د مثال په توګه په ۱۹۹۸ع کال کي، هغه دوې ښځې د اینې د سرطان له کبله مړې سوې، چي په سپین ساحل کي د صدف لرونکو حلزونو او ناوړو بحري بوټو په را ټولولو لګیا وې. په فلیپین او جاپاني اوکیناوا کي د امریکایي لښکرکوټو د زیان اړونکو محیطي عواقبو په اړه زیات تفصیل، په دې تحلیلي او معلوماتي مقاله کي وګورئ:

http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

زه د افغانانو د سپېڅلي او سرلوړي خاوري د کرايه کولو هويت بايللو «مبتکرينو» ته بلنه ورکوم، چې يو پلا د خپل معاصر تاريخ په لوستلو سره وګوري، چې انګرېزانو د ډيورنډ د تپل سوی تړون پر بنسټ، د اتلسو (۱۸) لکو روپو کلنۍ مرستي په بدل کې، د افغانستان له مزدور واکمن - امير عبدالرحمان خان څخه څه واخيسته؟! ايا تاسي ته د هيواد د سوهيلي او ختيځو سيمو له لاسه وتل؛ او د يوه غښتلي واحد قوم، واحدي خاوري، واحد کولتور او واحدي ژبي ټوټه ټوټه کېدل، کوچنۍ خبره ښکاري؟!

د امريکايي چوڼييو ځيني منتر وهلي پلويان له واقعيتو څخه په بې خبرۍ يا سترګو پټولو سره دا درواغجنه ادعا هم کيي، چې ګوندي امريکايي چوڼييو د نړۍ په هيڅ هيواد کې ځايي خلګو ته هيڅ ډول ستونزي او پېچومي نه دي پيښني کړي. زه نه پوهېږم، چې دا ښاغلي د پيل په غوږ کې بيده دي، که له کالو سره د خلګو په سترګو ننوزي؛ او لمر په دوو ګوتو پټيي؟

د ليکني په دې برخه کې د ګرانو او درنو لوستونکو پام هغو شخړو، ناخوالو او ناوړو عواقبو ته را اړوم، چې امريکايي چوڼييو د نړۍ په بېلابېلو هيوادو کې، مېشتو خلګو او سياسي واکمنانو ته په ميراث پرېښي دي.

ټول جهان خبر دئ، چې د جاپان خلګ هره ورځ د هغه هيواد په اوکيناوا کې د امريکايي اډو د تړلو دپاره مظاهري کيي؛ ځکه د دې ښار خلګ د امريکايي پوځيانو له اخلاقي فساد او راز راز جرايمو څخه پزي ته رسېدلي دي. په اوکيناوا کې د امريکايي اډو پر مسأله بېلابېلو شخړو او مخالفتو، د جاپان پخوانی صدراعظم (يوکيو هاتوياما) د انتخاباتو تر را رسېدو مخکي استعفاء ته اړ کړ. په دې چې دی د خپل ګوند له غړو سره، د هغي ژمني په پوره کولو کې پاته راغئ، چې ويلي يې وه، د سياسي واک تر اخيستو وروسته به د اوکيناوا له ټاپوګانو څخه امريکايي چوڼۍ وباسي. د دې کړکېچني مسألې د نورو تفصيلاتو دپاره دغه اينټرنيټي پاڼي وګورئ:

http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اوس راسئ په جاپاني اوکيناوا کې د ځای پر ځای سوو امريکايي پوځيانو د جرمو او جنايتو په اړه هم څو ټکي وړاندي کو، تر څو د دغه راز چوڼييو سرسپارلو مدافعانو ته ښه څرګنده سي، چې په افغانستان کې د امريکايانو د

همېشنيو پوځي مرکزو له سته والي سره هوکړه به د هغو پر خطرناکو سياسي نتيجو سربېره، په جنايي برخه کي هم، زموږ بد مرغه هيواد له ډېرو لويو ستونزو او پېچومو سره مخامخ کړي.

د خپرو سوو شمېرو له مخي، جاپان ته د بېرته سپارلو په د ېرشو کالوکي، په دغو ټاپوګانوکي مېشتو امریکايي پوځيانو پينځه زره (۵،۰۰۰) جُرمونه کړي دي، چي د هغو په سلو کي لس (۱۰) مشدده جرمونه يا هغه جرمونه دي، چي د افغانستان د جزا د قانون د ډلبندۍ له مخي د جنحې او جنايت په توګه پېژندل سوي دي. په دغه ډله جنايتوکي وژنه، جنسي تېرى، د خلګو پر جسمي تماميت ډول ډول بريدونه، وسله والي غلاوي او داسي نور شامل دي. د دغو جنايتو د څرنګوالي، بېلابېلو ډولو او پر ځايي اوسېدونکو د هغو د ناوړو اغېزو په اړه نور مالومات، په دغو ويبپاڼوکي ولولئ:

http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html

په يوه بل ځای کي راغلي دي، د اوکيناو خلګ انګېري (که څه هم په دې انګېرنه کي کېدای سي تر څه اندازې د بهرنيانو ضد احساسات هم نغښتي وي) چي د امریکايي ځواکونو د «مجرمانه څپو» له خوا کلابند سوي دي. په اوکيناوا کي د دې جرم زېږوونکو مرکزو ځيني نوري ستونزي او کړاونه، چي جاپاني سياستوالو او له هغې ډلې څخه د جاپان مستعفي صدراعظم - هاتوياما - يې هم د لغوه کولو يا تعديل کولو وس و نه موند، دا دي، چي د دغو امریکايي ځواکونو پوځي کارکوونکي، په ډېري اسانۍ د قانون له منګولو څخه تښتي؛ او تر جرم يا جنايت کولو وروسته، د محاکمې او استرداد په پلمه، متحدو ايالاتو ته استول کېږي. د دې مسألې د نورو جزيياتو دپاره، د اينټرنېټ دغه پاڼه وګورئ:

http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php

د ځينو کوربه هيوادو پر خلاف، چي د امریکايي ځواکونو له درکه د محصول يا تاجايي په نامه څه پيسې تر لاسه کيي، جرمني دولت په خپله خاوره کي د امریکايي ځواکونو د سته والي له بابته، د دغه هيواد دولتي مقاماتو ته په کال کي تقريباً يو ميليارډ (۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ډالر محصول ورکيي. د دې خبر نور تفصيل د اينټرنېټ په دې لينک کي وګورئ:

http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

که څه هم په جرمني کې د سوسيال ډيموکراټيک ګوند او زرغون (ګرين) ګوند ايتلافي حکومت، د عراق پر خلاف د امريکا او بريتانيا له جنايتکارانه يرغل سره ژور مخالفت لاره؛ خو سره له هغه هم په ناټو کې د غړيتوب او په خپله خاوره کې د امريکايي پوځي اډې د سته والي له امله، مجبور ؤ چې له يرغلګرو هيوادو سره لوژيستيکي او عسکري مرسته وکي. دا مرسته د جرمني له اساسي قانون څخه څرګنده سرغړونه ګڼله کيږي؛ او د عراقي اولس پر ضد وحشيانه تېري کې د دې هيواد د سوشل ډيموکراټيک ګوند او زرغون ګوند د ايتلافي حکومت روښانه پړتيا زباديي. د دې موضوع نور جزييات، په دې مضمون کې وګورئ:

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml

زمونږ هوښيار او حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، که جرمني غوندي ستر، پرمختللئ او غښتلی هيواد د امريکايي چوڼيو د فشارو له امله خپل اساسي قانون تر پښو لاندي کيي، نو د نوري نړۍ، په تېره بيا زمونږ غوندي مزدورو او بېوزلو حکومتو به څه حال يي؟! په همدې دليل دا خبره له هر راز شک او شبهې وتلې ده، چې د امريکايي چوڼيو په موجوديت کې به زمونږ ملي واکمني او سياسي خپلواکي، هيڅکله له تېريو او لاسوهنو خوندي نه يي.

د نړۍ والو چارو شنونکو ته مالومه ده، چې د امريکايي چوڼيو فعاليتونه، په فليپين کي هم زياتره له سياسي شخړو او لانجو سره لاس او ګرېوان يي. دنيويارک ټايمز په لاندني لينک کې د فليپيني حکومت او امريکايي مقاماتو تر منځ د غه راز شخړو ته يوه لنډه کتنه سوې ده:

http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html

کشکي په افغانستان کې د امريکايي لښکرکوټو پلويانو د پردو يرغلګرو د دايمي حضور په ستاينه کې ترستوني ځيرلو او ړندو ليکنو د مخه، يو پلا په فليپين کې د امريکايي پوځيانو د استوګني ترخه او شرمناک درسونه لوستي وای؛ او بيا د دغه راز بدمرغو استعماري تأسيساتو دفاع په سنګر کې دربدلي وای.

د نړۍ په ځينو هيوادو کې د امريکايي پوځيانو حضور اوس داسي شرموونکي حالت ته رسېدلئ دئ، چې هيڅوک يې له منلو نتښه نسي کولای. د مقالې په دې برخه کې، په ځينو هيوادو کې د امريکايي لښکرکوټو د ناوړين زېږونکي حالت په اړه څو لنډي خبري کو؛ او خپلو مُدبر لوستونکو ته بلنه ورکوو، چې په خپله د افغانستان غوندي دوديزي ټولني په ځانګړو فکري او فرهنګي شرايطو کې د هغو د خطرناکو عواقبو په باب اټکل وکړي.

د نړۍ والو چارو شنونکو ته ښه ښکاره ده، چې د «سوبیک» خلیج په سمندري اډه او کلارک هوايي اډه کې د امریکايي پوځیانو د استوګنې پر مهال د «اولنګاپو» او «انجیلیس» ښارو فحشا، په ټوله نړۍ کې نوم لاره. دا ناوړه حالت تر (۱۹۹۱ع) کال پورې دقیقاً هغه مهاله پورې روان ؤ، چې د «مونټ پینټوبو» اورغورځوونکي د کلارک هوايي اډې ډېره برخه ورانه کړه. په دې برخه کې زیات مالومات، له دغو انټرنېټپاڼو څخه تر لاسه کولای سئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Prostitution_in_the_Philippines
http://www.filipinawives.com/memorial.html
http://www.google.co.uk/#hl=en&q=crimes+in+philippines&aq=1&aqi=g3g-v4g-j3&aql=&oq=crimes+in+phi&pbx=1&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.&fp=ecb04e88bcddfc48&biw=1366&bih=620

په (۱۹۴۷ - ۱۹۸۰ع) کلو کې اته څلوېښت (۴۸) فلیپینیان، چې درې پر څلورمه برخه یې ښځې او کوچنیان وه، د امریکايي چوڼیو په شاوخوا کې، په وحشیانه بڼه و وژل سوه. د بشري حقوقو د ساتنې ډېر سازمانونه په دې باور دي، چې د امریکايي چوڼیو د منسوبانو د جرمو او جنایتو ډېره برخه یا اصلاً نده را برسېره سوې یا په لوی لاس پټه ساتل سوې ده؛ ځکه په دغه راز جرمو او جنایتو کې ښکېل امریکايي پوځیان، یو هم په فلیپینی محکمه کې، نه دئ محاکمه سوئ.

یوازې په «اولنګاپو» ښار کې څلور زره، درې سوه شپږ پینځوس (۴،۳۵۲) ښځو جوازونه تر لاسه کړي دي، چې مېلمه پالو (د بدلمنو یا فاحشو ښځو فېشني نوم) دنده وکړي. په «انجیلیس» ښار کې، چې پینځه سوه (۵۰۰) میخانې کاروبار لري، د دغو ښځو شمېر درو زرو څلور سوو دېرشو (۳،۴۳۰) ته رسیږي. په «سوبیک» کې د دغه راز ښځو شمېر درې سوه اته څلوېښتو (۳۴۸) او په «مبلکت» کې درو سوو (۳۰۰) ته رسیږي. البته، دا ارقام په جنسي سوداګرۍ کې د ښکېلو ښځو بشپړ او دقیق شمېر نه ښیي؛ ځکه که د بې جوازه کوڅه یي ښځو شمېر هم ور سره ملګری سي، بیا یې نو شمېر په «اولنګاپو» ښار کې د نهو زرو (۹،۰۰۰) شاوخوا او په «انجیلیس» ښار کې تقریباً اوو زرو (۷،۰۰۰) ته رسیږي.

په (۱۹۸۵ - ۱۹۹۱ع) کلو کې د «انجیلیس» ښار د ایدز له کاري ډلې سره د ایچ آی. وی. یو څلوېښت (۴۱) مالومې پېښې ثبت سوې، چې له هغو څخه نهه (۹) ناروغان مړه سوي دي.

په جنوبي کوریا، جاپان او فلیپین کې هغو کوچنیانو ته په سپکه او بده سترګه کتل کیږي، چې له امریکايي پوځیانو څخه زېږېدلي یې. دا سې کوچنیان، چې زیاتره د پلرو له خوا پرېښوول سوي؛ او له خپلو مندو سره

لوييږي، له پلرنيو څېرو سره د ورته والي له کبله، د ژوندانه په ټولو برخو، په تېره بيا ښوونه او روزنه کي د خلګو له تعصب او سپکاوي سره مخامخ کيږي. د نور تفصيل دپاره، دا هراړخيزه مالوماتي مقاله ولولئ:

http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

که د امريکايي ځواکونو سرسپارلي او جادو سوي مدافعان دغو تکان ورکوونکو واقعيتو او شمېرو ته هم هيڅ ارزښت نه ورکيي، بيا نو په کار ده، چي په کابل کي د امريکايانو مزدورو واکمنانو ته سلا او مشوره ورکړي، چي د فاحشه خانو، شرابخانو، حراميانو او په پای کي اېډز او له هغو څخه نورو را پيدا کېدونکو ناورينو د مخنيوي دپاره هم مخکي له مخکي تياری ولري؛ ځکه هر ځای چي د دې فرعونانو پښې اېښوول سوي دي، د شرابخانو، نايټ کلبو او فاحشه خانو جوړېدل او د ډول ډول جرمو او جنايتو خپرېدل حتمي او ضروري خبره ده.

که څه هم د امريکايي او ايتلافي ځواکو له خوا زموږ د سپېڅلي او وياړلي هيواد له اشغال سره جوخت، د دغه راز بې ناموسيو او بد اخلاقيو زړي هم د هيواد په ګوټ ګوټ کي کرل سوي دي، چي د بګرام هوايي اډه په هغو کي ځانګړی نوم لري؛ خو سره له دې هم د دغه راز فساد ورانوونکي عواقب لا تر اوسه به سم ډول نه دي را منځ ته سوي؛ اما په دې خبره کي شک نسته، که امريکايي ځواکونه څو کاله نور هم پاته سي، هغه مهال به دا فساد هم ديوه لوی ملي ناورين وګچي ته ورسيږي. له دې امله بايد پر ټولو هغو ناموس پلورونکو د زړه له کومي لعنت او نفرت وايو، چي زموږ په سرلوړي هيواد کي، دې تورې او شرمناکي لکې ته، د هر ډول شرايطو او امکاناتو په برابرولو کي برخه اخلي.

په سعودي عربستان کي هم له امريکايي اډو سره د عامو خلګو مخالفت څه پټه خبره نه ده. درنو لوستونکو ته څرګنده ده، چي له سعودي حکومت سره د القاعدې او نورو مخالفينو د وسله وال مقاومت يوازنی دليل هم په پيل کي همدغه امريکايي ځواکونه وو؛ ځکه امريکايي پوځونه په حقيقت کي د خليج د جګړې په پلمه په سعودي عربستان کي ځای پر ځای سوي وه. معقوله او پرځای خو دا وه، چي تر خپل رسمي مأموريت وروسته يې سمدستي د سعودي عربستان خاوره پرېښې وای؛ مګر په خواشينۍ سره چي د فارس خليج په حساسه ستراتيژيکه سيمه کي يې خپلو استعماري هدفو ته په پام سره، پښې اوږدې و غزولې. که چا د وسله وال مقاومت په زور نه وای ايستلي، ښايي شکه به تر اوسه پوري د راجاګانو او نوابانو په شان هورې ناست وای. د دې موضوع نور تفصيل په دغو ويبپاڼو کي وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm

موږ او تاسې ټولو افغانانو ته مالومه ده، چې په ۲۰۰۱ ع کال کې ځینو امریکايي الوتکو له پاکستاني هوايي ډګرو څخه پر افغانستان بریدونه وکړه. همدا اوس هم ویل کیږي، چې د سي. آی. اې. بې پیلوټه الوتکې (drone predators) له ځینو پاکستاني هوايي اډو څخه پر افغانستان او قبایلي سیمو بمبارۍ کیږي. دا واقعیت د پاکستان په ایبټ آباد کې د اسامه بن لادن پرکور د امریکايي قواوو د وژونکي ګوزار او له امریکايي چارواکو سره د پاکستاني واکدارانو تر ظاهري شخړو او لانجو وروسته لا نورهم ځرګند سو. په حقیقت کې د بن لادن تر وژني وروسته ؤ، چې دوو مخو پاکستاني پوځیانو د بن لادن د پلویانو د خواخوږۍ په خاطر د امریکا د بې پیلوټه الوتکو پر مخ د خپلې «شمسي» نومي هوايي اډې، د بندولو خبري وکړې.

ښايي دا ظاهري جار و جنجال د پاکستاني عامه افکارو دغولولو دپاره د پاکستاني او امریکايي پوځیانو د زرګري جنګو یوه برخه بې؛ خو د پاکستاني او امریکايي واکمنانو له خوا د پاکستان له «شمسي» هوايي اډې څخه د کار اخیستني په اړه د حقایقو له پټولو سره سره، له دې روښانه واقعیت څخه هیڅوک نټه نسی کولای، چې د پاکستان درست خلګ، په تېره بیا مظلوم او بېوزلې پښتانه، په قبایلي سیمو کې د امریکايي ډرون له ړندو او بې رحمانه بریدو سره سخت مخالفت لري. د نړۍ خبري وسایل هره ورځ د امریکا د دغه راز وحشیانه بریدو پرخلاف د پاکستاني اولس، په تېره بیا جګړو ځپلو پښتنو د مظاهرو او لاریونو شاهد دي.

پاکستانۍ خاوره، اوبه او فضا تر اوسه په پټه یا ښکاره د امریکايي ځانګړو قواوو او سي. آی. اې. لوبه او پراخه ځاله ده؛ ځکه نو هیڅوک له دې خبري مخ نسي اړولای، چې له امریکايي پوځ او استخباراتي کړییو سره د پاکستاني دولت ښکاره یا پټو همکاریو په هغه هیواد کې د جګړې، نا امنیو او سیاسي شخړو خورا لوی اورونه بل کړي دي. د دې سرکښو اورونو له کبله پاکستاني اقتصاد او پاکستاني اولس ته دونه ستر او پراخ تاوانونه اوښتي دي، چې د جنرال پرویز مشرف او زرداري له حکومتو سره بې د امریکايي مقاماتو په اقتصادي او عسکري مرستو، هیڅکله سر نه سره ورځي. که په پاکستاني قلمرو کې د امریکايي پوځو او استخباراتي شبکو پټې او ښکاره لاسوهني نه وای، پوره باور دئ، چې نن به د دې هیواد پر خپلواکۍ غوښتونکو خلګو، په تېره بیا مظلومو پښتنو، د قیامت شپې او ورځي نه تېرېدای. د پاکستان او امریکا د روانو عسکري همکاریو د ځینو اړخو په اړه نور مالومات دلته کتلای سي:

http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece

په تورکیه (ترکیه) کې د اینجرلیک امریکایي چوڼۍ هم له ورایه د تورکیې په سیاسي نظام کې د هغه هیواد د پوځیانو د ښکاره برلاسي، د اسراییلو د صهیونیستي دولت د ټینګښت او په سیمه کې د امریکا د ځینو نورو استعماري هدفو د تحقق د پاره کار کیږي. بې ځایه نه ده، چې د لیکنې په دې برخه کې د امریکايي پوځیانو د همېشنې حضور له افغاني پلویانو څخه پوښتنه وکو، چې که بې هویته تورکي پوځیان او سیاستوال د نړۍ والو بشري حقوقو او ملي - اسلامي دودو پر خلاف خپلو ښځو ته په دولتي ادارو او تحصیلي مؤسسو کې د پوړني اغوستلو اجازه نه ورکیږي، مونږ افغانان هم باید د هغو د دې جاهلانه او انساني ضد عمل پیښېږي وکو؟ !
که غرب مآبه تورکي پوځیانو او سیاستوالو د خپل سیاسي ژوند د بقاء د پاره هر بدو بلا ته لاسونه اچول، مونږ افغانان به یې هم په پټو سترګو تقلید کوو؟ مګر مونږ د مولانا جلال الدین بلخي غوندي عارف او سید جمال الدین افغاني غوندي متفکر او مبارز په لرلو سره دې اړ یو چې د هویت بایللو تورکانو پر ناسمه لار ګام کښېږدو؟ ! زمونږ عارفانو او مفکرانو تورکانو ته د پوهې، پرمختګ او بشپړتیا لار ښوولې ده، ځکه نو تقلید او پیښېي کول د هغوی کار دئ نه زمونږ.

په داسې حال کې، چې په ټولو لویدیځو هیوادو (فرانسه یوازنی هیواد ؤ، چې په دې وروستییو وختو کې یې د هغه هیواد په عامه ځایو کې د بوغرې یا چادرې پر اغوستو بندیز ولګاوه) کې مسلماني ښځې حق لري، په خپله خوښه کالي واغوندي؛ مګر د تورکیې متعصبو پوځیانو او سیاستوالو د خپل هیواد د ښځو له دې منل سوي انساني او اسلامي حق څخه سترګې پټولې، تر څو چې د دغه هیواد پارلمان د(۲۰۰۸ ع) کال د فبرورۍ پر اوومه نېټه د تورکیې په رسمیاتو کې د پوړني اغوستلو بندیز ایسته کړ. په تورکیه کې د پوړني اغوستلو د ناروا او بې ځایه بندیز د ایسته کولو تفصیل، د ویکیپیدیا په دې پاڼه کې وګورئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey

که څه هم تورکیه خاص جیو - ستراتیژیک موقعیت او له کُردانو، قبرص او ارمنیانو سره تاریخي ستونزې لري، مګر سره له هغه هم که یې عام خلګو ته په ریشتیا سره اختیار ورکړل سي، ښایي نه په ناټو کې غړیتوب او نه هم په خپل هیواد کې د امریکا همېشني حضور ته غاړه کښېږدي.

د تورکیې د سیاسي تاریخ پوهانو او شننونکو ته په بشپړه توګه مالومه ده، چې د امریکا متحدو ایالاتو تل په تورکیه کې د خپلي پوځي اډې او وفادارو تورکي پوځیانو له لاري د هغه هیواد د ډیموکراټیکو رژیمو په رنګولو کې لویه برخه اخیستې ده. د تورکیې په سیاسي نظام کې د غرب مآبه پوځیانو برلاسی تر لمر روښانه خبره ده . تورکیه، پاکستان او اسراییل د نړۍ له هغو درو مشهورو هیوادو څخه دي، چې درست سیاسي نظام یې په

واقعیت کي د پوځي واکمنانو په لاس کي دئ. په ترکیه کي د عسکري کودتاوو او له قبرص او ارمنیانو سره د ترکانو د تاریخي مسألو په باب، دغه ویبپاڼي وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute

سربېره پردې، ایا هر هغه څه چي د ترکیې یا کوم بل هیواد په ګټه یې، باید هرومرو زموږ د هیواد په خیر او ګټه هم یې؟ مګر تر اوسه مو په دې روښانه خبره سد نه رسیږي، چي مختلف هیوادونه، بېلابېل عیني او ذهني شرایط لري؛ او له یوه هیواد څخه بل هیواد ته د سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي سیستمو یا د هغو د ځینو برخو او عناصرو میخانیکي او مقلدانه لېږدول، له ولسي پاڅونو، مخالفتوا ستونزو پرته بله څه نتیجه نه لري. ایا زموږ د جنګ ځپلي اوکړکېچن هیواد وروستی څو دېرش کلن تاریخ، د دې مدعا روښانه ثبوت نه دئ؟

دې ټولو دلایلو او شواهدو ته په پام سره باید د دې روښانه حقیقت له منلو مخ وانړوو، چي د امریکا چوڼی په هیڅ ځای کي د ځایي خلګو غوښتنه نه ده.
ولي؟
ځکه چي دا ډول استعماري چوڼی نه یوازي په کوربه هیواد، بلکي په چارچاپېره سیمه کي د انسان ځپلو، زیندی کولو، چور او چپاو، فساد خپرولو، ګواښلو، ورانولو او ککړولو خورا خطرناک مرکزونه دي. ښکاره او ښرګنده خبره ده، چي خلګ په خپلو سیمو او هیوادو کي د پردو لاسوهني، جنایتونه، فحشاوي، لوټماری، بې عزتی او نوري ناروا وي نسي منلای.

په دې خبره خو د کوچنیانو هم سر خلاصیږي، چي استعماري قدرتونه هیڅ کار بې ګټي او بې مطلبه نه کیږي، نو امریکا څنګه له دې کلي او اساسي اصله مستثناء کېدای سي، چي زموږ افغانانو له غمه به تر خپلو وینو او پیسو تېریږي؟ په لاندي لینک کي د امریکا له پوځي اډو سره، د بېلابېلو سیمو د ځایي اوسېدونکو د مخالفتو ګچه وګورئ. له وړاندي سوو نظر پوښتنو څخه په ډاګه ښکاري، چي خلګ په خپلو ملي او وطني مسألو کي د استعمار په ناولو او خطرناکو نخشو ډېر ښه پوهېږي:

http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اما د استعمارګرانو د پیسو یا نورو اقتصادي مرستو تشه باید څنګه ډکه کو؟

زموږ وياړلئ ملي تاريخ ښيي، چي افغانان کولای سي د خپلو پلرو او نيکو په شان په لوړه، ښوزلۍ او رازراز اقتصادي کړاونو کي ګوزاره وکړي؛ خو دا هيڅکله نه مني، چي د پردو مغرضانه پيسوته په سترګو نينګلو سره، د غلامۍ طوق غاړي ته واچيي؛ او سوکه سوکه د خپلي سپېڅلي او سرلوړي خاوري، واک له لاسه وباسي.

موږ افغانان بايد هيڅکله د پردو پيسو ماهيت، د ترلاسه کولو لار او په تولنه کي د هغو اغېزي او نتيجي له پامه و نه غورځوو. بايد تل دي پوښتنو ته جوابونه و موو، چي پردي هيوادونه د څه مقصد د پاره پيسي راکيي؟ د راکولو لار يي څه ده؟ او په پای کي د دغه راز پيسو تر لاسه کول زموږ مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي يووالي ته څه زيان رسولای سي؟ هغه خولۍ دي خدای هيڅکله زموږ پر سر نه کړي، چي د سر او وجود خطر را منځ ته کيي.

که د پردو پيسو په تر لاسه کولو کي دغو زرينو اصولو او معيارو ته پام و نکړو، بيا نو د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، سياسي استقلال، ملي حاکميت او ملي وياړونو د زيانمن کېدو او ان نابودۍ خطرونه هم بايد د زړه له کومي و منو.

بايد ويښ او هوښيار اوسو، چي استعمارګران د لرغونو توکو د سراښو او غولوونکو سوداګرو په څېر په دې نارواً معامله کي د څو تنګو په ور کولو سره، زموږ لرغوني او تاريخي خزانې تر ګوتو کيي. بايد د خپلو پلرو او نېکو ارزښتناک تاريخي ميراثونه په هيڅ بيه له لاسه و ر نکړو. په دغه راز بايلونکي قمار کي د ګټي تر لاسه کول، فقط افسانه ده او بس.

له دي سَوَبه بايد وياړلي او سرلوړي افغانان د هيواد د اقتصادي پرمختګ د پاره د استعمارګرانو د پوځي اډو د تباه کوونکي محصول يا ماليې پر ځای پر خپلو پرېمانه طبيعي زېرمو، پياړو متو، نه ستړي کېدونکي کار، نوښتګرو مغزو، علمي تجربو، ښې اداري، عادلانه نظام، يووالي او پيوستون تکيه وکړي، چي هم مو اقتصادي سوکالۍ ته لار هواروي؛ او هم مو وطن، خپلواکي او ملي ارزښتونه له هر ډول لاسوهنو او يرغلو څخه خوندي ساتي.

امريکايي چوڼۍ او نمايشي لويه جرګه

لکه څنګه چي په تېرو مباحثو کي هم يادونه وسوه، زموږ د ځينو غرب مآبه ليکوالو او شننونکو د ناسمو ادعاوو پر خلاف، په افغانستان کي د امريکايي چوڼيو جوړول، په هيڅ وجه د (۲۰۱۴ ع) کال خبري نه دي. زموږ سترګه ورو او باخبره هيوادوالو ته په بشپړه توګه څرګنده ده، چي د دې ډول استعماري چوڼيو د جوړولو کار له تېرو لسو کالو يا ني د امريکايي يرغل له همغي اولي ورځي څخه پيل سوئ؛ او تر اوسه پوري، په پوره چټکۍ سره روان دئ.

له شينډنډ څخه تر کونړو، له بلخ او کندوز څخه تر خوست او پکتتکا پوري ګرده افغانستان د امريکايانو او نورو ايتلافي پوځو په لويو او کوچنيو لښکرکوټو ډک دئ. له دې روښانه حقيقت څخه هيڅوک سترګي نسي پټولای.

البته، هغه څه چي تر اوسه نه دي سوي، دې کرغېړنو استعماري چوڼيو ته د په اصطلاح «رسميت» او «مشروعيت» ورکولو خبره ده او بس. د حامد کرزي په مشرۍ مزدور حکومت، د عبدالله عبدالله، امرالله صالح او احمد شاه مسعود د ورونو په مشرۍ مزدور اپوزيسيون او د ډول ډول جنګي ډلو ټپلو له استازو، بېلابېلو جاسوسانو او ټپل سوو مزدورانو څخه ډک پارلمان او ولايتي جرګې هم د دغه راز تش په نامه «رسميت» او «مشروعيت» دپاره، تر ټولو ښه او مناسبه موقع ګڼله کيږي. بې شکه، امريکايانو د دې طلايي چانس د تر لاسه کولو دپاره، په تېرو لسو کالو کي خپل زرګونه پوځيان مرګ او درد ته ودرول؛ ميلياردونه ډالر يې په اور کي واچول؛ په خپل هيواد کي دننه او دباندي يې د ميليونو سوله دوسته اولسو، مخالفت او دوښمنۍ ته غاړه کښېښوله. که دا حساسه او طلايي موقع له ګوتو ووزي، مانا به يې په ساده ټکو سره دا يي، چي امريکايان افغانستان ته په ډکو لاسو راغله؛ خو په تشو لاسو بيرته ووته. بې انساني تلفاتو، مالي تاوانو، شرمناکي رسوايۍ او بدنامۍ به يې هيڅ ګټه نه يي کړې.

که څه هم د يرغلګرو پوځو د ټپل سوي رژيم د اساسي قانون د نيويمي (۹۰) مادې د پينځمي (۵) فقرې له حکمو سره سم، د بين المللي تړونو او ميثاقو منل يا له هغو سره د افغانستان د يو ځای والي فسخه کول د «ملي شورا» د واکونو په ډله کي ياد سوي دي؛ خو سره له هغه هم امريکايي اشغالګرو زموږ د هيواد او سنيبو سياسي واقعيتو ته په پام کولو سره، دا غوره ګڼلې ده چي د خپلو استعماري چوڼيو د «رسمي کولو» کړکېچنه او لانجمنه مسأله د يوې قلابي لويې جرګې د استازو له خوا تأييد او تصويب کړي.

د امريکايي سياستو طراحان د لويې جرګې په جوړولو سره دغه دوه لوی هدفونه، په پام کي لري:
- اول دا چي د ولسي جرګې د تصويب او ملاتړ په تر لاسه کولو سره غواړي په افغانستان، سيمه او ګرده نړۍ کي، خپلو دايمي چوڼيو ته د «مشروعيت» او «قانونيت» دروغجن پوښ ور واغوندي؛ او له دې لارې په خپل ګومان پر هيواد پالو، خپلواکو او سرلوړو افغانانو سربېره د ګاونډيو هيوادو او د سيمې د لويو لوبغاړو له مخالفتو او اعتراضو څخه د «تېښتي» لار ومومي.
- دوهم دا چي په دې مهمه ملي او وطني مسأله کي د کرزي د مزدور حکومت او تش په نامه پارلمان اوږې سپکي کړي؛ ځکه دوی ته ښه مالومه ده، چي د کرزي د حکومت يا پارلمان له خوا به د دې ستري ملي مسألې تأييد او تصويب، په درد بدلې او خښمبدلې افغان ملت کي د مخالفت او دوښمنۍ لا نوري څپې هم را وپاروي. له همدې سَوَبه کرزی له افغاني او بين المللي مطبوعاتو سره په خپلو مرکو او کنفرانسو کي دا سې ښيي، چي ګوندې دی هم

د خپلواکو، سرلوړو او باغروره افغانانو په خبر، د امریکا دایمي چوڼيو ته په اجازه ورکولو خوښ نه دئ. څه موده مخکې یې، له افغاني ژورنالیستانو سره، په یوه تلویزوني مرکه کې ادعا وکړه، چې د پوځي اډو په اړه یې د امریکا پښې او لاسونه یې ورتړلي دي؛ او داسې شرایط یې پر ایښې دي، چې ټول د افغان دولت او اولس پرګټو راڅرخي. ده، په ټینګار سره ډاډ څرګند کړ، چې د دولت له خوا به هیڅکله داسې هیڅ کار ونه سي، چې د افغان اولس په ګټه نه يي؛ خو زموږ هوښیار او سترګه ور وطنداران ټول له ورایه ګوري، چې د کرزي مزدور او تپل سوی حکومت د سیاسي، عسکري، اجتماعي او اقتصادي ژوندانه په هیڅ برخه کې له امریکايي اشغالګرانو سره برابر حقوقي دریځ نه لري. د خلګو خبره: چیري نوکر، چیري بادار.

زموږ ګردو هیوادوالو ته مالومه ده، چې امریکایي اشغالګران او نورو ایتلافي دولتونه له تېرو لسو کالو راهیسي کرزي، د هغه د حکومت غړو، پارلمان، اوردو، پولیسو، استخباراتو او ټولو دولتي کارکوونکو ته تنخاوي ورکيي؛ او په کابل او ولایتو کي یې د کورو او دفترو ساتنه کيي. دا خبره هم هر چا ته مالومه ده، چې که د امریکايي عسکرو د ټانکو او الوتکو شوم سیوری نه يي، خدای خبر دئ، چې دا فاسد مزدوران به څو ورځي زموږ د دردمنو خلګو د قهر او خښم په وړاندي مقاومت وکړای سي؟ له دې کبله نود کرزي د فاسد او مزدور حکومت له خوا د امریکایانو د لاسو او پښو تړلو ادعا له یوې بې خونده ټوکي پرته بل څه نه ده.

تېرو لسو کالو کرزی او د هغه فاسد حکومت، ټولو افغانانو او نړۍ والو ته په هره مانا وروپېژندی؛ مګر همدا بې واکه او بې ارادې کرزی نه ؤ، چې د خلګو تر اوږدو شکایتو او ورکړاوو وروسته یې په کابل او نورو ښاروکي د سیمېټي دېوالو او خنډو د ایسته کولو امر وکړ؟ خو په کابل او نورو ښاروکي تر اوسه خلګ د دې ډول سیمېټي دېوالو او خنډو له ستونزو خلاص نه دي. تر دې چې تېر سو، ایا همدې باټک کرزي په لوړ اواز او لکه غاړه ونه ویل، چې په امریکايي او ایتلافي ځواکو پوري تړلي «امنیتي» شرکتونه باید په څو میاشتو کي و تړل سي؟ حال دا چې زموږ وښښ او آګاه لوستونکي ښه پوهېږئ، چې د هغو «امنیتي» شرکتو د تړلو خبره تر کومه ځایه دقیقه ده، چې د کرزي په خپله وینا یې د ده د حکومت تر څنګ بل موازي حکومت جوړکړئ دئ؟! په دې خبري یې هم بلا پسې، ایا همدا کرزی نه ؤ، چې په ټینګار سره به یې ادعا کوله: هیڅکله به د «ولسي جرګې» د معترضو کاندیدانو د ګیلو او شکایتو تر حلولو مخکي د «پارلمان» پرانیستلو ته غاړه کښېنږدي؟ اما نتیجه څه وه؟! موږ ټولو ولیده، چې د امریکايي چارواکو تر یوه کوچني ګواښ وروسته یې سمدلاسه، د خپل بهرنۍ سفر بار و بستر و تړاه؛ او بېله ځنډه یې د هغه نوم بدي «پارلمان» په پرانیستلو لاس پوري کړ، چې ښایي د نړۍ د پارلمانو په تاریخ کي یې ساری نه یې لیدل سوئ. د کرزي ټولي خبري یوه خوا او دا مهمه خبره بلې خوا، چې په وارو وارو یې تکرار کړې ده: موږ نور د امریکايي او ایتلافي قواوو خپلسري بمبارۍ، تلاښۍ او عملیات نسو زغملای؟ مګر بیا هم موږ ګرده شاهدان یو، چې د خپلسرو فرعونانو وحشیانه بمبارۍ، تلاښۍ او عملیات د پخوا په شان تر اوسه جاري دي.

امریکایان او پیاوړي اوروپايي دولتونه خو آخوا پرېږدئ، ایا په تورو کښورکي د ایران د اخوندي رژیم تورو او چټلو پیسو، کرزي او د هغه مزدور حکومت ته د سیاسي خپلواکۍ په نامه څه پرېښې دي؟ ! کله چې د فارسیزم او شیعیزم مکارو تیکه دارانو د منلو بین المللي موازینو پر خلاف، زموږ مظلوم هیوادوال جوپه جوپه په دار وځړول او لا تر اوسه له دې جنایته لاس نه اخلي، ایا کرزي او د هغه مزدور حکومت د اعتراض څه ږغ پورته کړ؟ ! کله چې همدې پراختیا غوښتونکو اخوندانو زموږ مهاجر افغانان د انسانیت او اسلامیت د ټولو اصولو او دودونو پر خلاف له خپل هیواده وشړل، ایا د کرزي مزدوري او فاسدي اداري څه احتجاج وکړ؟ ! دا خبره هم د هیچا هېره نه ده، چې کرزي او د هغه ملي ضد حکومت په ایران کې د افغاني سوداګرو د ځنډول سوو ټانکرو د خوشي کېدو دپاره څه توره وکړه؟ ! که د زړورو افغانانو زوروري او پرله پسې مظاهرې نه وای، مزدورکرزي او د هغه خاینو ملګرو به د ایراني حاکمانو د اندېښنې او خرخښې له بیرې د یوه تشریفاتي هیأت د لېږلو جرأت هم نه وای کړی. داسي مثالونه په پېښر دي، چې د کرزي او ملګرو پر شرموونکو باټو او پوچو ادعاوو د بطلان کرښه باسي.

همدې واقعیتو ته په پام سره، افغانان اوس د کرزي په دې نمایشي او زرګري مانورو هیڅکله نه غولیږي. په تېرو لسو کالوکې یې د هغه د دغه راز زرګري جنګو او غوولونکو تندارو خورا ډېرې نمونې و لیدلې. امریکایي اشغالګران د دغه راز غولوونکو تاکتیکو په کارولو سره، په واقعیت کې هلې ځلې کیږي، چې مزدور او منفورکرزي ته د «ملي» رنګ په ورکولو سره، په افغاني او بین المللي ټولنه کې، څه باور او پرستیژ تر لاسه کړي؛ ځکه په تېرو لسوکالوکې د پردو فرعونانو د خپلسرو تاړاکونو او خپلو جابرانو د فساد او ظلمونو له کبله حالات د عمومي پاڅون پولې ته رسېدلي دي.

د کرزي او انډیوالانو پر خلاف، چې له امریکایي چوڼیو سره یې خپل مخالفت ظاهراً پټ ساتلئ دئ، د امریکايي یرغل د مخکښانو په توګه د عبدالله عبدالله په مشرۍ د هغه د تش په نامه اپوزیسیون پلویان او خواخوږي، نه یوازي پر دغو کرغېړنو استعماري تأسیساتو هیڅ اعتراض نه کیږي، بلکې د هغو ستړه والی او تداوم خپله اساسي هیله او غوښتنه ګڼي. بېلابېلې ستمي ډلې ټپلې لکه «خراسانیان» ، «افغانستانیان» او داسي نور هم د امریکايي لښکرکوټو د دفاع په لومړۍ لیکه کې ولاړ دي. د هغو کرایه سوو ټیکنوکراټانو او بېلابېلو مافیايي ډلو داستان هم کټ مټ همداسي دئ، چې په افغانستان کې د امریکايي او ایتلافي عسکرو د توپ و ټانک تر کرغېړن سیوري لاندې، د ناز او نعمت ژوند تېروي.

د همدې حقایقو پر بنسټ د امریکایانو مخکي له مخکي جوړي سوي چوڼۍ اوس د چا خبره یوازي د «رسمیت» او «مشروعیت» په مقصد د لویې جرګې نمایشي ټاپې ته انتظار باسي. البته، د دې درواغجنې او تقلبي ټاپې د تر لاسه

کولو دپاره هم له پخوا څخه پراخ او هر اړخيز مقدمات پيل سوي دي. په دې توګه، دې ناوړه حالت زموږ زړور او خپلواک خلګ د خپل اوږده تاريخ له خورا خطرناک او حتا فاجعه زېږونکي ازمايښت سره مخامخ کړي دي...

مخکي تر دې چي د لويې جرګې له خوا د امريکايي چونيو د تصويب يا ترديد په اړه خپلي خبري نوري هم اوږدې کو، بې ګټې نه ګڼم چي تر يوه بېل سرليک لاندې، زموږ په ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) کې د جرګو او مرکو ارزښتناک دود ته يوه لنډه کتنه وکو؛ او دا خبرې ځانته مالومې کړو، چي د جرګو او مرکو دود له څه وخته باب سوئ؛ په دغه راز قامي يا ملي غونډو کې څه ډول کسانو برخه اخيسته؛ او د خپلو ملي ګټو د ساتني دپاره يې څه ډول پرېکړې کړې دي؟ بېله شکه، زموږ د پلرو او نيکو دا وياړلئ دود و دستور به يو پلا بيا د هيواد په دې حساسو تاريخي شېبو کې زموږ سرلوړو، خپلواکو او مړنيو وطنداړانو ته د ملي او وطني ګټو د ساتني ستر رسالت او مسوولیت ور په ياد کړي.

په افغانستان کې د جرګو تاريخي دود ته يوه کتنه

تاريخ ښيي، چي زموږ لرغوني مېنه د آريايانو له زماني څخه د جرګو او مرکو هيواد دئ. د آريايي آثارو په استناد، زموږ نيکه ګانو د خپلو کليوالي، قامي او ملي ستونزو د ليري کولو دپاره د «سبها» او «سميتي» په نامه دوديزې جرګې درلودې (حبيبي، تاريخ مختصر افغانستان ۱۰). د مؤرخانو او محققانو د څېړني له مخې، «سبها» د عامو خلګو جرګه وه، چي په کلو او بانډو کې به جوړېده؛ خو «سميتي» داسې جرګه وه، چي د قام مشرانو، مخوَرو او شتمنو بې غړيتوب لاره. په دې توګه «سبها» له ننني اولسي/ولسي جرګې او «سميتي» له «ځلـو ښتي»، «مشرانو جرګې» يا «سنا» سره ورته والی درلـود. په هندوستان کـې تر اوسه د «سبهـا» آريايي کليمه د لوک سبها (Lok Sabha) يا ولسي جرګې (شورا) او راجيا سبها (Rajya Sabha) ياد ايالاتو
د جرګې (شورا) په ټکو کې ژوندی پاته ده؛ او د دې خبرې مانا دا ده، چي موږ له هـنديانو سره په تاريخـي او فرهنګي ميراثو کې، ګډې ريښې لرو.

جرګه او مرکه زموږ په کورني، کليوالي، قبيله يي او ملي ژوندکې ډېر لوړ او ارزښتناک سياسي - حقوقي ځای لري. همدا اوس موږ ټول افغانان د خپلو کورنيو شخړو او لانجو د حلولو دپاره د ځينو مُصلحو او خير غوښتونکو خپلوانو، دوستانو او اشنايانو په ګډون کورنۍ جرګې جوړوو. په هرکلي کې د هغه کلي د بېلابېلو مشکلاتو او پېچومو د حلولو دپاره دکلي د ديني عالمانو، مشرانو او مخورو په ګډون، کليوالي يا محلي جرګې جوړېږي. د دوو يا څو قبيلو/قومو تر منځ بېلابېلې شخړې او ناخوالې هم تل د جرګو او مرکو له لارې حليږي، چي په هغو کې د ښکېلو اړخو پوهان، عالمان، قومي مشران، سپين ږيري او د رسوخ خاوندان برخه اخلي. لو يه جرګه، لکه څنګه

چې له نامه یې ښکاري، د افغانانو د لویو ملي - وطني مسألو د خلاصون او پرېکون مهمه مرجع او د خلکو د ارادو او غوښتنو ځرګندوی ده.

په اوسنیو شرایطو کې کله کله د لویو جرګو حقوقي مؤسسې ته د هغې د زړښت او د هغې له پرېکړو او مصوبو څخه د واکمنو طبقو د ناوړو استفادو پر بنسټ د انتقاد ګوته نیوله کیږي؛ او پر ځای یې له ریفرنډم یا عمومي نظر پوښتنې څخه د کار اخیستو غوښتنه وړاندې کیږي.

دا سمه خبره ده، چې د ملي او وطني مسألو په اړه د نظر ښوولو مستقیمه لار د هغې تر غیرمستقیمې لارې، په ځینو حالاتو کې غوره ګڼله کیږي؛ خو زموږ د جنګ ځپلي هیواد اوسنیو ځانګړو سیاسي - امنیتي شرایطو، ټولپوښتنه یا ریفرنډم تر زیاته بریده ګران کړئ او حتا د ناشونتیا حد ته رسولئ دئ؛ ځکه ریفرنډم یا عمومي نظر پوښتنه، په ټول هیواد کې له سراسري سولې او امنیت پرته ستونزمن کار بریښي؛ په داسې حال کې چې د لویو جرګو را بلل په هر ډول سیاسي او امنیتي شرایطو کې له امکانه لیرې کار نه دئ. د کلي، قبیلې، قوم او هیواد د بېلابېلو مسألو د هوارۍ د پاره کېدای سي، هر وخت په اسانۍ سره د یوې جرګې جوړولو تیاری او سریښته وسي؛ مګر د ټولو هیوادوالو د رایو پوښتنه پر مساعدو او مناسبو سیاسي- امنیتي شرایطو سربېره، پراخو لوژستیکي تیاریو او لویو مالي لګښتو ته هم اړتیا لري. له بله پلوه، د واکمني طبقې ناوړه استفادې او ناروا لاسوهنې یوازې په لویه جرګه پورې تړلې نه دي، د عمومي نظر پوښتنې پر سیستم هم ژوره اغېزه ښندلای سي. ځرګنده ده، چې د ریفرنډم په بهیر کې هم بېلابېلې ټګۍ برګۍ، تېرایستنې او سرغړونې د رایو ورکوونکو ارادو او غوښتنو ته په کلکه زیان اړیي؛ او دا کار بېله شکه د ریفرنډم روښانه او منصفانه نتیجه له لویو ستونزو او مشکلاتو سره مخامخ کیي. کله چې ریفرنډم او لویه جرګه دواړه د ټولنې د واکمنو کړیو له ناوړه استفادو او ناروا لاسوهنو څخه خوندي نه یې، بیا نو په هیواد کې د انتخابېدو او انتخابولو د پروسې له ښه کولو او شفاف کولو پرته څه لار پاتېدای سي؟ ځکه یوازې د خلکو د آزادې برخې اخیستنې، شفافیت او عادلانه معیارو پر بنسټ د انتخاباتو د سموالي یا ناسموالي په اړه قضاوت کولای سو.

دا چې انتخابات مستقیمه یا غیر مستقیمه بڼه ولري، ډېره اساسي او ټاکوونکې مسأله نه ده. اساسي او ټاکوونکې مسأله دا ده، چې د خلکو نظرونه او رایې باید یا په مستقیمه یا غیر مستقیمه بڼه پراخ انعکاس ومومي؛ غوږ ورته و نیول سي او عمل په وسي. د کابل د ګوډاګي دولت د اساسي قانون پینځه شپېتمه ماده (۶۵) جمهور رییس ته واک ورکیي، چې په مهمو ملي، سیاسي، اجتماعي او اقتصادي موضوعاتو کې د افغانستان د خلکو عمومي رایه وپوښتي. دا خو ډېره ښه خبره ده؛ مګر دا چې جمهور رییس د څه ډول کسانو رایه پوښتي؛ او د هغو له نظریو او غوښتنو سره څه چلند کیي ډېره ارزښتناکه خبره ده. خیر، د اساسي قانون د پینځه شپېتمه مادې (

۲۵) له نص څخه په څرګنده ښکاري، چې په اوسني اساسي قانون کې د مستقیمې دیموکراسۍ تمثیلي سیستم (ریفرنډم) د غیرمستقیمې ډیموکراسۍ د تمثیلي سیستم (لویه جرګه) تر څنګ یوازې د یوې کومکې او تکمیلي وسیلې په توګه استعمالیږي.

د دې د پاره چې د ملي جرګو په ارزښتناک رول او سترو ملي پریکړو ښه سر خلاص کړو، بې ګټې نه ده چې دلته زموږ د هیواد په معاصر تاریخ کې د ځینو مهمو ملي او قامي جرګو، لنډه یادونه وکو. دا لنډ بحث په کندهار کې د صفوي استعمارګرانو پر ضد، زموږ د زړورو او غیرتمنو نیکونو د خپلواکۍ بخښوونکي غورځنګ له لومړیو ورځو څخه پیل کوو. په کندهار کې د هوتکي دورې ښلابښل مؤرخان لیکي: «کله چې حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹ - ۱۱۲۷ هـ ق) د بیت الله شریفې تر زیارت او له عربي علماوو څخه د ګرګین او ملګرو د وژنې تر فتوا اخیستلو وروسته کندهار ته ستون سو، نو یې د هغه ښار د لوېدیځ په شپږ میلۍ کې د ارغنداو د رود (سیند) پر غاړه د «کوکران» په کلي کې د مخورو یوه جرګه ور وبلله. په دې جرګه کې د اصفهان د دربار د سیاسي حالاتو په اړه اوږدې او هر اړخیزې خبرې وسوې؛ او د جرګې برخه والو ته په کندهار کې د صفویانو د مستبد حُکمران - ګرګین د وژلو په اړه، د عربستان د عالمانو فتوا ښکاره سوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان۷۳).

دوهمه جرګه د کندهار د ښار د ختیځ لوري په شل میلۍ کې د « مانجې» په سیمه کې جوړه سوه؛ او د کندهار ښار د هغې زمانې ځینو متنفذو او نومیالیو شخصیتو لکه سیدال خان ناصر، بابوجان بابي، بهادر خان، پیر محمد میاجي هوتک، یوسف خان هوتک، عزیز خان نورزي، ګل خان بابړ، نور بړیڅ، نصرو خان الکوزي، د میرویس خان ورور (یحیا خان هوتک)، د یحیا خان زوی (محمد خان) او یونس خان کاکړ ،ګډون پکښې کړئ و. په دې ستره او ارزښتناکه قامي جرګه کې د افغانستان د خپلواکۍ وثیقه لاسلیک سوه؛ او په قرآن عظیم الشان لوړه وسوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان۷۳) . تر دې جرګې وروسته د فراه، سیستان او کندهار ټولو خلکو، چې په هغو کې تاجک، هزاره، پښتانه او بلوڅ شامل وه، میرویس خان د خپل آزادی غوښتونکي مشر په توګه و پېژندئ (غبار ۳۱۹).

دریمه جرګه هغه وخت جوړه سوه، چې زموږ ننګیالیو نیکونو د خپل مړني، پیاوړي او هوښیار ملي مشر(میرویس خان هوتک) په لارښوونه په کندهار کې د صفوي استعمار کمبله ټوله کړې وه؛ خو د مغولي او صفوي امپراتوریو د ګډو دسیسو او لمسوونو په سَوَب لا د هیواد خپلواکي او ملي واکمنې له خطرو او ګواښو څخه نه وه ژغورل سوې. میرویس خان هوتک په دې جرګه کې، د خلګو ریښتینو استازو ته په خپله وینا کې وویل: « که زما سره ودریږئ، د خپلواکۍ بیرغ به تل تر تله رپانده ساتلئ یې؛ او د پردو د مرییتوب طوق به مو هیڅکله غاړې ته نه لوېږي. زموږ له هغو کسانو سره هیڅ راشه درشه او دوستي نسته، چې د پردو و اسارت او غلامۍ ته غاړه ایږدي ...

د جرګې برخه والو ، د خپل ملي مشر د وینا تر اورېدو وروسته، په ټینګار سره ژمنه وکړه، چې د ژوند تر وروستیيو سلګییو پوري به د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د دفاع له مورچل څخه پر شا نسي.» (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۴- ۷۵).

د ډېرو خپلو او پردو مؤرخینو له روایت سره سم د زړور او مُدبر مشر (میرویس خان هوتک) تر مړینې وروسته د هغه ورور (عبدالعزیز خان) د چارو واګې په لاس کې واخیستې؛ او سمدستي یې د خلګو یوه پراخه جرګه ور بلله. په خواشینۍ سره عبدالعزیز د خپل سرلوړي او باغروره ورور - میرویس خان په څېر د لوړ همت او پیاوړې هوډ څښتن نه ؤ، ځکه یې نو له جرګې څخه د صفویانو د اطاعت غوښتنه وکړه؛ خو له نېکه مرغه د جرګې ګډون کوونکو د هغه دا ناوړه غوښتنه و نه منله. سره له دې هم، عبدالعزیز د اصفهان دربار ته سفیر ولېږه؛ او د دغو درو شرطو په رعایت سره یې، صفوي دربار ته د اطاعت غاړه کښېښووله:
۱- د هغو مالیاتو بخښل، چې په کندهار کې د ګرګین د واکمنۍ پر مهال اخیستل کېده.
۲- کندهار ته د صفوي لښکرو د راتګ مخنیوی.
۳- د عبدالعزیز په زامنو او لمسیانو کې د پاچهۍ د دوام په رسمیت پېژندل.

د ډېرو کورنیو او بهرنیو مؤرخینو په حواله، کله چې افغانان د عبدالعزیز په دې شوم او شرمناک دریځ خبر سوه، ځلوېښتو زرو کسانو د میرویس خان له زوی (محمود) سره لاس یو کړ؛ او د عبدالعزیز په وژلو یې د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ جنډه رپانده وساتله. البته، په کندهار کې د شاه حسین هوتک د دربار منشي او د پټې خزانې لیکوال (محمد هوتک) په دې اړه جلا نظر وړاندي کړئ دئ، چې لوستونکي یې په « پټه خزانه» او « تاریخ مختصر افغانستان» کې تفصیل لوستلای سي (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۹ - ۸۰ ؛ هوتک ۱۰۹).

د دې درو ملي جرګو د جوړېدو له بهیره په ډاګه ښکاري، چې زموږ مړني او ننګیالي خلګ تل د خپلواکۍ غوښتونکو استعماري ضد مبارزو په لومړۍ لیکه کې ولاړ وه. لکه څنګه چې یې د ډارن او بې زړه عبدالعزیز په وړاندي د هغه د ځوان او زړور وراره - محمود هوتک په ملاتړ کولو سره یو پلا بیا هم دا حقیقت زباد کړ، چې سر ورکیي، خو خپلواکي او استقلال نه ورکیي. لکه څنګه چې تاریخ شاهدي ورکیي، زموږ د سرلوړو او خپلواکۍ مینو خلګو د همدې رشادت او سربښندنې له برکته ؤ، چې په پای کې د صفوي امپراتورۍ مرکز - اصفهان هم د افغانانو لاس ته ولوېدئ.

د هوتکو تر څه باندي دېرش کلنې ویاړلې دورې وروسته، زموږ په ملي تاریخ کې بله لویه او مهمه جرګه د کندهار د « شیر سُرخ» تاریخي جرګه ده، چې په (۱۱۲۰هـ ق/ ۱۷۴۷ع) کال کې جوړه سوه. په دې ارزښتناکه جرګه کې، چې د

نادر افشار تر وژني وروسته د افغانستان د ملي مشر د ټاکلو د پاره بلل سوې وه، د ځینو قبیلو مشران لکه د غلجو مشر (نور محمد میر افغان)، د پوپلزو مشر (محبت خان)، د ساګزو مشر (موسا خان)، د نورزو مشر (نصرالله خان)، د بارکزو مشر (جمال خان) او د سدوزو مشر (احمدخان ابدالي) برخه اخیستې وه.

جرګې اته غونډې وکړې؛ خو برخه وال یې د یوه ملي مشر د ټاکلو پر مسأله، روغې جوړې ته ونه رسېده؛ ځیني په یوه دلیل، ځیني په بل دلیل له پامه ولوېده. د جرګې په نهمه غونډه کې ګرده ګډون کوونکي په دې سلا سوه، چې پینځه ویشت کلن احمد خان ابدالی د هغه د زړورتیا، پوهې، زغم او ښک شخصیت له مخې، د خپل ملي مشر په توګه وټاکي. په دې وخت کې د نامتو صوفي - استاد لایخوار کابلي زوی - صابر شاه ملنګ، چې د جرګې په برخه والو کې یې د یوه تصوفي او روحاني شخصیت په توګه خاص مقام لاره؛ او هغه مهال د «شیر سُرخ» په مزار کې اوسېده، له نیژدې پټې شخه د غنمو یو وړی پرې کړ؛ او د احمد خان په بګړۍ کې یې د پاچهي تاج په بڼه وتومبه. په دې ډول، د هیواد د ملي مشر د ټاکلو ستونزه ایسته سوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۸۷؛ غبار **۳۵۵**). د «شیر سُرخ» د جغرافیایي موقعیت او تاریخي ارزښت په باره کې د نامتو مؤرخ - ارواښاد استاد احمد علي کهزاد(۱۲۸۲ - ۱۳۷۲ هـ ش) مقاله، دلته کتلای سئ:
http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf

دکندهارد «شیر سُرخ» جرګه باید د هیوادپالو او خپلواکۍ غوښتونکو افغانانو د هوښیارۍ او سیاسي پوخوالي یوه بله ځرګنده نخښه وګڼو؛ ځکه په همدې ارزښتناکه تاریخي جرګه کې زموږ هوښیارو او مخلصو نیکونو د هیواد د لوړو ګټو او مصلحتو د تحقق د پاره، خپلې ټولې فکري، قبیله یي او سیاسي شخړې یوې خوا کېښېښولې؛ او د یوه واحد وجود په توګه د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ او سیاسي خپلواکۍ د دفاع په مورچل کې ودرېده.

د «شیر سُرخ» تر جرګې وروسته نورو واکمنو نظامو هم تل د هیواد د سیاسي او ملي مسألو د حلولو د پاره، لویو جرګو ته مخه کړې ده. د امیر امان الله خان(۱۲۹۸ش/ ۱۹۱۹ع - ۱۳۰۸ش/ ۱۹۲۹ع) په زمانه کې هم دوې لویې جرګې جوړې سوې، چې یوه یې په ۱۹۲۴ع کال او بله یې په ۱۹۲۸ع کال کې وه.

دلته د دې دواړو لویو جرګو د یوه ګډون کوونکي (عبدالرحمان خان لودین کبریت) د هغه بیان یوه برخه راوړم، چې د امان الله خان د تلواري او بې سنجشه اصلاحاتو په وړاندې یې د اعتراض په بڼه وړاندې کړئ دئ؛ او د افغانستان ټولو سیاست والو ته د عبرت لوی درس ګڼل کیږي. د ملي مبارز او ریښتیني روښانفکر - عبدالرحمان لودین په وینا کې د عبرت لوی او ارزښتناک درس دا دئ، چې د خلګو ریښتیني استازي باید د ملت د لوړو ګټو د ساتني

د پاره هیڅکله له حقیقت ویلو څخه ډډه و نه کړي؛ په قامي او ملي جرګو کي همېشه هغه څه و وايي، چي د خلګو او وطن په ګټه يي، نه د مزدورو واکمنانو او پردو بادارانو په ګټه.

د هیواد نومیالی مؤرخ او نه ستړي کېدونکي مبارز - اروابناد میر غلام محمد غبار (۱۲۷۶- ۱۳۵۷ هـ ش) په «افغانستان در مسیر تاریخ» او لوی استاد - اروابناد علامه عبدالحي حبیبي (۱۲۸۹ش/ ۱۹۱۰م - ۱۳۶۳ ش/ ۱۹۸۴م) په «جنبش مشروطیت در افغانستان» کي راوړي دي، کله چي امیر امان الله خان د (۱۳۰۷ هـ ش/ ۱۹۲۸ع)کال د میزان پر پینځلسمه، په ستوري ماڼۍ کي، د انقلابي پاچا په نامه، خپل افراطي اصلاحات اعلان کړه، عبدالرحمان لودین يي په جواب کي و ویل: «ټولواک ځان انقلابي پاچا معرفي کړ، که ریشتیا هم داسي يې، نو د دولت په دستګاه کي هم باید انقلاب و مني. لس کاله کېږي، چي ټولواک په خپله د صدارت دنده پر غاړه اخیستې ده؛ خو انقلاب د صدراعظم په توګه د داسي چا د ټاکلو غوښتنه کيي، چي خلګ يې د کارونو پوښتنه او ګروېږنه وکړای سي (غبار ۸۱۳ ؛ حبیبی، <u>جنبش مشروطیت در افغانستان</u> ۱۹۱).

په همدې لویه جرګه کي له خلګو څخه د ښځو د مخ لڅي یا لڅ مخي په اړه هم پوښتنه وسوه. ملکه ثریا هم په لڅ مخ د غونډې په تالار کي ناسته وه. ټولو برخه والو د ښځو مخ لڅي ته د تأیید سرونه وښورول؛ مګر دووکسانو - د کابل د ګمرک رییس - عبدالرحمان خان لودین او د سوداګرۍ وزیر - عبدالهادي خان داوي، ونه منله. دې دواړو کسانو و ویل: مورږ د ښځو د مخ لڅي له لومړنیو پلویانو څخه یو؛ خو نه په دې شېبو کي، چي هره خوا د انګرېزانو دسیسې او توطیې رواني دي؛ او له دې مصلحانه خوځښت څخه هم فتنه جوړیږي(حبیبی، <u>جنبش مشروطیت در افغانستان</u> ۱۹۱ ؛ غبار ۸۱۳). لوی استاد - علامه حبیبي په اماني دوره کي د دې کړکېچنو سیاسي حالاتو د یوه عیني شاهد په توګه، د عبدالرحمان لودین پر دغه دقیق او عالمانه بیان دا لنډه جومله هم ورزیاته کړې ده: «او داسي هم وسوه.» (حبیبی، <u>جنبش مشروطیت در افغانستان</u> ۱۹۱).

دې ته وایي ریښتیني، خپلواک، روښانفکره، غښتلي، سرلوړي او باغروره افغانان - هغه کسان چي د هیواد د لوړو ملي ګټو د ساتني او دفاع په لار کي تر عزت او مقام څه چي، حتا خپل سر هم تېر وه. عبدالرحمان لودین خو څو کاله وروسته په سربښندني سره عملاً هم ثابته کړه، چي د وطن او خلګو د خدمت په لار کي له سر بایللو څخه هم هیڅ بېره او ډار نه لري.

د افغانانو د توري او قلم قهرمان - خوشال خان خټک (۱۰۲۲ - ۱۱۰۰ هـ ق) په «دستارنامه»کي ناحقه نه دي ویلي:

چي دستار تړي هزار دي

د دستار سړي په شمار دي

لکه څنګه چې بګړۍ یا دستار ترل د هر کس او ناکس کار نه دئ، په قامي او ملي جرګو کې برخه اخیستنه هم د هر کس او ناکس کار نه دئ. دا کار د هغو مړنو، خپلواکو، هوډمنو، هوښیارو او زړه سواندو کسانو کار دئ، چې خدای تعالی په شلو هونرو، کمالو او ښکو خویو نازولي يي؛ او د وطن د خپلواکۍ او ملي نواميسو د ساتنې په لار کې، له هیڅ راز قربانۍ او سربښندنې څخه بېره ونه لري. که څه هم عبدالرحمان خان لودین په ظاهره نه ږیره لرله او نه بګړۍ؛ خو په ډېره مړانه اوزړورتوب تر سر تېر سو؛ اما ترآزاد ږغېدو او حقیقت ویلو تېر نسو. د عبدالرحمان لودین پر خلاف داسې کسان هم سته لکه رباني، خلیلي، سیاف، مجددي، ګیلاني، محقق او په لسګونو نور مزدوران، چې په ظاهره يې بګړۍ او دستارونه پر سر تړلي دي؛ مګر په عمل کې له هیڅ راز، وطن پلورلو، جنایتو او خیانتو څخه مخ نه ګرځیي. د همدې استدلال له مخې به د نومیالي مبارز او وتلي روښانفکر - عبدالرحمان خان لودین نوم او کارنامې تل تر تله زموږ په ملي تاریخ کې په زرینو کرښو لیکلې يي. اروا دې ښاده يي!

د لویو جرګو دود له ډېرو لنډ مهالو ځنډو او خنډو پرته، تر اوسه جاري دئ. ځینو واکمنانو په ښکه او ځینو نورو د تېرایستلو او غولولو دپاره له هغه څخه کار اخیستئ دئ. له دې امله بې ځایه نه ده، چې د دې هیواد ټولې لویې جرګې د ماهیت او مضمون په لحاظ پر دوو ډلو وویشوو:

- اول هغه جرګې، چې د افغان ملت د ریښتینو استازو په ګډون جوړې سوې يي؛ او برخه والو استازو يې د اولسي باوراو ملي ګټو د ساتنې دروند مسوولیت، په پوره ایمانداری سره ادا کړی يي، یاني د جرګې د هغو پرېکړو سیله او ملاتړ يې کړی يي، چې په هره مانا له ملي او ولسي ګټو سره سمون ولري. دې ډول لويو جرګو ته باید ښېله هر ډول شک او شبهې د ملي جرګو نوم ورکړل سي؛ او پرېکړو ته يې د ملي وثیقې یا ملي تړون په توګه درناوی وسي؛ لکه د کوکران، مانجې، نارنج او شیر سرخ ملي جرګې، چې برخه والو کسانو يې د هغې زمانې واکمن فیوډالي او قبیله يي نظام ته په پام سره تر ډېره ځایه د خپلو اړونده قبیلو او سیمو استازیتوب کاوه؛ او خلګو هم د جرګو ولسي او ملي ماهیت ته په کتو سره د هغو پرېکړو او مصوبو ته په درنه سترګه کتل.

- دوهم هغه جرګې، چې د ښېلابېلو حکومتو سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي کړنلارو ته د تش په نامه «مشروعیت» ورکولو په مقصد جوړې سوې، جوړېږي او لا به جوړې سي. د دغه راز دولتي جرګو غړو تل د افغان خپلواک او غیرتي ولس پر ځای د واکمن رژیم د ګټو او مصلحتو استازیتوب کړئ اوکيي؛ نوځکه يې عام خلګ هیڅکله پرېکړو او مصوبو ته د ملي ارادې، ملي وثیقې یا ملي تړون په سترګه نه ګوري. داسې جرګو له امنیتي ستونزو، بې ځایه پیسو لګولو او وخت ضایع کولو پرته، نه پخوا څه ګټه رسولې، نه يې اوس رسولای سي؛ او نه به په راتلونکو وختو کې څه ګټه ولري. له دې کبله دا ډول تبلیغاتي غونډو ته د «لويو جرګو» پر ځای د «لویو دوکو» یا «لویو تېر ایستنو» اصطلاح ډېره دقیقه او مناسبه برېښي. موږ او تاسو د افغانستان په معاصر تاریخ، په تېره

بيا تېرو دېرشو - څلوېښتو کالو کې د دغه راز درواغجنو او غولوونکو جرگو، خورا ډېر ډولونه او مثالونه ليدلي دي.

تېرو ټکو ته په پام سره، اوس اساسي پوښتنه دا ده، چې د امريکايي پوځو د توپ او ټانک تر کرغېړن سيوري لاندې به د کرزي د مزدور حکومت له خوا را بلل سوې لويه جرگه، څه راز ماهيت ولري؟! راسئ دې پوښتنې ته د هيواد د قانوني اسنادو او موجودو واقعيتو په رڼا کې، جوابونه ولټوو:

دامريکايانو د تپل سوي اساسي قانون د يوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخې، لويه جرگه د ملي شورا د غړو او د ولايتو او ولسواليو د جرگو له رييسانو څخه جوړېږي. البته د کابينې وزيران، د ستري محکمې رييس او غړي هم کولای سي د لويې جرگې په غونډو کې بې له دې چې د رايې ورکولو حق ولري، گډون وکړي.

زموږ گرانو هيوادوالو ته مالومه ده، چې د انتخاباتو په بېلابېلو پړاوو کې پر يو عالم شکايتو سربېره د ولسي جرگې لړو ډېر سلو بر حاله غړو په تېرو انتخاباتو کې د راز راز ټگۍ برگۍ، سرغړونو او بې نظميو له اسيته د انتخاباتي جرمو د څېړني په اختصاصي محکمه کې، لاينحل دوسيې لرلې. په وروستيو مياشتو کې ټول شاهدان وو، چې د انتخاباتي جرمو د څېړني د اختصاصي محکمې له خوا د معترضو کانديدانو له مجموعي شمېر څخه دو شپېته (۶۲) کسه د برياليو کانديدانو په توگه و پېژندل سوه؛ او دا کار په دې مانا دئ، چې په همدې شمېر برحال وکيلان د انتخاباتو په بېلابېلو پړاوو کې د چل ول او سرغړونو له امله څارنوالۍ ته ور و پېژندل سوه.

دا گرده سياسي- حقوقي شخړې او لگې درگې په داسې حال کې رواني دي، چې په اولسي جرگه کې په انتخاباتي تلقبو، سرغړونو او بې نظميو تورنو وکيلانو نه يوازې د انتخاباتو د اختصاصي محکمې پرېکړه او د هغې وجود په رسميت نه پېژني، بلکې په اولسي جرگه کې يې ديوه ډراماټيک مانور په ترڅ کې حتا د قضاء د «عالي شورا» د پينځو غړو په گډون د ستري محکمې له رييس او لوی څارنوال څخه هم د باور رايه واخيسته. د اختصاصي محکمې له خوا اعلان سوي بريالي کانديدان د پخوا په شان د اختصاصي محکمې، لويې څارنوالۍ او جمهوري رياست تر منځ بې گټې څغاستې پاستې کيږي. په دې توگه، لکه څنگه چې ټول گورو، اولسي جرگه، حکومت، قضاء او لويه څارنوالي گرده په يوه داسې ژور سياسي- حقوقي بحران کې سره را ښکېل دي، چې ناوړه اغېزې يې هره شيبه په هيواد کې سولې او امنيت، مځکنۍ بشپړتيا، ملي واکمنې او سياسي خپلواکۍ ته لوی گواښ اړولای سي.

د اساسي قانون د يوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو سره سم د لويې جرگې د برخه والو دوهمه ډله

د ولايتي جرګو (شوراوو) له رييسانو څخه جوړه ده. د دې ډلې غړي، لکه څنګه چې مالوميږي، د ملي شورا تر غړو هم زيات په پخوانيو جنګي ډلو ټپلو او ايتلافي پوځو پوري تړلي دي؛ ځکه د ملي شورا په غړو کې د ځينو منورو او بې پرې کسانو له موجوديت څخه انکار نسي کېداى؛ خو په ولايتي جرګو کې د سياسي او امنيتي حالاتو د خړپړتيا له امله د دغه راز کسانو شمېر ډېر لږ يا له هيڅ سره برابر دئ.

بالاخره د اساسي قانون د همدې يوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخې د لويې جرګې د ګډون کوونکو بله ډله د ولسواليو د جرګو يا شوراوو رييسان دي، چې تر اوسه په هيواد کې د زياتېدوکو ناامنيو له کبله نه د دوی څرک مالوم دئ او نه يې د اړونده جرګو.

کله چې په راتلونکې لويه جرګه کې د ولسواليو د شوراوو د نسته والي له جهته د اټکل سوو استازو د نيمګړتيا په اړه له حامد کرزي څخه پوښتنه وسوه، هغه په تلوسې او وارخطايۍ سره وويل: « دا خو هغه لويه جرګه نه ده، چې په اساسي قانون کې يې يادونه سوې ده؛ دا يوه عنعنوي لويه جرګه ده ، چې يوازې د امريکانو د پوځي اډو په اړه نظر ورکيي. »

دادئ د هغې« لويې جرګې» جوړښت، چې د اشغالګرانو د تپل سوي رژيم په اساسي قانون کې اټکل سوې ده؛ او د ګوډاګي حکومت له ادعا سره سم به په راتلونکو نيژدې وختو کې زموږ په وياړلي او تاريخي هيواد کې د امريکايي عسکرو د دايمي استوګنې د ارزښتناکي ملي مسألې په اړه پرېکړه کيي.

اوس نو زموږ حقپال او دراک هيوادوال په خپله قضاوت کولای سي، چې په داسي شرايطو او حالاتو کې ايا د « ملي شورا »، « ولايتي شوراوو » او نورو په اصطلاح « انتخابي » اورګانو غړي کولای سي د حکومت په را بلل سوې « لويه جرګه» کې زموږ د خپلواکو ، سرلوړو او باغروره خلګو استازيتوب وکړي؟ ايا د کرزي د مزدور او فاسد رژيم په نمايشي« لويه جرګه» کې د غوړه مالانو ، تالي څټو او هويت بايللو مزدورانو برخه اخيستنه د هغې پرېکړو ته په « مشروعيت» ورکولو کې، څه مرسته کولای سي؟ !

کله چې د « لويې جرګې» جوړښت په دې ډول يې، بيا نو د دې پوښتنې ځای سته، چې زموږ خپلواک، سرلوړي او وطندوست خلګ به د هغې پرېکړو او مصوبو ته درناوی وکي که يا؟ ! مګر د تېرو لسو کالو جګړې، وينې، اوښکې، ورانۍ او نا امنۍ ګرده د دې روښانه واقعيت ښکارندوی نه دي، چې زموږ زړور او پياوړي خلګ د

امريکايي يرغلګرو او د هغو د وطن پلورونکو مزدورانو ظالمانه او خاينانه پرېکړو ته د دوو تو تو ارزښت نه ورکيي؟!

په تېرو لسو کالو کې د ډېرو غونډو لکه «اضطراري لويه جرګه»، «د اساسي قانون لويه جرګه»، «مشورتي جرګه» او په دې يا هغه نامه نورو جرګو د جوړولو شاهدان وو؛ خو هيڅ قلابي او دروغجنې غونډې و نه کړای سوه، زموږ د جنګ ځپلي او ويجاړې ټولنې د اساسي مسألو يانې د سراسري سولې او امنيت د تأمين، د قانون د برلاسي، د لوږې، وزګارتيا، بې عدالتۍ او هراړخيز فساد د ورکولو يا لږولو په ګټه څه کار وکړي. په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د «رسمي کولو» او «مشروع کولو» دا غونډه به د نورو تبليغاتي او نمايشي غونډو پر خلاف، نه يوازي زموږ د ملي مسألو په حلولو کې هيڅ راز مرسته ونکړي، بلکي نورو خطرناکو فتنو ته به هم لار هواره کړي، چي ژر يا وروسته به يې د پېښېدو شاهدان او سو.

قانوني لويه جرګه، که عنعنه يي لويه جرګه، که يوه هم نه؟

ځيني افغان ليکوال او شنونکي غوښتنه کيي، چي په افغانستان کي د امريکايي چوڼيو د تداوم په اړه دي د سلا او مشورې د پاره د اوسني مزدور رژيم په اساسي قانون کي د تسجيل سوي لويي جرګې پر ځای يوه عنعنه يي يا دوديزه جرګه را وغوښتل سي.

ښايي د دې ښاغلو په نظر د غه ډول دوديزه «لويه جرګه» د افغانستان د کړېدلو خلګو په حق کي معجزه وکي؛ او په دې وسيله زموږ جنګ ځپلئ هيواد د امريکايي عسکرو د همېشنۍ استوګني له شره وژغوري. کله چي يوه افغان خبريال د اولسواليو د شوراوو د رييسانو نسته والي ته په اشارې سره، د لويي جرګې د لازم نصاب د نه پوره کېدو په باره کي له حامد کرزي څخه پوښتنه وکړه، هغه په اندېښني او وارخطايي سره جواب ورکړ: «نه نه دا هغه لويه جرګه نه ده، چي په اساسي قانون کي ياده سوې ده؛ دا يوه عنعنوي لويه جرګه ده، چي يوازي د امريکايانو د پوځي اډو په باره کي خبري کيي.»

واقعيت دا دئ، چي په اساسي قانون کي تسجيل سوې لويه جرګه په حقيقت کي هماغه سُنتي يا دوديزه لويه جرګه ده، چي تر اوږدو پېړيو وروسته يې د يوې لوړې باوري سياسي - حقوقي مؤسسې په توګه، اساسي قانون ته لار موندلې ده. البته، د امريکايانو او جنګي ډلو ټپلو تپل سوئ اساسي قانون لومړنۍ اساسي قانون نه دئ، چي زموږ

د خلګو دا زوږ دود او دستور يې په خپلو احکامو کې نغښتئ دئ، بلکې د هیواد ځینو پخوانیو اساسي قوانینو هم کلونه کلونه مخکې د دې معتبرې سیاسي- حقوقي مؤسسې د څرنګوالي په اړه ځیني حُکمونه، بیان کړي وه. له دې کبله باید د دودیزې لویې جرګې او په اساسي قانون کې د تسجیل سوې لویې جرګې تر منځ، اصولاً څه فرق او توپیر نه يي.

باید سپینه او په ډانګ پیلیې و وایو، چې د پردو عسکرو او د هغو د مزدور حکومت تر کرغېړن سیوري لاندې د ملي شورا، ولایتي شوراوو او اولسوالۍ شوراوو په څېر انتخابي اورګانو یا و لویې جرګې او داسي نورو ملي- قامي جرګوته د خلګو د رېښتینو او باوري استازو لار موندل، له لویه سره ناممکنه خبره ده. لکه څنګه چې مو په وارو وارو ویلي دي، د اشغال، زور واکۍ او نابرابرۍ په شرایطو کې د «انتخاباتو»، «ملي شورا»، «ولایتي شوراوو»، او «اولسوالۍ شوراوو» یا «لویو جرګو» او «قومي - مشورتي جرګو» په شان موضوعات ګرده هغه استعماري پروژې او پروګرامونه دي، چې د یرغلګرو پوځو د بېلابېلو جنایاتو د پټولو او د هغو ګوډاګي حکومت ته د «مشروعیت» ورکولو په مقصد وخت او ناوخت طرحه کیږي؛ خوهیڅکله زموږ د کړېدلو خلګو اساسي او حیاتي غوښتنو ته جواب نسي ویلای.

په هغه غونډه کې، چې د کرزي د مزدور او فاسد حکومت له خوا به د عنعنه یې یا دودیزې لویې جرګې په نامه را غونښتل کیږي، زموږ د خلګو رېښتیني استازي نه، بلکې د دې هیواد داسي بدنام جنایتکاران، لاس پر نامه ګوډاګیان او پېژندل سوي غوړه مالان غړیتوب ولري، چې په ورین تندي به د امریکايي استعمارګرانو او د هغو د خاینو نوکرانو استعماري اجندا ته هرکلی و وايي؛ او له څو نمایشي شرطو او تبصرو وروسته به د تأیید ټاپه به پر ولګیي.

ولې؟

په دې چې نه د کرزي مزدور حکومت د خلګو د رېښتینو او رسالتمندو استازو ور بللو ته تیار دئ؛ او نه هم د خلګو واقعي استازي د کرزي د تپل سوي رژیم په «لویه جرګه» کې، برخي اخیستني ته چمتو دي.

البته، د سلګونو موافقو رېغو په منځ کې یو و دوه مخالف رېغونه باید هیڅکله د دې فرمایشي او نمایشي غونډې د برخه والو د ارادو د ازادۍ او استقلال په مانا ونه ګڼو. د افغانستان د خلګو د رېښتینو استازو د ریغ په دې برخه کې، تر لمر روښانه دئ: د پردو پوځیانو او ګوډاګي رژیم واکمني، په هیواد کې د وینو تویولو، ورانۍ، لوټمارۍ، قانون ماتولو، فساد خپرولو، لوږې او بدمرغۍ له اصلي عواملو څخه دي. دې ترخو او دردونکو واقعیتو ته په پام سره، د خلګو هیڅ رېښتنی او بامسوولیته استازی په دې ویجاړه او ویرجنه مېنه کې د پردو عسکرو د همېشني حضور شیطاني طرحې ته د تأیید او تصویب سر نسي ښوروﻻی. د خلګو واقعي استازي څنګه د خپلو بې وسه او

بې کسه هیوادوالو قاتلانو او جلادانو ته په خپله سرلوړې خاوره کې د دایمي چونیو اجازه ورکولای سي؟ زموږ په هیواد کې پردو اشغالگرو ته د دایمي چونیو له طرحي سره یوازي هغه مزدوران سرښورولای سي، چي په راز راز ناروا او ظالمانه معاملو کې توري گټې ولري. مگر دا ډول جنایتکاران، خاینان، غله، د مخدره موادو سوداگران او نوري دوږخي ډلي ټپلي د خپل شرمناک ژوند او تورو گټو د ساتني دپاره، په چا پوري ځانونه وتړي؟!

ایا په داسي شرایطو او حالاتو کې، د کرزي د دولت د ملي شورا غړي، د ولایتي شوراوو رییسان او نور بې اعتباره کسان، په «لویه جرگه» کې د افغانستان د خپلواکو او سرلوړو خلگو استازیتوب کولای سي که څنگه؟! دا خبره هر چا ته روښانه ده، چي د کورنۍ او باندنۍ مافیا په پیسو، سیاسي معاملو او لاسوهنو کښېنول سوي وکیلان او د مدني ټولني په نامه څو بې نفوذه او تش په نامه استازي هیڅکله د لویي جرگې پرېکړو ته «مشروعیت» نسي ورکولای سي.

کله چي د تش په نامه لویي جرگې پرېکړي او مصوبې په میلیونو افغانانو کې هیڅ راز منښت او مشروعیت و نه لري، بیا به نو په افغانستان او سیمه کې د سولي او ثبات په راوستلو، ترقۍ او پرمختگ کې د هغې د جوړېدو گټه په څه کې یې؟! موږ او تاسو ولیده، چي د ببرک او نجیب په واکمنیو کې هم دغه راز تبلیغاتي جرگې خورا ډېري جوړي سوې؛ ور بلل سوو کسانو ته به څو ورځي پرتمیني مېلمستیاوې جوړې؛ او په پای کې به ښه سوغاتونه هم ورکړل سوه؛ خود هیواد ونتلو او ویرژلو وگړوته به یې د یوې اولسکیزي گټه نه رسېده؛ ځکه نه د جرگو برخه وال د خلگو ریښتیني او باوري استازي وه؛ او نه یې په جوړو سوو جرگو کې د خلگو پر اساسي غوښتنو او دردونو خبري کولای سوای. د کرزي د حکومت لویې جرگې هم د ببرک او نجیب تر غولوونکو جرگو، هیڅ ښه والی او سموالی نسي لرلای. ښایي په ډېرو برخو کې تر هغو هم ډېر زیات ملي ضد ماهیت ولري.

خبري ډېري سر یې یو دئ. د پردو د توپک او نیزې تر ظالمانه سیوري لاندي، هغه هم د یوه مزدور او ککړ حکومت له خوا، هیڅکله د یوې ریښتیني ملي او ولسي جرگې خبره نسي مطرح کېدای. د همدې استدلال له مخي به د کرزي د حکومت له خوا را غوښتل سوې نمایشي «لویه جرگه» په نهایت کې هغه څه کیې، چي امریکایي باداران یې غواړي. که څه هم په لویه جرگه کې به د ایران، پاکستان، روسیې او چین مزدوران، نه د افغانستان د خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي ویاړونو د ژغورني په خاطر، بلکي د خپلو بهرنیو بادارانو د ستراتیژیکو گټو د تحقق په مقصد د امریکایي چونیو د تصویب په لار کې ببلابېلو خنډونو او خاشو ماتولو ته لمن و وهي، خو سره له هغه هم هیڅ گومان نه کېږي د هغه پلان مخه ونیسي، چي کلونه کلونه مخکي د زرگونو پوځي تلفاتو او میلیارډو ډالرو په بیه د همدې هدف دپاره په سي. آی. اې. او پینتاگان کې جوړ سوئ دئ؛ ځکه په تېرو مباحثو کې مو پر دې مسأله پوره خبري وکړې، چي اصلي هدفونه په واقعیت کې نور څه دي، بن لادن، القاعده، طالبان فقط پلمه او بهانه ده.

په پای کې باید دا خبره له یاده و نباسو، چې د کرزي د مزدور حکومت د را بلل سوې تش په نامه لويې جرګې له خوا د امريکايي چوڼيو تصويب او تأييد به نه يوازې زموږ د هيواد د سترو ملي او وطني مسألو حل ته لار هواره نه کړي، بلکې په دې ورانه او پاشل سوې ټولنه کې به د جګړو، افغان وژنو، ورانيو او بدمرغيو اور ته لا زيات لمن و وهي. په راتلونکې برخه کې د خپلو ملي او وطني مسألو د حل پر اساسي لارو او په هيواد کې د امريکايي چوڼيو په وړاندې د يوه معقول بديل پر امکاناتو رڼا اچوو.

له امريکايي چوڼيو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورني لار

زموږ په جنګ ځپلې او غملړلې کور (افغانستان) کې د تېرو لسو کالو ترخو تجربو، په ډاګه وښوول چې د سولې، امنيت، ازادۍ، ډيموکراسۍ، قانونيت، بشري حقوقو او پرمختګ په نامه راغلي پوځونه او د هغو لاس پر نامه مزدوران ټوله حتا په خپلو جبري اتوکې هم ډبل دي. داسې ورځ نسته، چې د دې بدمرغه هيواد په ګوټ ګوټ کې د يرغلګرو فرعونانو له خوا د کوچنيانو، ښځو او سپين ږرو په ګډون، لسګونه بې ګونا افغانان په وينو او خاورو ونه لړل سي. نن د هيلمند په نوزاد، پرون د نورستان په دوآب، آبله ورځ په کونړو او تر هغه مخکې په نورو کلو او بانډو کې (چې د ټولو يادونه يې ډېر ځای، وخت او حوصله غواړي) زموږ تنکيو ګلانو، زموږ خوندو، مندو، زموږ ورونه او پلرونه، د اختري د پسو په شان، په وينو کې ليتکي وو هلي؛ او له کله څخه چې ګورو د يرغلګرو پوځو د هوايي بمبارييو او د وسله والو مخالفينو د ړندو انتحاري بريدو دا خونړۍ او زړه چاودونکې لړۍ ترننه په خورا دربې او درزي روانه ده.

تېرو لسو کالو دا هم له ورايه ثابته کړه، چې د افغاني مسألو ياني جګړې، زورواکۍ، وزګارتيا، چور او چپاو، فساد او نورو ناخوالو معقول او منطقي حل د پردو پوځو اود هغو د کښېنولي حکومت تر وس ډېره لوړه خبره ده؛ ځکه سوله او امنيت راوستل؛ د خلګو نسونه مړول؛ د زورواکو او خپلسرو حاکمانو د ډول ډول ناروا وو مخه نيول؛ په سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي نظام کې د فساد او بې عدالتيو ختمول او خلګو ته د ارام او سوکاله ژوند په هيله د ښلابښلو اسانتياوو برابرول، اصلاً د استعماري ځواکو او د هغو د مزدورو جنګي او مافيايي ډلو ټپلو کار نه دئ. هيڅوک په نړۍ کې داسې هيواد نسي په ګوته کولای چې جنايتکارو، تباهکارو، چپاولګرو، زورواکو، قاچاقبرو، پلورل سوو عناصرو اوپه فساد ککړو واکمنانو دي خپلو ښوزلو او مظلومو خلګو ته د هوسا او سوکاله ژوند شرايط برابر کړي يي. علت دا دئ، چې جنګي او مافيايي ډلې ټپلې په جنګو، وژنو، اړودوړ، زورزياتي، فساد او نورو انساني ضد سياستو کې پرېمانه ګټې لري؛ او د ژوند تر وروستۍ سلګۍ پوري، په خپل ټول واک او ځواک سره هلې ځلې کيي، چې دا باد راوړي انساني ضد ګټې وتي له لاسه و نباسي.

هو ! دا خبره بالکل دقيقه او پر ځای ده، چې زموږ په نړېدلي او ټوک ټوک هيواد کي جنګونه، نا ارامۍ او بېلابېلي سياسي، قومي، مذهبي اولساني شخړي، جنايتکارو او خاينو ډلو ټپلو ته د لنګو غوااوو حيثيت لري؛ او هيڅوک نه غواړي په هيڅ بيه دا لنګي غوااووي له لاسه ورکيي. ايا هغوکسانو چي پرون خر نه لاره او نن په څو لک ډالري موټرانوکي دوري هوري چکرونه وهي ياد تورو پيسو په زور په يوه ورځ کي د ماڼيبو ، ښارګوټو ،تجارتي مرکزو ، بانکو او شرکتو څښتنان سوه، ټول په حقيقت کي د همدې جنګ ، خيانت، چور، فساد او انساني ضد معاملو له برکته نه وه او نه دي؟ ! يو پلا د کرزيانو ، رباني، سياف، دوستم، فهيم، خليلي، محقق، عبدالله، قانوني، نور، شېرزي او داسي نورو پرتمنيو ماڼيبو ، ډول ډول شتمنيبو ، ناروا معاملو ، نوکرانو او چاکرانو ته وګورئ؛ او بيا په خپله قضاوت وکئ، چي د افغانانو د وينو او اوښکو دابې رحمه سوداګران، په تېرو لسو کالو کي په څه کاروبار بوخت وه؛ او تر اوسه لا څه کيي ؟ !

که همدا اوس په افغانستان کي جنګ ، انسان وژنه او ډول ډول سياسي لوبي ودرېږي، بيا نو امريکا ، غربي دولتونه، روسيه، ايران، پاکستان، هند ، عربي هيوادونه او داسي نور مغرض دولتونه او سازمانونه هم لېوني نه دي،چي دې يا هغه جنګي ډلي، سياسي دلالانو ، جاسوسانو او مافيايي سازمانو ته په چارښاخو ډالر ورکي.

له همدې سَوَبه ، ويجاړ او ټوکر ټوکر افغانستان، ژور او اساسي حل غواړي- داسي حل، چي پر ټولو ربړېدلو افغانانو سربېره، زموږګاونډيبو هيوادو او نړۍ والي ټولني ته هم د منلو وړ يبي. زموږ د هيواد د دو دېرش کلن ناورين معقول او منطقي حل، زما له نظره دوه لوی او اساسي اړخونه لري:
- اول دا چي د پردو مزدور، فاسد او بې کفايته حکومت بايد ژر تر ژره خپل ځای د ناپېيلو ، خپلواکو ، زړه سواندو او پوهو افغانانو يوه موقت ملي حکومت ته وسپاري. د دغه راز ملي حکومت د ښې پېژندني د پاره دې درانه لوستونکي د دې عاجز هغه پراخه او مفصله ليکنه وګوري، چي څه کم درې کاله مخکي د هيواد د ځينو ملي ويبپاڼو لکه « ببنوا»، « لر او بر» او ځينو نورو له لاري خپره سوه.
http://www.larawbar.com/detail.php?id=5710

- دوهم دا چي ټول ايتلافي پوځونه دې د يوه معقول او عملي زماني جدول په وړاندي کولو سره، د افغانانو سپېڅلي او خپلواکه خاوره پرېږدي؛ ځکه دا پردي پوځونه له تېرو لسو کالو راهيسي د اُسامه بن لادن ، القاعدې او طالب مشرانو د وژلو يا ورکولو په پلمه دې خاوري ته راغلي دي؛ خو موږ عملاً ګورو ، چي په خپلسرو هوايي بمبارييو ، ورانوونکو مځکنيبو عملياتو ، بېرحمانه ځوروَنو او بېلابېلو ناوړوکړو سره د افغانستان له ګردو مظلومو خلګو ، په تېره بيا سرلوړو او خپلواکو پښتنو سره په يوه ناروا ، ظالمانه او بې مفهومه جګړه کي ښکېل دي؛ او هره ورځ زموږ ببوزلي او بې ګونا اولس ته د سر او مال ستر تاوانونه اړوي.

د زمونږ د بې ګونا خلګو په وړاندي د امریکایي او یتلافي قواوو دا ظالمانه او غیر عادلانه جګړه هیڅ انساني او حقوقي توجیه نلري؛ او د هغو د طراحانو دډول ډول درواغجنو ادعاوو پر خلاف یې د تروریستي عملو ، سیمه ییزو کړکېچو ، قومي - مذهبي نفرتو او په افغانستان، سیمه او ټوله نړۍ کې د افراطي تمایلاتو له زیاتوالي او سختوالي سره مرسته کړې ده. زمونږ ویښ او هوښیار لوستونکي ښه پوهېږي، چې پخوا زمونږ په جنګ ځپلي او ناکاره هیواد کې هیڅکله د انتحاري بریدو دود او دستور چا نه پېژندئ ؛ خو اوس دا دئ په خواشینۍ سره ګورو ، چې زمونږ د ټولنیز ژوندانه یو تریخ او زړه لړزوونکی واقعیت دئ. دغه راز، د عبادتځایونو او زیارتو نړول او د قومي، فکري، مذهبي او لساني توپیرو پر بنسټ د بې ګونا خلګو وحشیانه وژنه ګرده هغه پېښې دي، چې افغانستان ته د امریکایي او ایتلافي لښکرو په راتګ سره را وټوکېدې. له همدې امله باید زمونږ له کړېدلو او جنګ ځپلو خلګو سره دا وحشیانه جګړه ژر تر ژره او تل تر تله ودرېږي.

د سي. آی. اې. مشر - لیون پنیتا ، چې ټاکل سوې ده ډېر ژر به د اوباما په کابینه کی د دفاع وزیر چوکۍ تر لاسه کړي، څه موده مخکې په خپله اعتراف وکړ، چې په افغانستان کې د القاعده شبکې د غړو شمېر تر سلو(١٠٠) لږ دئ . د سي. آی. اې. د نوو رپوټو له مخې خو اوس دا شمېر حتا د پینځوسو او پینځه اویا (٥٠ - ٧٥) کسانو تر منځ اټکل کیږي، چې امریکایي واکداران یې د وژلو یا نیولو دپاره د میاشتي شاوخوا لس(١٠) میلیارد ډالره لګیي . نور تفصیل د جیوپولیټیکل مانیټر، په دې لینک کې وګورئ:

http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

بې له شکه، د أسامه بن لادن وژنه په خپله هم د دغه سازمان پر سیاسي، سازماني او تبلیغاتي ظرفیت بل کلک ګوزار ؤ. پاته سوه طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نوري وسله والي ډلي، چې د هغو وژل او ورکول نه عملي کار دئ، نه معقول. عملي په دې نه دئ، چې دا خلګ ټول د دې وطن اصلي اوسېدونکي دي؛ په خلګو کې ژوري ریښې لري؛ او له تېرو لسو کالو راهیسي یې د امریکایي او ایتلافي قواوو له بمبارییو او بریدو سره سره، خپل موجودیت او هویت خوندي ساتلئ دئ. معقول په دې نه دئ، چې دې خلګو د سپټمبر د یوولسمي په ګډون، په نړۍ وال تروریزم کې هیڅکله لاس نه لاره؛ او هیڅ وخت یې دا نه دي غوښتي، چې د نړۍ وال تروریزم تر شا ودرېږي . بن لادن، القاعده او داسې نوري ډلي هم په واقعیت کې د امریکا ، عربو او پاکستاني آی. ایس. آی. له خوا په غاړه کې ور واچول سوې. امریکایان نسي کولای په افغانستان کې د افراطي ډلو ټپلو د ځای پر ځای کېدو مسوولیت د افغانانو پر اوږو ور واچيي.

که د افغاني ټولني واقعیتونه داسې دي، بیا نو دا بې سر و پایه پوځونه، دا ټانکونه او جهازونه او د زرګونو انسانانو د ژوند او میلیارډو ډالرو د خاوري کولو په بیه، دا بې رحمانه وژني او ورانۍ د څه دپاره؟! دا واقعیت هم

هر چا ته تر لمر روښانه دئ، چي د ايتلافي قواوو ظالمانه بمبارييو او ړندو عملياتو نه يوازي د تروريزم، افراطيت او تاوتريخوالي په ورکولو کي هيڅ راز مرسته و نکړه، بلکي لا نور پېلوزي يې هم پر واچاوه؛ او د دې سرکښۍ اور لمبې يې اوس داسي ګڅي ته ورسولې، چي پر غمځپلو افغانانو سربېره يې د سيمي او نړۍ خلګو ته هم لوی ګواښ اړولئ دئ.

که ايتلافي فرعونانو او د پخواني شمالي اتحاد ځينو پښتون دوښمنه مزدورانو د القاعدې او طالبانو په نامه، د خپلواکو، سرلوړو او غيرتي پښتنو وناړودۍ ته ملاوي تړلي يې، دا نو کاملاً بېله خبره ده؛ خو لکه څنګه چي نورو يرغلګرو دا کرغېړن خوبونه ريښتيا نکړای سوای، دوی به هم دا وحشيانه هيلي، ګور ته له ځانه سره يوسي.

په دې وجه، بېله خبرو اترو او روغي جوړي بله هيڅ لار نه ليدل کيږي؛ خو خبري اتري، مفاهمه او مصالحه له چا سره؛ د کومو اصولو له مخي؛ او کومو هدفو ته د رسېدو د پاره؟

که امريکايان او په کابل کي د هغو منفور مزدوران تصورکيي، چي د بهرني اشغال او ګوډاګي رژيم وسله وال او نا وسله وال مخالفين به، له هغه کميسيون يا شورا سره خبرو اترو او روغي جوړي ته غاړه کښېږدي، چي برهان الدين رباني يې مشري کيي، ډېر تېروتلي او خطاوتلي دي؛ ځکه د روغي جوړي د پاره نېکو او خيرغوښتونکو منځګړو ته اړتيا سته.

منځګړيتوب يا وساطت هم له حقوقي پلوه او هم زموږ د اولسي دودو او روايتو له مخي، يوازي د هغو کسانو کار دئ، چي پر نېک او مصلحانه شهرت سربېره، د ښکېلو اړخو تر منځ شخړه يا دعوه کي، هيڅ ډول لاس يا ګټي ونه لري؛ خو موږ ټول د سر په سترګو ګورو، چي د رباني د تش په نامه شورا په جوړښت کي له څو بې واکو او کلېشه يي کسانو پرته، د افغانستان د زرګونو بې ګونا وګړو قاتلان، د کابل ښار د کنډواله کولو مسوولين او په پای کي د اوسني امريکايي اشغال تر ټولو بې ايمانه، بې رحمه او فاسد مزدوران، غړيتوب لري، چي رباني په خپله هم د دې جنايتکارانو، ورانکارو، غلو او وطن پلورونکو له ډلي څخه دئ.

اوس نو تاسي حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سئ، چي ايا د داسي جانيانو، ورانکارو، لوټمارو او شرف باېللو په سته والي کي کېدای سي په هيواد کي د جګړې او وينو توييدو و بندولو ته هيله من اوسو؟!
جواب روښانه دئ. د سولي او روغي جوړي خبري له هغو کسانو سره نسي کېدای، چي د افغانانو کور يې وران کړئ دئ؛ او زموږ د بې ګونا عزيزانو په وينو يې مځکي سرې کړې دي. د افغانستان کړېدلي او ويرژلي خلګ

هيڅکله د دې جانيانو او وطن پلورونکو ظلمونه او ناروا وي نسي بخښلای. امريکايان او نورو ايتلافي دولتونه بايد په خپل ټول وجود سره، په دې ترخه حقيقت وپوهېږي.

د حل لار څه ده ؟

د حل يوازنۍ لار د يوه ريښتيني موقت ملي او ولسي حکومت جوړول دي.

ايا د يوه ريښتيني ملي او ولسي حکومت لرل؛ او دا په وينو لړلې خاوره له هر ډول پردو عسکرو او پردو جنګياليو څخه پاکول، ناسمه يا ناوړه غوښتنه ده؟

ګومان نه کوم له جنګي ډلوټپلو، ځينو جاسوسانو او فاسدو واکمنانو پرته، څوک د افغانانو له دې انساني، اسلامي او افغاني غوښتني سره تضاد او مخالفت ولري. راسئ په لاندي کرښو کي د دې ستر انساني، اسلامي او افغاني ارمان پر ځينو عملي اړخو يو څو لنډې خبري وکو:

له نېکه مرغه، افغانستان له بېلابېلو قومو او ټبرو څخه په هيواد کي دننه او دباندي ډېر خپلواک، زړور، غښتلي، پوه او مُخلص ملي شخصيتونه لري. داسي ناپېيلي ملي شخصيتونه، چي ټول افغانان يې په يوه ږغ پر ايمانداری، خپلواک فکر او عمل، سربښندني، هوښياری او اخلاص آمنا کولای سي.

داسي خپلواک، ناپېيلی او په هره مانا باکفايته موقت ملي او اولسي حکومت کولای سي، دوه ستر کارونه پر مخ بوزي:

- يو دا چي له وسله والو ګوندو، ډلو او شخصيتو سره د مخامخ، ښکاره او ريښتينو خبرو اترو له لاري د جنګ او ورانۍ مخه ونيسي.

- بل دا چي د ملي او اولسي کړنلارو په وړاندي کولو سره، د هغو ميليونو جنګ ځپلو او ربړېدلو هيوادوالو بالفعل ملاتړ ترلاسه کړي، چي د پردو يرغلګرو له ظالمانه اشغال او د مزدورو واکمنانو له فساد، بې عدالتييو او بې کفايتييو څخه پزي ته رسېدلي دي.

د موقت ملي حکومت دا دوې ارزښتناکې برياوې به بېله شکه د همېشنۍ سولي او ملي روغي جوړي له برياليتوب سره لويه مرسته وکي؛ د سولي او ترقۍ جبهه به ورځ په ورځ غښتلې او د جنګ او وينو تويولو جبهه به ورځ تر بلې، تجريد او کمزورې کړي.

د موقت ملي حکومت او وسله والو مخالفينو تر منځ ازادي خبري اتري او روغه جوړه به ډېر ژر دا امکانات برابر کړي، چي ټول نابللي پردي (ايتلافي پوځونه او د مخالفينو تر څنګ ولاړ جهاديان) زموږ ورانه او غملړلې خاوره

تل تر تله پرېږدي. دې لوی بریالیتوب ته باید هیڅکله په سپکه سترګه و نه کتل سي؛ ځکه تر هغه مهاله، چي افغانستان په بشپړه توګه افغانانو ته نه یي پرېښوول سوئ، په دې وران او غملړلي ټاټوبي کي د سولې، امنیت او سوکالۍ تمه هم بې ځایه ده. یوازې پر ټولو افغانانو متکي ملي او اولسي حکومت کولای سي، زموږ ګډ تاریخي کور د پردو له شره وژغوري.

موقت ملي حکومت به تر یوې ټاکلې مودې (د دې مودې اوږدوالی هم د ښکېلو اړخو په روغه جوړه اړه لري) وروسته، په هیواد کي عمومي انتخاباتو ته لار هواره کړي؛ او په دې توګه به د یوه ریښتني منتخب حکومت تر جوړېدو پوري، خپل ستر ملي او وطني رسالت بشپړ کړي.

زما په قاصر نظر خو د ځانګړو سیاسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي او اقتصادي خصوصیاتو د لرلو له امله د افغانستان د سمي اداري او پرمختګ تر ټولو ښه نُسخه هم همدا ملي حکومت دئ، چي کولای سي د دې ګډ تاریخي کور د ټولو ټبرو، ژبو، مذهبو، سیمو او خلګو پر حقوقو سربېره، دګاونډیو هیوادو او نړۍ والي ټولني روا ګټي هم خوندي وساتي. ما ته خو په افغانستان غوندي ټولنه کي د دولتي نظام د اداري دپاره تر دې بریالۍ، غوره او اغېزمنه لار نه ښکاري؛ ځکه په تېرو دوو دېرشو کالوکي مو په سترګو ولیده، چي کیڼ او ښي (چپ او راست) افراطیت مظلومو افغانانو ته بې تباهۍ او بدمرغۍ هیڅ ورنکړه؛ او نه یې ورکولای سوای؛ ځکه افراطیت په هره بڼه او هر شکل وارداتي ختېه لري؛ او زموږ د ټولني له عیني او ذهني واقعیتو سره هیڅ اړخ نه لګیي. همدا دلیل دئ، چي زموږ د ټولني له سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي واقعیتو څخه پردي سیستمونه د خلګو له پراخ مخالفت او مقاومت سره مخامخ سوه؛ او لا به په راتلونکي کي هم مخامخ کیږي.

د دې عاجز په اند «خیر الامور اوسطها» د ښي او کیڼ ځواکو له ورانوونکو افراطي سیاستو څخه د افغانستان د ژغورني تر ټولو غوره لار ده؛ خو د دې منځنۍ فکري او سیاسي لاري اخیستل هیڅکله د پر شا تګ، محافظه کارۍ او تسلیمۍ په مانا نه دئ. د خپلواکۍ، ټولنیز عدالت، بشري حقوقو او ډیموکراټیکو ارزښتو په لار کي فردي او ډله ییز کوښښونه به په کلک هوډ او لا زیات ټینګار سره پر مخ ځي؛ اما په دې اړه د پام وړ مهم او اساسي ټکی دا دئ، چي دا پټمن او انساني تلاښونه باید تل زموږ د خلګو عیني او ذهني ملاتړ له ځانه سره ولري. په دې مانا، چي زموږ دربدلي او ربړېدلي هیوادوال باید د شمالي افریقا او منځني ختیځ د ځینو هیوادو د ویښو او غښتلو اولسو په څېر په افغاني ټولنه کي هم د دغسي سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي بدلونو د را منځ ته کولو دپاره په شعوري او نه ستړي کېدونکي ډول د مبارزې ډګر ته را ووزي؛ او په خپل مستقیم او فعال ګډون سره د وخت مستبد، تپل سوي او وارداتي نظامونه پر بل مخ واړوي. البته په دې کار باید احساسات، عقدې او

شخصي گټې هيڅکله لار ونه لري ... تر دې عمومي خبرو وروسته، بيرته را ګرځو په وران او ويرجن افغانستان کې د ملي حکومت و تاريخي رسالت او مسوولیت ته:

د ګردو افغانانو د خوښې وړ ملي حکومت به د سولې، تفاهم، ورورولۍ، دوستۍ او نړۍ والو معيارو په چوکاټ کې له ګاونډيو هيوادو، د سيمې له دولتو، متحدو ايالاتو، لوېديځو هيوادو او نوري نړۍ سره دوستانه اړيکې وساتي؛ د هغو له علمي، تخنيکي، اقتصادي او انساني مرستو به پراخه ګټه واخلي؛ او په خپله به هم د نړۍ والي ټولنې د يوه فعال او ګټور غړي په توګه، خپلو ملي او بين المللي مسوولیتو ته ټينګ پام وکړي. البته، نړۍ واله ټولنه په تېره بيا امريکا، د سيمې لوی دولتونه او همسايه هيوادونه هم بايد افغانانو ته د خپل سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سيستم د غوراوي پوره حق ورکړي.

شک نسته، چې په نړۍ کې د مختلفو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او کلتوري سيستمو سته والی د نړۍ والي سولې او امنيت د ټينګښت او بشري پرمختګ له خورا مهمو اړتياوو څخه ګڼل کيږي. د بېلابېلو سياسي، اجتماعي او اقتصادي سيستمو لرونکو دولتو تر منځ د سوله ييز ژوندانه زرين اصل نه يوازې د معاصرو بين المللي حقوقو درې مهم اصول لکه: د زور يا زور د ګواښ مخنيوی؛ د دولتو د ملي واکمنۍ درناوی؛ او د دولتو په کورنيو چارو کې نه لاسوهنه، په ښه ښه بيانوي، بلکې د بېلابېلو دولتو تر منځ د دوستۍ او همکارۍ نوري برخې او اړخونه هم را نغاړي. د سوله ييز ګډ ژوند نړۍ وال اصل پر هغو سياستو د بطلان کرښه باسي، چې په مختلفو ټولنيزو سيستمو پورې تړلي دولتونه، د دوښمنۍ او تقابل لوري ته بيايي. بالعکس دا اصل له بېلابېلو دولتو څخه د ژوندانه په ټولو برخو کې د زياتېدونکو همکاريو غوښتنه کيي (ټونکين ۸۰).

البته، د سوله ييز ګډ ژوندانه ارزښتناک حقوقي اصل ته د پخواني شوروي دولت يا نورو سوسياليستي دولتو په ړنګېدو سره، هيڅ زيان نه دئ رسېدلئ. دا اصل د بشري ټولنې د ګډ ژوندانه په ټولو پړاووکې د نړۍ والي سولې، امنيت، پرمختګ او همکارۍ ډاډمن او اغېزمن ضامن ګڼل کيږي؛ ځکه د نړۍ بېلابېل هيوادونه د سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي پرمختګ له پلوه، لوی توپيرونه لري. له دې کبله په نړۍ کې د بېلابېلو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سيستمو د اجباري ړنګولو او يېکه کولو په خاطر هلې ځلې، بېله شکه نړۍ واله سوله، امنيت، بشري پرمختګونه او همکارۍ له سترو ګواوو او لانجو سره مخامخ کيي. له همدې سَوَبه بايد د هر هيواد مېشتو اولسو ته په پوره ازادۍ حق ورکړل سي، چې له خپلو ملي ځانګړتياوو او اړتياوو سره سم، د خپلو زړو نظامو او زړو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي مؤسسو د اليشولو په اړه پرېکړه وکړي.

لکه څنګه چې پخوانی شوروي دولت پر نورو ملتو له هغې ډلي څخه زموږ پر هیواد د خپل سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سیستم په تپلو سره، له خطرناکو عواقبو سره مخامخ سو، د امریکا متحده ایالات او غربي متحدین، زموږ ګاونډي هیوادونه، په تېره بیا پاکستان، ایران او د چین، روسیې او سعودي عربستان په څېر لوی سیمه ییزو دولتونه باید افغانستان ته د خپلي خوښي نظامو له صادرولو، په ټینګه ډډه وکړي. د افغانستان په چاروکي ټول ښکېل دولتونه یوازي د دې هیواد د یوه پیاوړي او غښتلي ملي حکومت په ملاتړلو سره کولای سي د خپلو روا ګټو د تحقق دپاره هڅه او کوښښ وکي.

په افغانستان کي یو منلئ ملي او ولسي حکومت کولای سي د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ډاډمني دفاع دپاره د ملي ګټو او بین المللي موازینو په چوکاټ کي، د اړتیا پر مهال، د امریکا د متحدو ایالاتو په ګډون له هر بهرني هیواد سره د دفاعي او ستراتېژیکي همکارۍ بېلابېل تړونونه لاسلیک کړي. د عیني اړتیاوو پر بنسټ لاسلیک سوي دا ډول ستراتیژیکو تړونونه به هیڅکله په هیواد او سیمه کي جګړو، نا ارامیو او کړکېچونو ته لمن و نه وهي؛ خو دا کار په بشپړ باور سره د اوسني مزدور حکومت تر صلاحیت ډېر پورته دئ، چي د پردو د توپ او ټانک په زور، پر خلګو حکومت کیي. د داسي بې واکه او مزدور حکومت له خوا د ستراتیژیکو تړونو لاسلیک، په هیواد کي دننه او دباندي د جګړو، وینو تویولو او بحرانو لمن نوره هم پسي پراخیي.

درنو لوستونکو ته څرګنده ده، چي ګاونډي هیوادونه، د سیمي دولتونه او نړۍ وال قدرتونه د بېلابېلو طرحو او نخشو په پرمخ بیولو سره، زموږ په ګران هیواد کي متضادي ګټې لري. مزدور رژیمونه په سیاسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي، اقتصادي او ستراتیژیکو چاروکي د خپلواک فکر او عمل نه لرلو په وجه دا متضادي او متناقضي ګټې نسي پوځلا کولای؛ ځکه نو په دولتي دستګاه کي ټولي شاملي مزدوري ډلي ټپلي تر وسه وسه کوښښ کیي د خپلو بهرنیيو بادارانو ګټې خوندي کړي، چي دا کار هرومرو زموږ په کورنیيو چارو کي د نورو لاسوهنکو لوبغاړو د سختو غبرګونو سبب ګرزي؛ د مثال په توګه له هند سره دوستي د پاکستاني پوځیانو دوښمني را پاربي یا په هیواد کي د چین، روسیې او ایران اقتصادي تشبثات د امریکا د متحدو ایالاتو او د هغه د لوېدیځو متحدینو و پتو او ښکاره مخالفتو ته لمن وهي یا د سعودي عربستان او نورو عربي هیوادو سیاسي، اقتصادي، فرهنګي او مذهبي هڅي سمدلاسه د ایران د شیعه اخوندانو پر سر اور بلیي؛ او داسي نوري چپه او راسته لوبې، چي د یوه په رضایت کي د بل د دوښمنۍ او خپګان موجبات برابریږي.

د همدې استدلال له مخې، يوازې يو پياوړی ملي او ولسي حکومت کولای سي د يوه فعال او مثبت ناپېيلي ملي دريځ په غوره کولو سره کولای سي د گاونډيانو، سيمه ييزو لوبغاړو او د نړۍ والي ټولني د ټولو غړو د مشروع گټو ساتنه وکړي؛ او د نامشروع گټو او ناروا لاسوهنو يې په کلکه مخه ونيسي.

يو ځل بيا بايد تکرار کړو، چي په افغانستان کي بهرنۍ لاسوهني، جگړې او نا ارامۍ ټول له بهرنييو لښکرو او گوډاگي رژيم سره نه شلېدونکي اړيکي لري. که امريکايان او ايتلافي دولتونه ريشتيا هم له تروريزم او افراطيت سره د مبارزې په خاطر افغانستان ته تللي دي، بايد د افغاني شخړو او لانجو د اساسي حل دپاره د هغو په اصلي علت او سَوَب پسي وگرځي. کله چي د بهرنييو لاسوهنو، جگړو، وينو تويولو او ورانکارييو اصلي علت له منځه ولاړ سي، بيا نو د هغو معلولونه ياني تروريزم، نا ارامۍ، زورزياتۍ، افراطيت، لوږه، بېکارۍ، وروسته پاته والی او نوري ناخوالي په خپله له منځه ځي.

که امريکا په افغانستان او شاوخوا سيمه کي د خپلو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو گټو د تحقق دپاره نه، بلکي په ريشتيا سره د سوله ييز، سوکاله او متمدن افغانستان د جوړولو دپاره تللي يي، بيا نو تر هرڅه وړاندي بايد د اوسني مزدور رژيم له سياسي، عسکري او مالي ملاتړ څخه، چي په هيوادکي د سولي او امنيت تر ټولو لوی او اساسي خنډ دئ، ژر تر ژره لاس واخلي؛ او د يوې بين الافغاني جرگې له لاري د هيواد د مشرتابه چاري د افغانانو يوه ريښتيني موقت ملي حکومت ته وسپاري؛ او د هغه له لارښوونو سره سم د وتلو پر ستراتيژۍ غور وکي.

که امريکايان د جنايتکارو، ورانکارو، جاسوسانو او غلو داوسني بې کفايته حکومت ملاتړ ته دوام ورکيي، د دې خبرې مانا دا ده، چي په لوی لاس غواړي يو ځل بيا د مظلومو او بې اوازه افغانانو د چارو واگې د پخوانييو دورو په څېر وسله والو ډلو ټپلو ته په لاس ورکړي؛ او په دې توگه نورو جگړو، وينو تويولو او افراطي جريانو ته لار هواره کړي؛ ځکه ټولو افغانانو ته مالومه ده، چي د کرزي فاسد او بې کفايته حکومت هيڅکله په يوازې سر د وسله والو مخالفينو په وړاندي د مقابلې او مقاومت وس نه لري.

که د مزدور رژيم ځيني عناصر د خدای، وجدان او افغانيت په نامه څه پېژني، نو ربايد له دې شرمناک، خونړي او خاينانه واک څخه لاس واخلي؛ او يوه موقت ملي حکومت ته د واک په سپارلو کي مرسته وکړي، چي په دې توگه هيواد د تنظيمي جگړو او ډول ډول استعماري فتنو له شامته وژغورل سي.

دا خبره هیڅ بحث او مشاجرې ته اړتیا نه لري، چې په افغانستان کې د امریکایي عسکرو دایمي حضور زموږ د هیواد د سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د محدودولو او زیانمن کولو په لارکې، ډېر خطرناک ګام دئ. له دې امله یې هیڅ خپلواک، سرلوړی او باغروره افغان ومنلو ته غاړه نه ایږدي. امریکایي ستراتیژیستان باید د تاریخ په اوږدو کې د افغانانو له خپلواکۍ غوښتونکو مبارزو او حماسو څخه د عبرت درس واخلي؛ او پرېنږدي د زرګونو پوځیانو په قرباني کولو او میلیاردونو ډالرو په ضایع کولو سره، کټ مټ هغه نتیجه تر لاسه کړي، چې تر دوی مخکې نورې یرغلګرې امپراتورۍ ور سره مخامخ سوې وې. تاریخونه شاهدي ورکیي، چې د دې خپلواک او سرلوړي هیواد په غرو او رغوکې د ډېرو فاتحانو پزې په خاورو لړل سوې دي؛ ځینو یې پښې او لاسونه، ځینو یې سرونه او ځینو یې ان درست لښکرونه بایللي دي. امریکایان باید په دې حقیقت هم سر خلاص کړي، چې د نړۍ مؤرخانو او محققانو په ناحقه افغانستان ته د امپراتوریو د هدیرې لقب نه دئ ورکړئ!

که امریکا د تعقل او منطق پر ځای د زور او ګواښ لار ټینګه کړي، بیا نو په دې حقیقت هم باید ښه سر خلاص کړي، چې افغانانو ته په خپل پلرني هیواد کې د پردو دایمي لښکرکوټونه، د دایمي اشغال په مانا دي؛ او د دایمي اشغال په عواقبو یاني دایمي جګړو او دایمي تراژیدیو هم هر څوک ډېر ښه پوهېږي؛ ځکه نو ټوله په یوه وجود او یوه اواز له هغو سره د مبارزې او مقابلې په مورچل کې درېږي. له بله پلوه، زموږ په هیواد کې د امریکایي عسکرو دایمي استوګه، چې په هیڅ ښه او هیڅ ډول د افغانستان د مسألې د منطقي او اصولي حل لار نه ده، ټولي نړۍ ته په ډاګه ښیي، چې امریکایي واکمنان په افغانستان او سیمه کې د هغو استعماري نخشو د عملي کولو په لټه کې دي، چې پر جنګ ځپلو افغانانو سربېره د سیمې د نورو ملتو له روا او انساني ګټو سره هم څرګند تضاد لري. دغه راز نامعقولې او مستکبرانه ماجراغوښتنې، زموږ کړېدلي ملت او د سیمې نورو ملتو ته له تراژیدیو او بدمرغیو پرته، هیڅ ګټه او نتیجه نسي لرلای.

د امریکا سیاسي او پوځي ستراتیژیستان باید خپل تېر لس کلن ریکارډ یو پلا بیا له سره وګوري. دا خونړی ریکارډ له ورایه ښیي، چې له پردو لښکرو څخه د افغانانو کرکه او نفرت د هري ورځي په تېرېدو سره ډېر سوئ او لا ډېرېږي. د امریکایي عسکرو دایمي استوګه به ښېله شکه دا کرکه او انزجار د عمومي پاڅون ګچې ته لوړ کړي.

که یو نیم لک منظم پوځ او لسګونو زرو په اصطلاح استخباراتي، امنیتي او اکملاتي قواوو په تېرو لسو کالو کې د خلګو خپلواکۍ غوښتونکي ارادې ماتې نکړای سوې، تر دې وروسته هم هیڅ دلیل او ثبوت نسته، چې په عسکري چوڼیو کې ځای پر ځای سوي دېرش - څلوېښت زره عسکر به د خپلواکۍ مینو او سرسپارو افغانانو د پر شا نه تلونکي ملي پاڅون مخه ونیسي؟!

په پای کې د دې مهمې خبرې یادونه ضروري ګڼو ، چې د جنګ او تباهۍ لېونۍ لمبې به هرومرو زموږ د اسکېرلو هېوادوالو ویرجنه او ویجاړه کوډغاله نوره هم ورانه او لولپه کړي ؛ خو له هغو سره جوخت به امریکایي لښکرکوټونه او د هغو مزدور رژیم هم هیڅکله پر ارامه پرې نږدي ؛ دا اورونه او لوګي، دا ویني او اوښکي، دا ساندي او کرېږي به هرومرو د فرعونانو تر جګو ماڼیو او ارګو هم رسیږي.

انګرېزي «بېس» ته په پښتو او دري کې څه وايو؟

اډه، پوځي اډه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، پایګاه، چونۍ/ چوڼۍ؟

د لغتپوهنې او ایتیمولوژۍ په رڼا کې څو لنډې خبرې

څو ورځې مخکې د هیواد خوږ ژبي، مبتکر او متفکر لیکوال - ښاغلي ډیپلوم انجنیر خلیل الله معروفي، په « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ویبپاڼه کې، د امریکایي چوڼیو په اړه، د یوې په زړه پورې مقالې په ترڅ کې، د معقولو دلایلو په وړاندې کولو سره، د هیواد د لیکوالو او ژورنالیستانو پام د ایراني«پایګاه» پر ځای د خپلې ژبې د یوې خوږې تاریخي کلیمې (لشکرګاه) کارولو او رواجولو ته اړولئ ؤ، چې ماته یې هم په ریشتیا سره ډېرخوند را کړ. د «لشکرګاه» او «پایګاه» د کلیمو پر څېړنه او شننه سربېره د امریکایي چوڼیو په ردولو او کړلو کې، د ښاغلي معروفي علمي مقاله، دلته کتلای سئ:

http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf

غواړم په دې لنډ بیان کې، درنو لوستونکو ته د ایتیمولوژۍ او لیکسیکالوژۍ په رڼا کې، د ښاغلي معروفي پر علمي استدلال، څو نورټکي هم ورزیات کړم.

«اډه» یا «اډا» د ایتیمولوژۍ یا ریښه پېژندنې له نظره د هندي ژبې ټکی دئ، چې له اوږدو زمانو څخه په زیاترو هندي الاصله ژبو او پښتو کې، په پراخه توګه استعمالیږي (پلاټس ۳۷). په پښتو کې د موټروانـــو اډه، د ټــکیسیانو اډه، د ګاډیو اډه او داسې نور عبارتونه له پخوا څخه باب دي، چې په عمومي ډول د تم ځای/ تمځی، درېد ځـــای/ دریدځی، ایستګاه، توقفګاه او داسې نورو په مانا دي. دا ټکی پخوا په افغاني پښتو کې د عسکري قشلې، عسکري قطعې، عسکري قرارګـــاه ،ګارنـــېزیون او داسې نورو په مانا نه کارېدئ؛ خو په کښته پښتنو کې د اوردو ژبې د پراخې اغېـــزې له کبله «فوجي اډه»، «هوايي اډه»، «د پولیسو اډه» او داسې نور عبارتونه، له پخوا څخه استعمالیږي.

«پوځ» کلیمه د عربي«فوج» مفغنه یا پښتو سوې بڼه ده، چې نن سبا په افغاني پښتوکي خورا ډېره کارېږي؛ او د پخوانیو مروجو کلیمو لکه لښکر، اوردو یا عسکري قوې ځای یې نیولی دئ؛ خو لښکر، سپاه، عسکر، اوردو هغه کلیمې دي، چې له پېړیو پېړیو راهیسي زموږ په ژبه او ادب کي پراخ مقبولیت او تابعیت لري؛ او له همدې کبله یې باید ځای په بشپړه توګه د«پوځ» مفغني کلیمې ته ورنکړل سي؛ ځکه دا کار هیڅ منطق نه لري، چې خپلي زړې او اشنا عربي، پارسي، هندي، تورکي او داسي نوري کلیمې د پردیتوب په ګونا تر خاورو لاندي کو؛ او پر ځای یې نوري بې خونده او زموخته پردی، خو نا اشنا کلیمې ودروو؛ د مثال په ډول «سبب» داسي عربي ټکی دئ، چې د پښتو تر څنګ په عربي، پارسي، اوردو او زموږ د فرهنګي حوزې په نورو ژبو کي هم پراخ استعمال لري. دا اسانه، ساده او مروج ټکي د کندهار په پښتني چاپېرکي افغاني رنګ اخیستی دئ؛ او له پېړیو پېړیو راهیسي د«سوَب» په بڼه په عامو او خاصو کي دود دئ؛ په ډېري خواشینۍ سره، نن سبا د ژبې د سوچه کولو متعصب او بې خبره محتسبین د عربي توب په ګونا د دې اشنا او اسانه مفغني کلیمې له کارولو مخ اړیي؛ او پر ځای یې د پښتو او عربي ژبې د یوه لغوړن ترکیب (لامل) و بېدړېغه استعمال ته ملا تړلې ده، چې په حقیقت کي له دوو برخو یاني «له» او«عمل» څخه ترکیب سوی دئ. ځیني کسان یې د جمعې په بڼه (لاملان) هم کاریي، چې تر مفرد حالت لا ډېر بې خونده او خندنی ایسي.

پر «سوَب» سربېره ډېري نوري کلیمې هم سته، چې په پښتون مېشتو سیمو کي یې د پېړیو پېړیو په تېرېدو سره پښتني جولهَ اخیستې ده؛ او نن د دې لرغوني ژبې د لغوي زېرمې نه بېلېدونکې برخه ګڼله کیږي، چې په هیڅ بیه او هیڅ ډول یې باید له لاسه و نه باسو؛ خو له بده مرغه زموږ د ژبې بې خبره او تنګ نظره واکداران یې د پردیتوب په ګونا تر خاورو لاندي کیي؛ او پر ځای یې د خپلي خوښې بې خونده او نا اشنا ټکي را باسي.

ځینو مغغن سوو ټکو خو حتا په پښتني سیمو کي تر پېړیو پېړیو مقبولیت او تابعیت وروسته زامن، لمسي او کړوسي هم پیدا کړي دي، چې ګرده یې زموږ د ملي ژبې ارزښتناکه لغوي زېرمه بلله کیږي؛ د مثال په ډول د«خرج» عربي ټکی، چې په پښتني چاپېر کي په «خرڅ» اوښتئ دئ؛ او د اوږدو تاریخي پړاوو تر تېرولو وروسته یې له نېکه مرغه دا دئ بچي، لمسي او کړوسي هم پیدا کړي دي: «خرڅول = فروختن»، «خرڅوونکی = فروشنده»، «خرڅیلا و/ خرڅلاو = فروختن»، «خرڅه = خرچه، مصرف، هزینه»، «خرڅاوو = خراج، ولخرج، اسراف کننده»، خرڅښت، خرڅېدنګ، خرڅوَنګ، خرڅېدل، خرڅېده، خرڅګیر، خرڅون، خرڅونی یا خرڅېدونکی او داسي نور، چې هر یو یې بېله مانا او بېل مفهوم لري؛ او ګرده له همدې مفغن سوي مادې (خرڅ) څخه را ټوکېدلي دي.

اوس نو که د«سوچه کولو» تنګ نظره او متعصب پېښه ګران په خپلو جاهلانه کوښښو سره د دې مفغن یا پښتو سوي ټکي ځای د«لګښت» په اصیل یا سوچه پښتو ټکي ډک کړي، بیاخو له «خرڅ» کلیمې څخه ټول راوتلي

مشتقات هم د خلګو له شک او تردید سره مخامخ کیږي؛ کرار کرار له استعماله لویږي؛ او په دې توګه زموږ د خوږې ژبې لغوي زېرمې ته لوی او نه جبران کېدونکی تاوان رسیږي. عجبه خو دا ده، چې د نړۍ پرمختللي قومونه ترګرده کوښښ کیږي، چې د پردو ژبو د بېلابېلو ټکو، ترکیبو او عبارتو په اخیستلو سره د خپلو ژبو لغوي ذخیره پراخه کړي؛ مګر موږ ناپوه او بې خبره پښښه ګران په لوی لاس د خپلې ژبې د ښکلي او سمسور بڼ ښایسته ګلونه او له میوو ډکې څانګې، په تېشه غوځوو.

هو ! د «لګښت» د اصیلې او سپېڅلې پښتو کلیمې کاروَنه او ترویج باید ببله شکه د ډېر نېک او ګټور کار وګڼو؛ خو نه د «خرڅ» او د هغه د مشتقاتو د نست کولو او بې رنګه کولو په بیه. د داسې مفغناتو لمن خورا پراخه ده. ګرده باید د پښتو د اصیلو یا سوچه ټکو تر څنګ، په پراخه توګه استعمال کو؛ او تل یې د خپلې ژبې د اصلي او نه بېلېدونکي برخې په توګه وګڼو.

اما د نوو ټکو د جوړولو په اړه مهمه او اساسي پوښتنه دا ده: که پېړۍ پېړۍ مخکې په خپله ژبه کې د یوه مفهوم او مدلول د افادې دپاره ساده، اسانه او مروجه کلیمه لرو، د بلې نا اشنا، زموختې او بې خونده کلیمې د جوړولو اړتیا په څه کې ده؟! ماته خو په دې کار کې له بې خبرۍ او خپلسرۍ پرته بل څه نه ښکاري. دا بحث دلته پرېږدو؛ څکه زموږ په نیولوجیزم کې د شکلي او مانوي (معنوي) کمزوریبو څېړنه او سپړنه د لوی کتاب د لیکلو غوښتنه کیي، چې دا لنډه مقاله یې ځای نه دئ.

عربي« فوج» یا د هغه مفغنه بڼه (پوځ) د ېرش کاله دمخه په افغاني پښتو کې رواج نه وه. یوازې یې په کښته پښتنو کې د اوردو ژبې د فرهنګی نفوذ په وجه له ډېرو وختو راهیسې، په اصلي عربي بڼه (فوج) یا نیمه عربي، نیمه مفغنه بڼه (فوځ) پراخ استعمال لاره (وبر ۷۳۱).

د پارسي ژبې په زړو متنوکې د عسکري یا پوځي اډې دپاره د «لشکرګاه» ترکیبي ټکی کار سوی دئ، چې یوه بولګه یې د هیلمند د اوسني اداري مرکز (لشکرګاه/ لښکرګاه) په تاریخي نامه کې تر اوسه هم ژوندۍ ده. لشکری بازار/ لښکري بازار، اوردو بازار او اوردوګاه (اردوګاه) د همدې مفهوم دپاره ځیني نوري مروجې کلیمې دي.

له تاریخي پلوه، بوست (بُست) د غزنویانو په لویه امپراتورۍ کې دوهم لوی ښار ؤ. غزنوي پاچهانو د مجللو او شاندارو سلطنتي ماڼیو په جوړولو سره له بوست څخه د خپل ژمني تفریحي مرکز په توګه کار اخیست. د غزنوي دورې ځینو شاعرانو لکه فرخي سیستاني او عنصري بلخي ددې ښار د پرتمنیو او باصلابته وادنیبو په ستاینه کې، خورا ښایسته شعرونه ویلي دي (و.ګ. د عنصري بلخی او فرخي سیتاني دیوانونه).

بوست ښار د اسلام د لومړیو فتوحاتو په زمانه کې د لښکرو استوګنځی (معسکر / لښکرکوټ) یا زموږ په اوسنۍ اصطلاح قرارګاه ؤ، ځکه یې نو د لشکرګاه یا لښکرګاه په نامه بللئ دئ. د لوی استاد - اروابناد علامه حبیبي (۱۲۸۹ش/ ۱۹۱۰ع - ۱۳۶۳ ش/ ۱۹۸۴ع) په عقیده د عربانو تر راتګ او د عربي ژبي تر رواجېدو دمخه، په دري ژبه کې د عسکرو د راغونډېدو او استوګنې ځای ته « لشکرګاه » ویل کېده. لوی استاد په خپل ستر شهکار « تاریخ افغانستان بعد از اسلام » کې کښلي دي، چې د عربي ژبې « عسکر » کلیمه هم د دري ژبي له « لشکر» کلیمې څخه معرب سوې ده؛ او په دې توګه تر « عسکر» زړه او لرغونې ده (حبیبی، تاریخ افغانستان بعد از اسلام ۵۷۴ ؛ وبر ۷۱۳). « لشکرګاه » د هیواد د نامتو مؤرخ - اروابناد استاد علي احمد کهزاد (۱۲۸۲–۱۳۲۲ هش) د هغه ارزښتناک علمي- تحقیقي اثر نوم دئ، چې د همدې ښار تاریخي او ادبي پېښې پکښې څېړلي سوي دي.

له بده مرغه د لشکرګاه/ لښکرګاه کلیمه اوس، د پارسي او پښتو ژبو په ورځنیو محاورو او مکالموکې، له یوه جغرافیایي نامه پرته، په خپله اصلي مانا نه استعمالیږي. د افغاني پارسۍ (دري) په رسمي او مطبوعاتي ژبه کې هم اوس د « لشکرګاه » ځای د ایرانیانو بې خونده او نا رسا ترکیبي کلیمې (پایګاه) نیولـئ دئ.

د پایـګـاه (پای + ګاه) ترکیبي کلمه، لکه څنګه چې زموږ پوه او سترګه ور لیکوال - ښاغلي معروفي هم په دقت سره اشاره کړې ده، د بنسټ، بېخ، بنیاد، اساس، قاعدې، کښته برخې او داسې نورو په مانا د انګرېزي ژبې د « بېس» یا نورو اوروپایي ژبود ورته کلیمو هو به هو ژباړه ده، چې په پیل کې له یوناني ژبې څخه لاتیني ژبې ته ننوتې ده؛ په دولسمه مېلادي پېړۍ کې له لاتیني څخه زړې فرانسوۍ ؛ او بیا په څورلسمه میلادي پېړۍ کې له فرانسوي ژبې څخه انګرېزي ژبې ته ننوتلې ده؛ خو د هغې عسکري یا پوځي مانا په انګرېزي ژبه کې تر(۱۸۶۰ع)کلو وروسته دود سوې ده. د زیات تفصیل دپاره، د رېښه پېژندنې د آن لاین فرهنګ، دغه لینک وګورئ:
http://www.etymonline.com/index.php?search=base&searchmode=or

د « لښکرګاه » قسماً مفغن سوې کلیمه له پخوانو زمانو څخه په پښتو کې باب وه؛ او پښتنانه یې په کارولو کې هیڅ ستونزه او پېچومه نه لري. د دې ترکیبي ټکي اوله برخه (لښکر) په پښتو ژبه، په تېره بیا د هغې په لوېدیځه لهجه کې پراخ استعمال لري؛ او اوس د دې ژبې نه بېلېدونکې برخه بلله کیږي؛ خو د هغې دوهمه برخه یانې د « ګاه » ظرفي وروستاړی یا شاوندی د ځینو ځایو له نومو لکه « لښکر ګاه »، « قرارګاه » او نورو پرته، ډېر زیات استعمال نه لري. که په پښتو کې د « ګاه » د ظرفي وروستاړي د نه لرلو له کبله د بلې کلیمې جوړولو ته اړتیا و مومو، بیا نو کولای سو د « لښکرګاه » د مفهوم او مانا بیانولو دپاره د « لښکرکوټ » له ترکیبي ټکي څخه هم کار واخلو.

د ایتیمولوژۍ له پلوه «لښکرکوټ» له دوو بېلو ټکو «لښکر» او «کوټ» څخه جوړ سوی دئ. «لښکر» د پارسي «لشکر» مفغنه بڼه او «کوټ» د کلا (قلعه)، جنګي کلا، لوړه کلا، لو (لویه) کلا یا بالاحصار، ټینګ او مزبوت مورچل په مانا په هندي، پاړسي او پښتو کي مشترک ټکی دئ، چي ریښه یې له هندي ژبي سره پیوند لري (پلاټس ۸۵۹). د «کوټ/ کوت» ټکی د پاړسي په زړو متنوکي د «کوتوال» په ترکیبي کلیمه کي ډېر لیدل کیږي، خو اوس یې ځای د عربي ژبي «قلعه»، «حصار»، «بالاحصار» او د پهلوي/ پاړسي ژبي «دژ» کلیمې نیولئ دئ. په پښتو کي د «کوټ» ټکی په ډېرو ترکیبي کلیمو او عبارتو لکه «برېښناکوټ»، «سلاح کوټ»، «شاولي کوټ»، «نادرشاه کوټ» او داسي نوروکي تر اوسه ژوندی دئ.

په لشکرګاه (لشکر + ګاه) کي لکه څنګه چي ګورو د کلیمې مانا او مفهوم له ورایه ښکاره دئ؛ کوچنی او لوی، لوستی او نالوستی ګرده په پوهېږي؛ هیڅ اضافي تشریح او توضیح ته اړتیا نه لري؛ خو «پایګاه» له بلي تکمیلي یا وصفي کلیمې پرته قطعاً د لښکرګاه یا لښکرکوټ مانا نه رسیبي. په پښتو او انګرېزي کي هم د عسکري قشلې یا لښکرکوټ په مانا د «اډې» یا «بېس» کلیمه همدا ستونزه پېښوي. هرومرو یې باید د مانا د وضاحت او تفسیر دپاره یوه بله تکمیلي یا وصفي کلیمه هم راوړل سي. که څوک په پښتو کي بې وصفي کلیمې یوازي «اډه» و وایي، نو د اروېدونکي په ذهن کي سمدلاسه د موټرانو اډه، د بګییو اډه او داسي نور مفاهیم ورګرزي. په پاړسي کي هم د بلي تکمیلي یا وصفي کلیمې له یو ځای کولو پرته د «پایګاه» په کارولو سره د اروېدونکي یا لوستونکي په ذهن کي د «پایګاه سیاسی»، «پایګاه مردمی» «پایګاه اجتماعی»، «پایګاه اقتصادی» او داسي نورو ماناوي او مفهومونه تېرېږي.

سربېره پردې نیمګړتیا او نا رسایي، هرصفت هم د اډې عسکري یا نظامي ځانګړتیا نسي په ګوته کولای. په دې مانا چي «نوې اډه»، «زړه اډه»، «لویه اډه»، «کوچنۍ اډه»، «شمالي اډه»، «جنوبي اډه» او داسي نور عبارتونه هیڅ یو د اډې د عسکریت خصوصیت نه جوټوي. د همدې دلیل له مخي باید له اډې سره ملګری صفت خامخا د اډې لښکري یا عسکري خصوصیت ته اشاره وکي لکه: «عسکري اډه»، «پوځي اډه»، «هوایي اډه»، «استخباراتي اډه»، «پولیسي اډه» او داسي نور، که نه نو د اډې کلیمه به په یوازیتوب سره اروېدونکو یا لوستونکو ته د هغې د دقیقي مانا په موندلو کي، لوی سرخوږی پیدا کړي؛ او د فصاحت او بلاغت د اصولو پر خلاف کار دئ، چي په لغتپوهنه کي یې ښه نه ګڼي.

که څه هم په انګلیسي ژبه کي تر (۱۸۲۰ ع) کال وروسته د «بېس» کلیمې پر پخوانیو ماناوو د هغه پوځي یا عسکري مفهوم هم ورزیات سو؛ خو سره له دې هم دا کلیمه د بل وصفي یا تکمیلي ټکي له زیاتولو پرته، د مانا په پوهېدو کي ستونزه او مشکل پېښیبي. د همدې التباس او سرخوږي د لیري کولو په خاطر زیاتره د یوه صفت په

زياتولو سره کارېږي لکه: «میلیټري بېس»، «آرمي بېس»، «نېوي بېس» او داسې نور او یا یې د مفهوم د ښه وضاحت او روښانولو دپاره نور مترادف او متقارب ټکي استعمالیږي، چې ځینې یې دا دي:

army base, camp, army camp, military instillation, post, barracks, headquarters, garrison, cantonment, station.

که د ایتیمولوژۍ له اړخه وګورو «پایګاه نظامی» له د دوو کاملاً بېلو کلیمو څخه جوړ سوی عبارت دئ، چې اول له کلیمه یاني «پایګاه» یې په خپله هم له «پای» او «ګاه» څخه جوړه سوې مرکبه کلیمه ده. دا دواړې کلیمې په ګډه یوازې د یوه واحد مفهوم او مانا یاني لښکرګاه یا لښکر کوټ د افادې دپاره استعمالیږي. د «پایګاه نظامی» پر خلاف، «لشکرګاه/ لښکرګاه» داسې ترکیبي کلیمه ده، چې له دوو برخو یاني «لشکر/ لښکر» او «ګاه» څخه جوړه سوې ده. د «لشکرګاه/ لښکرګاه» ټکی پر لنډوالي، ساده ګۍ او اسانۍ سربېره د مانا په لحاظ هم تر «پایګاه نظامی» یا پوځي اډې ښکلی، اسانه او پُر مانا دئ. البته «لشکرګاه» پر دې شکلي او مانوي (معنوي) فضیلت سربېره زموږ د هیواد له تاریخ او ادب سره هم نه شلېدونکی اړیکی لري؛ نو په دې وجه یې باید د زړښت یا لرغونتوب ښېګڼه هم له پامه و نه غورځول سي. دا ټول دلایل د دې ښکارندوی دي، چې د «لشکرګاه/ لښکرګاه» د کلیمو را ژوندی کول ډېر ګټور او پرځای کار دئ، چې ویاړ یې باید زموږ د محقق او مدقق همکار - ښاغلي معروفي مُسلم حق و بولو.

اما په پښتو او دري کې د عسکري قشلې، عسکري قطعې، قرارګاه، لښکرګاه، لښکر کوټ یا پوځي اډې پر ځای یو بله کلیمه هم تر اوسه د خلګو په محاورو او مکالمو کې ژوندۍ ده، چې د نورو پخوانیو ټکو په شان یې باید له ورکېدو او بې رنګه کېدو څخه وژغورو. دا د «چوڼۍ/ چونی/ چهاونی/ چهاونۍ» کلیمه ده، چې له خورا پخوا زمانو څخه پر هندي ژبه سربېره، په ډېرو نورو هندي الاصله ژبو، پښتو او دري کې هم استعمالیږي. که څه هم نن سبا د افغانستان په رسمیاتو کې د عسکري قشلې، عسکري قرارګاه، عسکري قطعې او ګارنیزیون اصطلاحات ډېر کارېږي؛ او زموږ د ملي ټرمینالوژۍ بنه یې اخیستې ده؛ خو سره له هغه هم په کندهار کې له عمـرونو راهیسې د «چوڼۍ» کلیمه د خلګو په ورځنیو محاورو او مکالمو کې ژوندۍ ده.

زما په قاصر نظر د «چوڼۍ/ چونی» کلیمه زموږ په پراخه سیمه او پراخو اولسو کې د عمومیت، لنډوالي، ساده ګۍ، روانۍ او روښانه مانا یا هغه څه پر بنسټ، چې ژبپوهان او لغتپوهان یې د فصاحت او بلاغت د اصولو په نامه یادوي، تر لښکرګاه، لښکر کوټ او پوځي اډې هم په زړه پوري برېښي؛ ځکه دا کلیمه هم له یوې خوا زموږ په ژبه کې تاریخي ریښې لري؛ او له بلې خوا تر اوسه د عام اولس په ورځنیو خبرو کې کارېږي. د لغتپوهنې اصول او قواعد هم دا حُکم کیي، که یو ټکی د دووجلا ټکو مفهوم افاده کړای سي، بیا نو دوو ټکو ترکیب ته هیڅ حاجت

نسته. دغه راز، که له پوې رېښې څخه راوتلې ساده يا بسيطه کليمه په دوو يا درو ټکو کې بيان سوئ مفهوم، په واضح او روښانه بڼه بيان کړای سي، بيا نو له دوو ېلو رېښو يا دوو بېلو ټکو څخه جوړې سوي ترکيبي کليمې ته هيڅ اړتيا نسته. لنډ والی، سادګي، اساني او د مانا بشپړتيا (جامعيت او مانعيت) د نيولوجيزم تر ټولو مهم او اساسي اصول دي. ما د هري بلي ليکني په څېر په دې ليکنه کې هم د پښتو د لغوي زېرمې د پراخېدو او بډاينې په هيله ټولي کليمې او ترکيبونه کارکړي دي.

ماخذونه او سرچينې

حبيبی، عبدالحی. تاريخ افغانستان بعد از اسلام. چاپ سوم. تهران: دنيای کتاب، ۱۳۶۷.

---. تاريخ مختصر افغانستان. کابل: نشر کړۀ د کتاب چاپولو مؤسسه به همکاری انجمن تاريخ. ۱۳۴۶.

---. جنبش مشروطيت در افغانستان. چاپ جديد. قم: کميسيون فرهنگی حزب وحدت اسلامی افغانستان، ۱۳۷۲
.

خټک، خوشحال خان. د خوشحال خان خټک کُليات. د څېړنوال محمد مؤمن پتوال، څېړنمل محمد عارف غروال او څېړنيار عبدالواجد واجد په اهتمام. کابل: د افغانستان د علومو اکاډمي، د ژبو او ادبياتو انستيټوټ، د ادب او فولکور څانګه، ۱۳۵۸. لومړی ټوک.

شادروان، حسن. اقبال شناسی. تهران: مرکز چاپ و نشر سازمان تبليغات اسلامی، ۱۳۷۱.

عنصری بلخی. ديوان. به کوشش دبير سياقی. چاپ دوم. ايران: ب ن. ۱۳۲۳.

غبار، مير غلام محمد. افغانستان در مسير تاريخ. چاپ چهارم. ايران: مرکز نشر انقلاب با همکاری جمهوری، ۱۳۶۸.

فرخی سيستانی، ديوان. به کوشش دبير سياقی. ايران: ب.ت.

لاهوری، علامه محمد اقبال. کليات اقبال. به اهتمام داکتر جاويد اقبال. اشاعت ششم. کراچی: شيخ غلام علی اينډ سنز پبليشرز، ۱۹۹۰.

(قانون اساسی افغانستان ، ۱۳۸۲).

هوتک، محمد. پټه خزانه. به تصحيح و تحشيه و تعليق عبدالحی حبيبی. کابل: پښتو ټولنه ، ۱۳۲۳.

Brzezinski, Zbigniew. The Grand Chessboard : American primacy and its geostrategic imperatives. New York: BasicBooks, 1997.

Cooley, J. K. Unholy Wars, 2nd edition (London: Pluto Press, 2001).

D. I. Feldman et. al. International Law. Ed. Prof. G.I. Tunkin. English translation from the Russian edited by Muran Saifulin, Cand. Sc.(Law). Moscow: Progress Publishers, 1986.

Platts, J. T. A dictionary of Urdu, classical Hindi, and English. London: W. H. Allen & Co., 1884.

Tunkin, G.I. Law and Force in the International System. Trans. from the Russian. Moscow: Progress Publishers, 1985.

Wehr, Hans. A Dictionary of Modern Written Arabic. Ed. by J. Milton Cowman, 3rd. ed. Beirut: Librairi du Liban, 1980.

Websites:
http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444
www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111
http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103
http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml
http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html
http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm
http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece
http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://icasualties.org/oef/
http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm
http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_People's_Republic_of_China
http://www.tradingeconomics.com/united-states/gdp-growth
http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848
http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf
http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf
http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm

http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697
http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War
http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html
http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=25089
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan
http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html
http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey
http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

پای